

EUROPEJSKI AKT O WOLNOŚCI MEDIÓW

KONCEPCJA WDROŻENIA
DO POLSKIEGO PORZĄDKU
PRAWNEGO

RAPORT Z KONSULTACJI
PUBLICZNYCH

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
Krajowe władze lub organy regulacyjne	9
1. Zakres kompetencji KRRiT	9
2. Skład KRRiT	13
Gwarancje niezależnego funkcjonowania dostawców usług medialnych realizujących misję publiczną	20
1. Niezależność mediów publicznych	20
2. Określenie zasad wyboru władz dostawców usług medialnych realizujących misję publiczną	24
3. Określenie zadań misyjnych powierzanych mediom publicznym oraz zasad finansowania misji publicznej realizowanej przez media publiczne	36
4. Dodatkowe propozycje wykraczające poza zakres EMFA	52
Przydział środków publicznych na reklamy państwowe oraz na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług	56
1. Minimalne standardy wynikające z EMFA	56
2. Zasady wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego	59
Ocena koncentracji na rynku mediów	71
Prawa dostawców usług medialnych	79
Obowiązki dostawców usług medialnych	81
Prawo do personalizacji oferty medialnej	85
Pomiar odbiorców	87
Uwagi wykraczające poza zakres koncepcji wdrożenia EMFA	90

ZESTAWIENIE SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU

EMFA - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1083 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ram dla usług medialnych na rynku wewnętrznym i zmiany dyrektywy 2010/13/UE (europejski akt o wolności mediów) Dz. Urz. UE z dnia 17 kwietnia 2024 r., seria L

Karta Praw Podstawowych – Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej 2016/C 202/02) (Dz.U. UE C 202 z 7.6.2016, s. 389–405)

KRRiT – Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

Europejska Rada Usług Medialnych – Rada powołana na podstawie art. 8 EMFA

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 1634, z późn. zm.)

ustawa – Kodeks postępowania administracyjnego – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572)

ustawa o opłatach abonamentowych – ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U z 2020 r., poz. 1689 z późn. zm.)

ustawa –Prawo telekomunikacyjne – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – prawo telekomunikacyjne (Dz. U. 2024 r., poz. 34)

ustawa o radiofonii i telewizji – ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r., poz. 1722, z późn. zm.)

TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana), Dz. Urz. UE C 202 z 7.6.2016 r. z późn. zm.

ustawa o finansach publicznych – ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.)

Prawo zamówień publicznych – ustawa z dnia 14 lipca 2023 r. – Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605, z późn. zm.)

decyzja ramowa 2002/584 –Decyzja ramowa Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (2002/584/WSiSW) Dz. U. L 190

Prawo przedsiębiorców – ustawa z dnia 6 marca 2018 r. –Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r., poz. 236 z późn. zm.)

ustawa o dostępie do informacji publicznej – ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902 z późn. zm.)

ustawa o gospodarce komunalnej – ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 679 z późn.zm.)

ustawa o samorządzie gminnym – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.)

Protokół amsterdamski – Protokół w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich stanowiący integralny załącznik do TFUE, Dz. Urz. UE C 202 z 7.6.2016

Kodeks spółek handlowych – ustawa z dnia 15 września 2000 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 18 z późn. zm.)

EKPCz – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie 4. 11.1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. M284 z późn. zm.)

ETPCz – Europejski Trybunał Praw Człowieka

ustawa o zasadach zarządzania mieniem państwowym – ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 125 z późn. zm.)

rozporządzenie w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw – rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE.L Nr 24 str 1 z późn. zm.).

ustawa o Radzie Mediów Narodowych – ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 692 z późn. zm.)

ustawa o opłatach abonamentowych – ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1689 z późn. zm.)

Prawo pocztowe – ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 1640 z późn. zm.)

ustawa o Policji – ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r., poz. 145 z późn. zm.)

Postępowanie egzekucyjne w administracji – ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 2023 r., poz. 2505 z późn. zm.)

Komunikat nadawczy – Komunikat Komisji z 27.10. 2009 r. w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej (Dz. Urz. UE C 257 s.1)

Kodeks karny – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. –Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r., poz. 17 z późn. zm.)

dyrektywa AVMS – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z 10.03.2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia usług audiowizualnych usług medialnych (Dz. Urz. UE L 95, s. 1)

WPROWADZENIE

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, mając świadomość doniosłości regulacji dotyczących działalności mediów dla poprawnego funkcjonowania demokracji, postanowiło przeprowadzić szerokie konsultacje publiczne koncepcji wdrożenia Europejskiego Aktu o Wolności Mediów (EMFA) do polskiego porządku prawnego. Konsultacjom poddano założenia reformy medialnej, zakładające jedną z najszerzych reform prawa medialnego od 1992 roku.

Projekt założeń oparty o analizy prawne i rynkowe, a także propozycje przygotowywane w ostatnich latach przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, poddano najszerzym w historii polskiego prawa medialnego konsultacjom publicznym. W konsultacje włączyła się rekordowa liczba podmiotów – do MKiDN wpłynęło 107 stanowisk zawierających uwagi do opracowanego przez MKiDN dokumentu, z czego niektóre sygnowane było przez kilka, a nawet kilkanaście podmiotów. Partycypacja tak dużej liczby podmiotów we wstępnych konsultacjach założeń do ustawy umożliwiła MKiDN przygotowanie projektu uwzględniającego już na wstępnym etapie liczne postulaty zgłoszone przez przedsiębiorców i ich organizacje, organizacje pozarządowe, organizacje eksperckie, a także osoby fizyczne. Tak duże zaangażowanie społeczne na etapie konsultacji założeń pozwala również na identyfikację większej liczby zagrożeń i w konsekwencji wprowadzenie, już na etapie redagowania projektu, dalszych zabezpieczeń ograniczających ryzyko ich wystąpienia. Będzie również skutkowało bardziej szczegółowym uzasadnieniem proponowanych rozwiązań i dokładniejszym przedstawieniem zamierzeń legislacyjnych.

Uwagi do założeń ustawy zgłoszili:

- nadawcy publiczni: 4 stanowiska nadawców publicznych i Polskiej Agencji Prasowej (jedno ze stanowisk jest podpisane przez 17 regionalnych rozgłośni radiowych);
- reprezentanci niezależnych mediów lokalnych: 35 stanowisk;
- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki oraz media samorządowe: 12 stanowisk
- organizacje pozarządowe: 22 stanowiska
- organizacje przedsiębiorców: 12 stanowisk
- przedsiębiorcy: 7 stanowisk
- osoby fizyczne: 12 stanowisk
- organy administracji publicznej: 3

MKiDN dokonało szczegółowej analizy wszystkich uwag zgłoszonych w toku konsultacji i odnosi się do nich w niniejszym raporcie. W zakresie niektórych kwestii omawianych w założeniach podobne uwagi były zgłaszane przez większą liczbę podmiotów. Dla przejrzystości dokumentu podobne uwagi zostały połączone, jednak w każdej sytuacji wskazuje się wszystkie podmioty, które zgłosiły daną uwagę.

Podstawowe założenia przedstawione w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego spotkały się z dużym poparciem podmiotów biorących udział w konsultacjach. Odnosi się to zarówno do proponowanej reformy KRRiT (w tym zwiększenia jej składu, jak i wprowadzenia rotacyjności składu), jak i do proponowanych zmian organizacyjnych w mediach publicznych oraz w sposobie ich finansowania. Znacząca część uwag wskazuje na konieczność doprecyzowania zasad przedstawionych w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego – uwagi te w zasadniczej części zostaną uwzględnione na etapie przygotowywania projektu ustawy.

Dostrzega się oczekiwanie zmian w sposobie funkcjonowania regulatora, które przyczynią się do odbudowy zaufania rynku i społeczeństwa do KRRiT. Wyrażono szerokie poparcie dla konieczności zapewnienia apolitycznego, pluralistycznego składu KRRiT, który będzie wypracowywał optymalne rozwiązania dla rynku medialnego w sposób kolegialny. Z szerokim poparciem spotkał się postulat

zwiększenia kolegalności działania KRRiT, poprzez ograniczenie swobody działalności Przewodniczącego KRRiT, którego wszelkie decyzje będą wymagały uprzedniej uchwały KRRiT.

Z szerokim poparciem spotkały się także propozycje wdrożenia EMFA w minimalnym zakresie wobec rynku prasy (drukowanej i elektronicznej). Propozycja, aby nie wprowadzać zbyt dużych obciążeń dla przedsiębiorców działających w tym segmencie rynku medialnego, ale także żeby nie przyznawać KRRiT kompetencji niewymaganych jednoznacznie przez EMFA względem tego rynku, spotkały się z jednoznacznym wsparciem przedsiębiorców i organizacji pozarządowych.

Zasadnicza większość podmiotów odnoszących się do propozycji MKiDN w zakresie reformy mediów publicznych zgodziła się co do planowanej reformy rad programowych i ich wzmocnienia kompetencyjnego, a także nowelizacji zasad powoływania i funkcjonowania rad nadzorczych i zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji. Z pozytywnymi reakcjami spotkała się propozycja oddzielenia pionu redakcyjnego od zarządczego, czego wyrazem jest powołanie odrębnego stanowiska redaktora naczelnego w każdej spółce. Ta zasygnalizowana w koncepcji propozycja zostanie znacząco doprecyzowana w projektowanych regulacjach prawnych.

Kilka stanowisk wskazywało na konieczność przeprowadzenia dalej idących reform organizacyjnych w mediach publicznych, polegających na ich przekształceniach zewnętrznych (połączenia niektórych podmiotów) i wewnętrznych (np. utworzenie rad powierniczych w miejsce rad nadzorczych i rad programowych). MKiDN dokonało pogłębionej analizy tych propozycji jeszcze na etapie przygotowywania koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego. W ich wyniku nie dostrzeżono dostatecznego uzasadnienia dla zmiany formy prawnej spółek publicznej radiofonii i telewizji, czy konieczności dokonania połączenia niektórych podmiotów. Także doświadczenia innych krajów wskazują, że procesy przekształceń organizacyjnych mediów publicznych są złożone i długotrwałe, zwykle kosztowe i często łączące się z utrudnieniami w działalności przekształcanych mediów publicznych co najmniej w okresie przejściowym. Biorąc pod uwagę trudną sytuację mediów publicznych, a także potrzebę skupienia się na odbudowie ich niezależności i zdolności do realizacji misji publicznej oraz szerokiego zaufania społecznego, w opinii MKiDN głęboka reorganizacja mediów publicznych mogłaby stanowić zagrożenie dla dalszego funkcjonowania mediów publicznych.

W ramach konsultacji pojawiły się również propozycje dotyczące utworzenia funduszu medialnego mającego na celu finansowanie zadań misyjnych realizowanych przez niepublicznych dostawców usług medialnych. W opinii MKiDN pierwszorzędnym celem projektowanych regulacji prawnych powinna być reforma i odbudowa mediów publicznych w Polsce. Media publiczne, jako podmioty o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania społeczeństw obywatelskich w państwach UE, zasługują na szczególne traktowanie. Dlatego poświęcono im zarówno regulacje prawne o randze traktatowej (Protokół amsterdamski), jak również akty wtórnego prawa unijnego (Komunikat nadawczy i EMFA). Zasadą obowiązującą w państwach członkowskich UE jest przy tym finansowanie zadań misyjnych realizowanych przez podmioty utworzone wyłącznie w tym celu. Istotne znaczenie mediów publicznych wymaga szczególnego działania adresowanego wyłącznie do nich, szczególnie w sytuacji kryzysu w jakim znalazły się w ostatnich latach. Należy również przywołać wymogi nakładane przez prawo unijne na wszelkie podmioty medialne, które otrzymywałyby środki publiczne wykonując zadania publiczne – stosować wobec nich należałoby zarówno Komunikat nadawczy, jak i wymogi art. 5 EMFA. W związku z powyższym w chwili obecnej proponuje się wyłącznie wzmocnienie systemowe mediów publicznych i wprowadzenie regulacji zapewniających im możliwość prawidłowego funkcjonowania i rozwoju. Debata dotycząca tzw. funduszu misji rozproszonej będzie mogła zostać podjęta po zakończeniu reformy mediów publicznych.

Z bardzo pozytywnym odbiorem spotkały się propozycje w zakresie konieczności wprowadzenia przejrzystości wydatkowania środków publicznych na cele reklamy w mediach. Regulacje, których do tej pory nie przewidywał polski system prawny wymagają doprecyzowania, które zostanie dokonane w oparciu o uwagi zgłoszone w konsultacjach publicznych.

Największa liczba stanowisk przestanych do MKiDN odnosiła się do proponowanego wprowadzenia zakazu prowadzenia działalności medialnej przez jednostki samorządu terytorialnego. Niemal 60

otrzymanych w toku konsultacji stanowisk wsparło ministerialną propozycję w tym zakresie. Poparcie dla wprowadzenia jednoznacznego zakazu prowadzenia działalności medialnej przez jednostki samorządu terytorialnego, często zawierające przykłady nieprawidłowości w tej działalności, zgłosili nie tylko wydawcy niezależnej prasy lokalnej i ich organizacje, ale także organizacje pozarządowe i osoby fizyczne biorące udział w konsultacjach. Sprzeciw wobec tych rozwiązań wyraziły jednostki samorządu terytorialnego, organizacje je zrzeszające, media wydawane przez samorządy oraz Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Liczne stanowiska przedstawiciele niezależnych mediów lokalnych, a także organizacji pozarządowych pozwalają jednak stwierdzić, że propozycja MKiDN w tym zakresie była całkowicie uzasadniona i wymaga jedynie pewnych korekt, a nie zmiany jakościowej.

Analiza prawna dokonana przez MKiDN na etapie przygotowywania koncepcji wdrażania EMFA do polskiego porządku prawnego wskazywała na formalną zgodność krajowych przepisów regulujących ochronę źródeł dziennikarskich zarówno na etapie prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych (w tym kontroli operacyjnej) przez odpowiednie służby (Policję, ABW, AW itd.) a także w procesie z wymogami EMFA. W okresie krótko poprzedzającym skierowanie koncepcji do konsultacji społecznych zapadł wyrok ETPCz w Strasburgu w sprawie ze skargi Bychawska-Siniarska i Pietrzak przeciwko Polsce. Zgodnie z przedmiotowym orzeczeniem, polskie przepisy nie zawierają jednak wystarczających gwarancji mających na celu ochronę tajemnicy dziennikarskiej. Mając na uwadze powyższe, uwagi zgłoszone w toku konsultacji publicznych w tym zakresie zostały przekazane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości w celu weryfikacji, w jaki sposób wyrok ETPCz wpłynie na polskie przepisy regulujące działanie służb. Jednocześnie MKiDN deklaruje aktywny udział w przypadku podjęcia prac nad przedmiotowymi przepisami w celu zapewnienia ich zgodności z wymogami EMFA.

Część podmiotów wskazywała także, że obecny projekt tzw. ustawy medialnej powinien pójść znacznie dalej i dokonać całościowej reformy prawa medialnego w Polsce. Wskazywano, że niezbędne jest wyjście poza ramy wdrażania Europejskiego Aktu o Wolności Mediów i odniesienie do:

- konkurencyjności mediów operujących na rynku polskim w odniesieniu do zmian technologicznych;
- potencjalnych wyzwań i możliwości jakie dają zmiany technologiczne;
- finansowania i wsparcia mediów regionalnych, lokalnych, ale też mediów tzw. “nowego rozumienia”;
- różnych form “konsumpcji” mediów przez widzów, z podziałem na generację i z uwzględnieniem preferencji generacyjnych;
- metod walki z dezinformacją i współpracy podmiotów prywatnych i publicznych;
- pozycji mediów publicznych w kompleksowym systemie medialnym i informacyjnym w Polsce.

Zdaniem MKiDN nie ma możliwości objęcia jednym projektem ustawy wszystkich wyzwań pojawiających się na rynku medialnym. Nowelizacja przepisów prawa wdrażająca EMFA ma na celu rozwiązanie najważniejszych i najpilniejszych problemów istniejących obecnie na polskim rynku medialnym. Jednocześnie MKiDN planuje rozpoczęcie szerokiej debaty na forum UE, której efektem ma być przygotowanie kompleksowych zmian prawnych odpowiadających na wyzwania wynikające ze zmian technologicznych, nowych form konsumpcji mediów, czy dezinformacji. Dyskusja w tym zakresie będzie jednym z priorytetów polskiej prezydencji w Radzie UE w 2025 r.

W toku konsultacji niektóre podmioty proponowały jak najbardziej partycypacyjny model pracy nad projektem ustawy reformującej media, postulując powierzenie prac zespołom eksperckim. Prowadzone przez MKiDN działania mają na celu włączenie jak najszerszej grupy podmiotów w prace nad nową ustawą. Partycypacyjny model działania zaproponowany przez MKiDN polega na szerokich konsultacjach publicznych, po których resort odnosi się do wszelkich uwag, zastrzeżeń i postulatów zgłaszanych przez wszystkich zainteresowanych. Ponadto należy zwrócić uwagę, że konsultacje te zostaną po raz kolejny przeprowadzone po opracowaniu ministerialnego projektu ustawy. MKiDN zwróci się na tym etapie ponownie z prośbą o opinię do wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Przyjęty tryb prac nad reformą medialną jest więc najbardziej otwartym i umożliwiającym partycypację najszerszej grupy środowisk, a równocześnie zapewniającym sprawne procedowanie projektu.

KRAJOWE WŁADZE LUB ORGANY REGULACYJNE

Art. 7 EMFA

1. ZAKRES KOMPETENCJI KRRiT

Wśród projektowanych zadań KRRiT, oprócz uzupełnienia związanego z mechanizmami współpracy w ramach Europejskiej Rady Usług Medialnych, należy także wymienić te zadania, które wynikają z innych przepisów EMFA takie jak:

- badania w ramach mechanizmu konsultacyjnego (art. 12 ust. 1);
- przygotowanie, w ramach prac, informacji na temat stosowania przepisów EMFA i dyrektywy AVMS zarówno przez dostawców usług medialnych jak i przez inne podmioty podlegające tym regulacjom;
- współpraca i wymiana informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk z krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi w UE w zakresie stosowania unijnych i krajowych przepisów mających zastosowanie do usług medialnych, w tym przepisów EMFA i dyrektywy AVMS, w szczególności:
 - art. 3, tj. procedury odstąpienia od zasady swobodnego odbioru usług medialnych;
 - art. 4 tj. procedur związanych z ustalaniem jurysdykcji usług medialnych oraz ew. odstępowania od właściwej jurysdykcji w celu unikania bardziej szczegółowych lub surowszych przepisów podlegających koordynacji w ramach dyrektywy AVMS;
 - art. 7 tj. zachęcania do współpracy dostawców usług medialnych podlegających innej niż polska jurysdykcja w zakresie wprowadzania udogodnień dla osób z niepełnosprawnością słuchu lub wzroku;
- realizacja przepisów art. 14 EMFA w zakresie zorganizowanej współpracy w postaci wymiany informacji lub wzajemnej pomocy;
- realizacja przepisów art. 15 EMFA w zakresie kierowania i odpowiadania na wnioski o egzekwowanie obowiązków nałożonych na dostawców platform udostępniania wideo (VSP);
- prowadzenie konsultacji z zainteresowanymi stronami w zakresie odpowiedniej ekspozycji audiowizualnych usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym oraz udostępniania informacji o strukturze właścicielskiej przez dostawców usług medialnych, a także opracowywanie uwag do wytycznych KE w zakresie, o którym mowa w art. 16 EMFA;
- udział w koordynacji stosowanych przez zainteresowane krajowe władze lub organy regulacyjne środków związanych z rozpowszechnianiem lub dostępem do usług medialnych pochodzących spoza Unii lub świadczonych przez dostawców usług medialnych mających siedzibę poza Unią, o których mowa w art. 17 EMFA.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: W ramach nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji dokonana zostanie zmiana w zakresie art. 6 określającego kompetencje KRRiT. W opinii MKiDN nie ma jednak konieczności wskazywania w art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji zadań KRRiT, wynikających z innych przepisów ustawy lub przepisów aktów prawa europejskiego stosowanych bezpośrednio.

Regulacja dotycząca możliwości wystąpienia regulatora z żądaniem dostarczenia informacji i danych, które są proporcjonalne i niezbędne do wykonywania zadań powinna zostać uszczegółowiona o:

- doprecyzowanie określenia „rozsądny termin”, poprzez wskazanie 5 dni roboczych na ich przekazanie;
- nałożenie na regulatora obowiązku starannego weryfikowania przesłanych danych;
- nałożenie na regulatora obowiązku prowadzenia własnych badań i wizytacji spółek mediów publicznych (monitorowanie przez KRRiT nie może ograniczać się do obowiązkowych sprawozdań);
- nałożenie na regulatora obowiązku stworzenia jasnych kryteriów oceny kart powinności które będą w sposób precyzyjny wyceniać misję.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie częściowo uwzględniona w projekcie ustawy. Regulator powinien mieć precyzyjnie określone kompetencje względem wszystkich dostawców usług medialnych, stąd doprecyzowanie trybu i terminów żądań regulatora względem dostawców jest uzasadnione. Nie wydaje się konieczne doprecyzowanie zasad wizytacji regulatora w spółkach, ani wprowadzanie kryteriów oceny kart powinności. Kwestie te należy pozostawić swobodzie decyzyjnej regulatora.

Postulat wprowadzenia przepisu, zgodnie z którym w trakcie wypełniania swoich zadań lub uprawnień KRRiT działa w sposób w pełni niezależny. Nie zwraca się do rządu, żadnej instytucji, żadnej osoby ani żadnego organu o instrukcje, ani nie przyjmuje od nich żadnych instrukcji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Postuluje się wprowadzenie w ustawie regulacji o konieczności kolegialności podejmowania decyzji przez KRRiT większością głosów. Konieczne jest ograniczenie uprawnień Przewodniczącego - powinien być wykonawcą decyzji Rady i reprezentować ją na zewnątrz.

Potrzeba kolegialności przy rozstrzygnięciach w sprawach należących do kompetencji KRRiT wynika także z tego, że często są to kwestie ocenne, wymagające wagiwań ścierających się interesów lub wartości, i kolegialność pozwala na bardziej wszechstronną ocenę.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Telewizja Polska S.A., Fundacja Sztuka Media Film, 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej, Związek Pracodawców Wydawców Cyfrowych

Stanowisko MKiDN: Wszelkie uchwały KRRiT będą podejmowane większością 2/3 głosów (6 z 9), a Przewodniczący KRRiT nie będzie miał możliwości podejmowania decyzji bez zgody wyrażonej w uchwale KRRiT.

Można mieć uzasadnioną wątpliwość, czy nadzór KRRiT obejmuje realizację przez nadawców przepisów Prawa prasowego, a jeśli tak, to czy Przewodniczący KRRiT może samodzielnie, bez udziału innych członków KRRiT, prowadzić postępowania w sprawie nałożenia kary za naruszenie tych przepisów oraz, czy posiada on wystarczające umocowanie prawne do nałożenia kary z tego tytułu zważywszy, że przepisy ustawy o radiofonii i telewizji określające podstawy do użycia takich sankcji nie odnoszą się do sytuacji naruszenia Prawa prasowego.

Podmiot zgłaszający uwagę: Członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN Przewodniczący KRRiT, ani cała KRRiT nie ma prawa nakładania sankcji na podstawie Prawa prasowego, ani w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy. Należy podkreślić, że Prawo prasowe przewiduje sankcje za naruszenia przepisów tego aktu prawnego, nakładane na drodze sądowej. Należy przy tym podkreślić, że KRRiT i jej Przewodniczący może działać wyłącznie na podstawie i w granicach określonych przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Jako organ administracji publicznej, nie może poddawać wykładni rozszerzającej przepisów określających jego kompetencje. . Mając na uwadze liczne wątpliwości co do zgodności z prawem niektórych decyzji Przewodniczącego KRRiT, MKiDN proponuje ograniczenie jego swobody decyzyjnej. Przewodniczący KRRiT nie będzie miał możliwości wydawania decyzji bez uprzedniej zgody wyrażonej w uchwale KRRiT podjętej większością 2/3 głosów.

Proponowany zakres zwiększenia kompetencji KRRiT jest niewystarczający w odniesieniu do wydawców prasy. Wśród nowych obowiązków Rady wymienia się wydawców prasy jedynie „w związku z postępowaniami dotyczącymi oceny koncentracji na rynku mediów”. Brakuje odniesienia do produkcji wideo, które są znaczącym elementem treści tworzonych przez wydawców prasy.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (J.P.)

Stanowisko MKiDN: MKiDN podtrzymuje swoje stanowisko co do konieczności wprowadzenia jak najbardziej ograniczonych kompetencji KRRiT względem rynku prasy. Kwestia rozgraniczenia między prasą elektroniczną, a usługami audiowizualnymi jest zarówno przedmiotem regulacji dyrektywy AVMS (motyw 3), jak i art. 2 ust. 2 pkt 6 ustawy o radiofonii i telewizji.

Postuluje się, aby Rada miała obowiązek upubliczniania na swoich stronach wszystkich swoich dokumentów i decyzji wraz z uzasadnieniem. Obrady Rady powinny być rejestrowane i dostępne w sieci na wzór obrad rad gminy czy sejmiku.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zasługuje na uwzględnienie. KRRiT powinna mieć jednak podstawę do ograniczania nagrań z posiedzeń w uzasadnionych przypadkach.

Postuluje się utworzenie przy KRRiT stanowiska Rzecznika Wolności Słowa, który będzie czuwał nad poszanowaniem wolności wypowiedzi i nadzorował poszanowanie niezależności redakcyjnej oraz etyki zawodu dziennikarza.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga nie uwzględniona w ramach tej procedury legislacyjnej. Wydaje się uzasadnione przeprowadzenie szerokiej debaty publicznej w tym zakresie, w której udział powinna wziąć również zreformowana KRRiT.

Niezbędne zdaje się zagwarantowanie w ustawie medialnej:

- dokładnego i precyzyjnego katalogu okoliczności uzasadniających podejmowanie działań przez KRRiT wobec nadawców (art. 18 ustawy);
- doprecyzowanie procedury mającej na celu zbadanie materiału medialnego pod kątem zgodności z art. 18 ustawy. KRRiT powinien kierować się konstytucyjnymi i międzynarodowymi zasadami ochrony swobody wypowiedzi;
- obowiązku wydawania decyzji odnoszących się do materiałów dziennikarskich w sposób kolegialny.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych¹

¹ Uwagi zgłoszone we wspólnym piśmie 10 organizacji pozarządowych: Blue Dragon Institute, Fundacja Media Forum, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Towarzystwo Dziennikarskie, Fundacja Panoptikon, Sieć Obywatelska Watchdog, Fundacja Batorego, Stowarzyszenie Dziennikarzy i Twórców Radia Publicznego, Prague Civil Society, Fundacja Stocznia

Stanowisko MKiDN: Zasadnicza część ww. uwagi wynika z zastrzeżeń wynikających z upolitycznienia KRRiT na podstawie obecnie obowiązujących przepisów. Zwiększenie standardów regulacji dotyczących wyboru członków KRRiT powinno wyeliminować część istniejących problemów, które zostały również dostrzeżone przez MKiDN w toku opracowywania koncepcji wdrożenia EMFA. Wydaje się, że stworzenie profesjonalnej i pluralistycznej KRRiT, która będzie prowadziła postępowania administracyjne uwzględniając wszystkie obowiązki nakładane na organ administracji publicznej przez Kodeks postępowania administracyjnego powinno porawić jakość prowadzonych postępowań.

MKiDN podtrzymuje przy tym zamiar wyrażony w poddanej konsultacjom koncepcji, aby wszelkie decyzje Przewodniczącego KRRiT miały umocowanie w uprzednich uchwałach KRRiT (podejmowanych większością 2/3 głosów).

Przewodniczący KRRiT podejmuje samodzielne decyzje administracyjne w sposób dyskrecyjny. Odnosi się to zarówno do decyzji wydawanych w ramach art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji, ale także w zakresie decyzji koncesyjnych. Powstaje wątpliwość czy pozostawienie w niezmiennym kształcie przepisów art. 18 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji (racja stanu, moralność i dobro społeczne) i art. 18 ust. 2 (wartości chrześcijańskie) oraz art. 36 i 38 tej ustawy (zagrożenie interesów kultury narodowej, norm dobrego obyczaju) oraz pozostawienie oceny pozostałych przesłanek zawartych w tych artykułach do wyłącznej oceny KRRiT jest zgodne z celami EMFA oraz czy odpowiedzialność za treści spoczywająca na dziennikarzach (redaktorach naczelnych) i właścicielach usług medialnych powinna dotyczyć wszystkich usług, czy wyłącznie nadawców radiowych i telewizyjnych z pominięciem pozostałych usługodawców w tym w szczególności działających w ramach komunikacji elektronicznej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Nie planuje się dokonania zmian w zakresie wskazanych przepisów, zwłaszcza że część ich ogólnych postanowień znajduje oparcie w przepisach dyrektywy AVMS. Kolegialność KRRiT powinna prowadzić do możliwości wydania wyważonej decyzji, poprzedzonej debatą w pluralistycznym i zróżnicowanym zespole ekspertów – członków KRRiT. W opinii MKiDN zarówno reforma KRRiT polegająca na zwiększeniu wymogów stawianych przed kandydatami na członków KRRiT, jak i zwiększenie składu KRRiT i wprowadzenie wymogu kolegialności uchwał poprzedzających decyzje, przyczynią się do poprawy funkcjonowania KRRiT (również w zakresie będącym przedmiotem uwagi).

Należy zlikwidować Radę Mediów Narodowych. Organem oceniającym działalność mediów publicznych mogłaby być Rada Prasowa przy Premierze działająca na podstawie Prawa prasowego.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona częściowo ponieważ projekt ustawy zakłada likwidację Rady Mediów Narodowych. Rada prasowa została utworzona w 1984 r. i powołana jedynie na jedną kadencję. Przepisy dotyczące Rady prasowej zostały uchylone w 2018 r. MKiDN nie planuje przywrócenia tych regulacji.

Zgodnie art. 12 ust. 1 EMFA w przypadku, gdy rozpatrywane są kwestie wykraczające poza sektor mediów audiowizualnych, Rada konsultuje się z przedstawicielami odpowiednich sektorów mediów działających na poziomie unijnym lub krajowym.

W koncepcji MKiDN nie omawia się zasad dotyczących wspomnianego mechanizmu konsultacyjnego. Tego typu konsultacje powinny mieć charakter stały, a nie tylko powoływany *ad hoc*.

Podmiot zgłaszający uwagę: Izba Wydawców Prasy

Stanowisko MKiDN: Uwaga odnosi się do funkcjonowania Rady ds. Usług Medialnych, która nie będzie regulowana przepisami projektowanej ustawy. Tworzenie mechanizmów konsultacyjnych Rady będzie należało do jej kompetencji, a nie do kompetencji państw członkowskich dokonujących

wdrożenia EMFA do krajowych porządków prawnych. Tak więc uwaga ta będzie mogła zostać przekazana KRRiT, która będzie wchodziła w skład Rady i powinna dbać o interesy przedstawicieli rynku prasy we wszelkiego rodzaju grupach konsultacyjnych przez nią powoływanych.

W obszarze prasy nie ma potrzeby tworzenia nowego regulatora rynku. Konieczne jest rozszerzenie zakresu kompetencji KRRiT na nowe rodzaje usług. W kontekście zjawiska konwergencji, warto rozważyć różne koncepcje modelowe takiego podmiotu. Należy zastosować koncepcję konwergencyjną odnośnie regulatora rynku medialnego. Należy zatem postulować połączenie uprawnień KRRiT, RMN, ale także Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Think Tank Medialny

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa będzie przewidywała likwidację RMN oraz szeroką reformę kompetencji KRRiT. W opinii MKiDN tworzenie jednego regulatora rynków medialnego i telekomunikacyjnego nie jest uzasadnione na obecnym etapie. Kluczowe jest wypracowanie modeli współpracy między KRRiT, UKE, a także UOKiK w sprawach znajdujących się w zakresie kompetencji poszczególnych organów. Działania w tym zakresie prowadzone są przez Ministerstwo Cyfryzacji w ramach dostosowywania polskich przepisów do DSA.

Zwraca się uwagę na zagrożenie rozproszeniem regulacji dotyczących rynku mediów i komunikacji elektronicznej pomiędzy wiele urzędów – UKE, UOKiK, UODO, KRRiT, UZP, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Cyfryzacji, mających wpływ zarówno na tworzenie warunków działalności przedsiębiorców, nadzór nad realizacją ich obowiązków oraz stosowaniem sankcji w przypadku naruszeń.

Podmiot zgłaszający uwagę: Członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Zarówno regulacje unijne, jak i krajowe powierzają zbliżone kompetencje różnym organom krajowym i unijnym. Konieczne jest wypracowanie metody współpracy między wszystkimi zaangażowanymi podmiotami. Nie wydaje się przy tym uzasadnione tworzenie jednego regulatora rynków medialnego i telekomunikacyjnego. Właściwe wydaje się stworzenie przejrzystych metod współpracy, m.in. przy okazji wdrażania DSA do polskiego porządku prawnego.

Należy jasno określić katalog kompetencji zastępcy Przewodniczącego KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Zastępca Przewodniczącego KRRiT zastępuje Przewodniczącego podczas jego nieobecności i może działać wyłącznie na podstawie upoważnienia Przewodniczącego. W ocenie MKiDN nie ma potrzeby wyodrębnienia dla niego szczególnych kompetencji na poziomie ustawy.

Należy zapewnić finansowanie KRRiT na poziomie adekwatnym do zakresu nowych obowiązków (w tym np. ze względu na rozszerzenie zakresu kompetencji KRRiT na nowe usługi).

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Ocena Skutków Regulacji, która jest obligatoryjnym elementem rządowego projektu ustawy będzie zawierała ocenę skutków finansowych projektowanych regulacji.

Konieczne jest wyposażenie KRRiT w faktyczne kompetencje regulacyjne pozwalające na skuteczną ochronę odbiorców (w tym dzieci) przed niebezpiecznymi treściami dystrybuowanymi przez globalne platformy streamingowe. W istniejącym porządku prawnym nałożenie sankcji na taką platformę jest praktycznie niewykonalne.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (J.P.)

Stanowisko MKiDN: Skuteczne działania we wskazanym zakresie wymagają regulacji na poziomie prawa europejskiego. W opinii MKiDN konieczne jest przeprowadzenie szerokiej debaty w Unii Europejskiej dotyczącej ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami dystrybuowanymi w platformach udostępniania wideo.

Do zadań KRRiT należy ustawowo wprowadzić obowiązek zorganizowania Konferencji Mediów Polskich (KMP), która umożliwi dostawcom usług medialnych przyjęcie Kodeksu Etyki Mediów oraz wyłoni Radę Etyki Mediów odpowiedzialną za opiniowanie w sprawach związanych z prawami i obowiązkami dziennikarzy i wydawców, o których mowa w ustawie Prawo prasowe.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN takie działania KRRiT nie wymagają ustawowego umocowania.

Należy negatywnie ocenić pomysł przyznania KRRiT zwiększonych kompetencji w zakresie rozwijania i aktualizowania wytycznych dot. etyki i profesjonalizmu koniecznych przy tworzeniu treści.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Media publiczne będą zobligowane do tworzenia wewnętrznych kodeksów etycznych, regulujących zasady gwarantujące niezależność dziennikarską. Zobowiązanie do przyjęcia rozwiązań samoregulacyjnych wydaje się być najskuteczniejszym sposobem na osiągnięcie zamierzonych celów w zakresie etyki i profesjonalizmu w mediach publicznych. KRRiT będzie miała prawo do dokonywania ocen przyjmowanych aktów wewnętrznych jako podmiot konstytucyjnie zobligowany do ochrony interesu publicznego w mediach.

2. SKŁAD KRRiT

Postuluje się doprecyzowanie postanowień o braku przynależności do partii kandydatów na członków KRRiT przez okres kilku lat przed kandydowaniem do KRRiT. Kandydaci nie powinni być posłami i senatorami, czy europarlamentarzystami przez określony czas.

Należy też utrzymać w mocy obecnie obowiązujący przepis art. 8. punkt 3 i 4 Ustawy Medialnej. W punkcie 3 należy wprowadzić nakaz rezygnacji z przynależności nie tylko we władzach, ale także przynależności do stowarzyszeń, związków zawodowych, związków pracodawców, organizacji kościelnych lub związków wyznaniowych oraz NGOów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Grupa 11 organizacji pozarządowych, TVN S.A., Lewiatan, Fundacja Sztuka Media Film, KIGEiT, członek KRRiT Tadeusz Kowalski, PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy. Konieczne jest zapewnienie apolityczności członków KRRiT.

Wśród kierunków wymaganego wykształcenia wyższego należy także wskazać takie kierunki jak: socjologia, psychologia, pedagogika, dziennikarstwo, nauki polityczne, zarządzanie, informatyka lub telekomunikacja. Dla zapewnienia szerokiego spektrum kompetencji i doświadczeń w składzie KRRiT, ujęcie ich części na zasadzie modelu ruchomego, w którym wystarcza spełnienie np. 4 z 6 kryteriów. Przykładowo wymaganie od każdego członka KRRiT z osobna „doświadczenia na stanowiskach zarządczych”, czy „udokumentowanego dorobku naukowego” w dziedzinie mediów - nie wydaje się bezwzględnie konieczne. Niektóre kryteria powinny mieć charakter bezwzględny – jak np. brak przynależności do partii politycznej (wymagany przez art. 214 ust. 2 Konstytucji).

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A., KIGEiT

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy, a wymogi kompetencyjne obowiązujące kandydatów na członków KRRiT zostaną poszerzone.

Do preferowanego wykształcenia członków KRRiT, poza wskazanymi w Koncepcji należałoby dodać wykształcenie w zakresie rozwoju technologii cyfrowych oraz, jako alternatywę dla wskazanego wykształcenia, co najmniej 10-letnie doświadczenie zawodowe z obszaru kultury lub mediów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film, członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy, a wymogi kompetencyjne obowiązujące kandydatów na członków KRRiT zostaną poszerzone.

KRRiT nie wymaga dowartościowania nowymi zadaniami i obowiązkami, ale gruntownej zmiany. Liczba członków nie zmieni jej politycznych konotacji i uzależnień. Kompetencje kandydatów do KRRiT powinny być w ustawie zapisane precyzyjnie (np. 20 letni staż na kierowniczych stanowiskach w mediach lub na wydziale dziennikarstwa). Kandydat powinien udokumentować co najmniej 20 letnią bezpartyjność. Dorobek naukowy, kilkanaście publikacji książkowych z dziedziny mediów, itp.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko MKiDN: Uwaga w zakresie konieczności zapewnienia precyzyjnych wymogów kompetencyjnych zostanie uwzględniona w projekcie ustawy. Ustawa będzie określała szczegółowe wymagania dla kandydatów na członków KRRiT. Poszerzenie zakresu obowiązków tego organu jest jednak niezbędne z uwagi na zmieniający się kształt rynku medialnego, a także regulacje prawa europejskiego.

Należy przyjąć model zakładający powołanie przez Sejm, Senat i Prezydenta RP równej liczby członków. Należy jednocześnie pochylić się nad próbą regulacji procedury wyboru w zakresie minimalnych kompetencji wymaganych od kandydatów na członków Rady.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Uwaga nie zostanie uwzględniona. Projekt zakłada przywrócenie 9-osobowego składu KRRiT (powoływanego w proporcji przewidzianej w ustawie przed 2005 r., tj. 4 członków powoływanych przez Sejm, 2 - przez Senat i 3 przez Prezydenta RP.) Jednocześnie przywrócić należy mechanizm rotacyjności składu KRRiT zachowaniu 6-letniej kadencji każdego członka KRRiT – co 2 lata powinna nastąpić wymiana 1/3 składu osobowego KRRiT. Ustawa określać będzie również precyzyjnie jakie kompetencje mają posiadać kandydaci na członków Rady.

Członkowie KRRiT powinni być wybierani w konkursie ogłaszającym przez MKiDN z zastosowaniem standardowej procedury kwalifikacyjnej tudzież losowania spośród wszystkich kandydatów spełniających kryteria formalne. W skład KRRiT powinno wchodzić 7 osób.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (P.O.)

Stanowisko MKiDN: Przedłożona uwaga nie uwzględnia konstytucyjnych wymogów dotyczących powoływania KRRiT – członkowie KRRiT muszą być wybierani przez Sejm, Senat i Prezydenta RP. MKiDN podtrzymuje swoją propozycję w zakresie 9-osobowego składu KRRiT.

Poszerzenie składu KRRiT do 9 osób jest uzasadnione zwiększającymi się kompetencjami regulatora. System rotacji członków KRRiT i zmiana przepisów pozwalających na rozwiązanie KRRiT przed upływem kadencji - dla zapewnienia większej wiarygodności instytucjonalnej i efektywnej

niezależności KRRiT, były od dawna zalecane przez organizacje międzynarodowe badające funkcjonowanie mediów w Polsce, w tym w okresach kampanii wyborczych, w szczególności przez OBWE.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Stanowisko jest zgodne z argumentacją przedstawioną przez MKiDN.

Postulat przywrócenia 9-osobowego składu KRRiT nie ma uzasadnienia w przepisach EMFA. Użyte przez MKiDN argumenty odnośnie kompetencji KRRiT nie tylko nie mają przełożenia na rzeczywistość, ale także skutkować będą nieuzasadnionymi wydatkami środków publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: EMFA nie określa wymogów co do liczebności organów regulacyjnych, pozostawiając tę kwestię w zakresie kompetencji państw członkowskich. Zobowiązuje jednak te państwa do zapewnienia organom regulacyjnym odpowiednich zasobów kadrowych do wykonywania zadań powierzonych im przez EMFA. Przyjęte w ostatnich latach regulacje prawa unijnego i krajowego rozszerzają kompetencje KRRiT. Wśród takich zmian należy wskazać przede wszystkim rozszerzenie zakresu kompetencji na audiowizualne usługi medialne na żądanie, czy platformy udostępniania wideo. EMFA przyznaje regulatorom nowe kompetencje także w zakresie sektora prasy. Właściwe wykonywanie nowych kompetencji w odniesieniu do rynku, coraz bardziej zróżnicowanego pod względem rodzajów usług, wymaga pluralistycznego składu KRRiT również w odniesieniu do kompetencji członków regulatora w zakresie funkcjonowania różnych branż medialnych.

Proponowany powrót do 9-osobowego składu Rady wydaje się nieuzasadniony i prowadzić może do niepotrzebnego rozrostu biurokracji. Proponuje się powiększenie składu o jedną osobę, do sześciu, po dwie nominowane przez każdy uprawniony organ państwa, co zapewni właściwy pluralizm Rady, jednocześnie zapobiegając marnotrawstwu środków publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Towarzystwo Dziennikarskie, członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga nieuwzględniona. Należy zauważyć, że przyjęte w ostatnich latach regulacje prawa unijnego i krajowego rozszerzają kompetencje KRRiT. Wśród takich zmian należy wskazać przede wszystkim rozszerzenie zakresu kompetencji na audiowizualne usługi medialne na żądanie, czy platformy udostępniania wideo. EMFA przyznaje regulatorom nowe kompetencje także w zakresie sektora prasy, równocześnie zobowiązując państwa członkowskie do zapewnienia zasobów kadrowych niezbędnych do realizacji zadań powierzonych przez to rozporządzenie. Właściwe wykonywanie nowych kompetencji w odniesieniu do rynku, coraz bardziej zróżnicowanego pod względem rodzajów usług, wymaga pluralistycznego składu KRRiT, również w odniesieniu do kompetencji członków regulatora w zakresie funkcjonowania różnych branż medialnych.

Do wymogów dla kandydata należy dodać wymóg legitymowania się przez kandydatów na członków KRRiT przynajmniej 3 rekomendacjami NGO-sów i stowarzyszeń branżowych, czyli zrzeszających pracowników mediów i działających na rzecz mediów. Katalog takich organizacji powinien być aneksem do ustawy i powinien być aktualizowany przed każdymi wyborami do KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, SNZZ Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie częściowo uwzględniona w projekcie ustawy. Kandydaci na członków KRRiT powinni przedstawiać rekomendacje organizacji pozarządowych. Nie jest jednak możliwe i nie wydaje się wskazane, aby lista organizacji stanowiła załącznik do ustawy.

Proponowane założenia zupełnie pomijają czynnik społeczny powoływania Członków Rady. Kierując się niezależnością, pluralizmem i wysokimi kompetencjami, należałoby rozważyć zaangażowanie w

proces wyboru Członków KRRiT organizacji społecznych, naukowych i innych reprezentujących różne grupy społeczne.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa będzie przewidywała wymóg przedstawienia przez kandydatów na członków KRRiT rekomendacji organizacji pozarządowych.

Przepisy dyrektywy AVMS wprowadzają wymóg zapewnienia niezależności faktycznej organu regulacyjnego, obejmującej również odpowiednie zasoby finansowe i kadrowe wystarczające do wykonywania swoich zadań. Niezależność faktyczna oznacza również zapewnienie istnienia kultury niezależności w ramach organizacji, np. poprzez wybór kandydatów, którzy będą taką kulturę promować.

Wprowadzeniu przepisów gwarantujących niezależność powinny towarzyszyć mechanizmy rozliczalności zarówno prawnej jak i pozaprawnej. Wszystkich tych rozwiązań brakuje w projekcie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Całokształt regulacji określający wymogi dotyczące kandydatów na członków KRRiT, a także gwarantujący przejrzystość procedury wyłaniania członków KRRiT powinien zapewnić istnienie kultury niezależności w ramach organizacji.

Odnosząc się do kwestii rozliczalności członków KRRiT należy podkreślić, że ocena działalności KRRiT będzie dokonywana poprzez ocenę sprawozdania KRRiT. W przypadku naruszenia prawa przez członków KRRiT będą oni natomiast ponosili odpowiedzialność na zasadach ogólnych, tj. na ścieżce cywilnej i karnej, również przed Trybunałem Stanu.

Konieczne wydaje się rozważenie dodatkowych mechanizmów i gwarancji dotyczących powoływania członków KRRiT. Przedstawione założenia nie odnoszą się do potrzeby zmian proceduralnych dla zapewnienia większej reprezentatywności i jawności powoływania członków rady. Szczególnie istotne jest włączenie w ten proces podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, w tym przedstawicieli zainteresowanych środowisk, co w powiązaniu z gwarancjami dostępności i jawności procedury może dawać rękojmię społecznej kontroli i publicznej, pluralistycznej debaty nad kandydatami.

Aby ograniczyć upolitycznienie, można oddzielić kompetencje wskazywania kandydatów i wybierania członków KRRiT, przekazując uprawnienia do zgłaszania kandydatów organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, w tym środowisku dziennikarskiemu, przy zachowaniu prawa do powoływania przez Sejm, Senat i Prezydenta. Alternatywnie, kandydaci mogliby być zobowiązani do uzyskania rekomendacji organizacji społecznych.

Wskazane byłoby wprowadzenie jednolitego obowiązku przeprowadzenia wysłuchania publicznego kandydatów oraz jednolitego obowiązku publikacji informacji o kandydatach – w odniesieniu do osób powoływanych przez wszystkie trzy organy (Sejm, Senat i Prezydenta).

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa znacząco zwiększy transparentność procedur wyłaniania członków KRRiT. Kandydaci na członków KRRiT będą zobowiązani do przedstawienia rekomendacji organizacji pozarządowych. Przed podjęciem uchwały przez Sejm i Senat RP konieczne będzie przeprowadzenie otwartego przesłuchania kandydatów, w którym będą mogli uczestniczyć przedstawiciele organizacji pozarządowych. Uchwały Sejmu i Senatu RP oraz postanowienie Prezydenta RP będą wymagały uzasadnienia.

Proponowane uszczegółowienie przepisów dotyczących kompetencji kandydatów, które mają być zrównane z kompetencjami kandydatów na członków organów mediów publicznych są właściwym rozwiązaniem. W dokumencie wymienione jest 6 wymogów, brakuje jednak informacji, w jaki sposób

będą one weryfikowane. Ponadto jeden z wymogów określony jest jako „wyższe wykształcenie kierunkowe w zakresie prawa, ekonomii, kultury lub mediów, ewentualnie wieloletnie doświadczenie w pracy w sektorze kultury lub mediów” – być może warto jednoznacznie doprecyzować pojęcie wieloletniego doświadczenia.

Podmiot zgłaszający uwagę: Warszawska Szkoła Filmowa

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona. Ustawa będzie zawierała szczegółowy katalog konkretnych wymogów kompetencyjnych obowiązujących kandydatów na członków KRRiT.

Mechanizm rotacyjności w przedstawionym zarysie jest niewystarczający. Postulowanym rozwiązaniem jest wymóg uzyskania kwalifikowanej większości (np. 2/3) przez kandydatów wybieranych przez Sejm i Senat, choć w warunkach silnej polaryzacji politycznej grozi to blokowaniem wyborów. Inną możliwością jest wprowadzenie wymogu takiego składu organu, który odzwierciedla reprezentację sił politycznych w parlamencie, odpowiednio do ich liczebności. W odniesieniu do zróżnicowanego składu organu regulacyjnego wskazane jest również wprowadzenie wymogu równowagi płci w obsadzie KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Zmiana polegająca na wprowadzeniu rotacyjności jest wyłącznie jednym z elementów całego systemu (rotacyjność, wymóg wysokich kompetencji członków, brak możliwości przerwania kadencji całej KRRiT), który w toku przygotowywania projektu ustawy zostanie poszerzony m.in. o udział organizacji pozarządowych na etapie składania kandydatur na członków KRRiT. Proponowany kompleksowy system regulacji zapewniający niezależność i pluralizm KRRiT stanowić będzie znaczący bezpiecznik, utrudniający upolitycznienie tego istotnego organu regulacyjnego. Należy przy tym pamiętać, że zgodnie z Konstytucją RP wybór członków KRRiT należy do Sejmu, Senatu i Prezydenta RP. Dalej idące regulacje ograniczające ww. organom podejmowanie decyzji mogłoby stanowić naruszenie przepisów Konstytucji RP.

Powinien istnieć mechanizm kontroli funkcjonowania KRRiT jako organu kolegialnego. Dlatego też, sprawozdanie powinno pozostać narzędziem rozliczenia organu.

Należy się zastanowić nad rozwiązaniem zakładającym wygaśnięcie kadencji całej KRRiT np. w sytuacji w, której dwa z trzech organów powołujących członków nie przyjęłyby sprawozdania (niezależnie które z organów) („min. dwa veta”), bez konieczności uzyskiwania kontrasygnaty.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Sprawozdanie powinno być przedmiotem szerokiej debaty również parlamentarnej. W opinii MKiDN, szczególnie w przypadku przywrócenia rotacyjności składu, wygaśnięcie kadencji całej KRRiT w wyniku uchwał Parlamentu nie jest uzasadnione. Uchylenie regulacji przewidującej taką kompetencję po stronie władzy ustawodawczej przyczynia się do zwiększenia niezależności regulatora względem aktualnej władzy politycznej.

Postuluje się możliwość nakładania kar finansowych na członków KRRiT uchylających się od wykonywania swoich obowiązków. W skrajnych przypadkach notorycznego i wielomiesięcznego uchylania się od obecności na posiedzeniach może być to także powód do odwołania członka Rady lub zawieszenia go w czynnościach. Zasady odwoływania i zawieszania poszczególnych członków Rady powinna ściśle określać ustawa. Jednocześnie popiera się nieodwoływalność całej Rady. Decyzje organów państwa nie powinny mieć wpływu na jej funkcjonowanie jako całości.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga nieuwzględniona. W przypadku żadnego innego organu administracji publicznej ustawodawca nie przewiduje podobnych środków prawnych.

Członkowie KRRiT ponoszą odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu za naruszenie Konstytucji lub ustawy, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swojego urzędowania. Uchwała Sejmu o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu powoduje zawieszenie w czynnościach osoby, której dotyczy. Postępowanie przed Trybunałem Stanu, skutkujące zawieszeniem członka KRRiT, w tym Przewodniczącego KRRiT, może skutkować brakiem uprawnionego organu m.in. w zakresie wydawania decyzji administracyjnych, w tym koncesji. Zachodzi zatem potrzeba uregulowania powyższej sytuacji, tak aby zapewnić możliwość zachowania ciągłości działania Organu bez szkody dla dostawców usług medialnych

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: W przypadku zawieszenia członka KRRiT, regulator prowadzi dalszą działalność w niepełnym składzie. Uchwały regulatora wymagają w dalszym ciągu 2/3 ustawowej liczby członków – podejmowanie uchwał w dalszym ciągu będzie więc możliwe.

Możliwość odwołania indywidualnego członka KRRiT powinna być ograniczona do bardzo wyjątkowych i wąsko określonych sytuacji z uwagą na ryzyko wykorzystania takiej kompetencji do wywierania wpływu na działanie Rady i jej niezależność. Wydaje się, że obecny katalog powinien zostać utrzymany i nie jest zasadne jego rozszerzenie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych, EBU

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. MKiDN nie planuje rozszerzenia katalogu okoliczności umożliwiających odwołanie członka KRRiT, z wyjątkiem przesłanki wynikającej z zaprzestania spełniania wymogów do kandydowania na członka KRRiT (np. przystąpienie członka KRRiT do partii politycznej).

Wątpliwości budzi teza MKiDN, zgodnie z którą w przypadkach skrajnych możliwe będzie odwołanie pojedynczych członków KRRiT w celu zapewnienia działania organu w zgodzie z przepisami prawa. Wydaje się, że obecne brzmienie art. 7 ust. 6 ustawy o radiofonii i telewizji jest wystarczające.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Think Tank Medialny

Stanowisko MKiDN: MKiDN nie planuje tworzenie dodatkowej podstawy prawnej poza art. 7 ust. 6 ustawy o radiofonii i telewizji. Rozważane w tym zakresie możliwości nowelizacji tej regulacji wiążą się jedynie z planowanym zwiększeniem wymogów kompetencyjnych dotyczących członków KRRiT. W konsekwencji, jeśli ustawa będzie zakładała, że członek KRRiT nie może być członkiem partii politycznej – art. 7 ust. 6 powinien dawać podstawę do odwołania członka KRRiT, który przystąpi do partii politycznej.

GWARANCJE NIEZALEŻNEGO FUNKCJONOWANIA DOSTAWCÓW USŁUG MEDIALNYCH REALIZUJĄCYCH MISJĘ PUBLICZNĄ

art. 5 EMFA

1. NIEZALEŻNOŚĆ MEDIÓW PUBLICZNYCH

Postuluje się jasne zapisanie w ustawie rozdziału funkcji redaktora naczelnego i zarządu. W mediach ogólnopolskich oprócz głównego redaktora naczelnego, redaktorów naczelnych powinna mieć każda antena.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Koncepcja wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego zakłada oddzielenie redaktora naczelnego od zarządu spółki. Ustawa wprowadzi możliwość wprowadzania odrębnych redaktorów naczelnych dla poszczególnych anten w przypadku spółek rozpowszechniających większą liczbę programów.

Wybór i odwołanie redaktora naczelnego powinny znajdować się w kompetencjach rady programowej. W odniesieniu do przesłanek odwołania redaktora naczelnego przez radę programową proponuje się udowodnione po przesłuchaniu stron działanie wobec dziennikarza zmierzające do wywarcia politycznego (lub nieuprawnionego) nacisku w sprawie materiału dziennikarskiego lub utratę zaufania przez zespół redakcyjny. Ponadto należy rozważyć możliwość zgłaszania kandydata na redaktora naczelnego przez zespół redakcyjny, oraz możliwość zaopiniowania kandydatów na redaktora naczelnego przez zespół redakcyjny.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. Rady programowe będą wybierały redaktora naczelnego w otwartych konkursach opartych o określone w ustawie kryteria.

W organizację konkursu na redaktora naczelnego należy zaangażować radę programową. Regulacje dotyczące wyboru redaktora naczelnego powinny uwzględniać:

- konieczność przeprowadzenia jawnego konkursu;
- wymogi jakie powinien spełniać kandydat a w szczególności:
 - wieloletnie doświadczenie i duży dorobek dziennikarski;
 - doświadczenie na stanowiskach kierowniczych;
 - wyższe wykształcenie i nieposzlakowana opinia;
 - przynajmniej jedna pozytywna opinia związków zawodowych, rad pracowniczych lub NGO zrzeszającego pracowników konkretnej rozgłośni i działającej na rzecz rozgłośni, o której zarząd kandydat się stara.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. Rady programowe będą wybierały redaktora naczelnego w otwartych konkursach opartych o określone w ustawie kryteria. Opracowana w MKiDN koncepcja zakłada konieczność przejrzystości procedur wyboru organów spółek publicznej radiofonii i

telewizji oraz wymogów względem kandydatów na członków organów. Podobne standardy należy stosować do innych istotnych władz spółek.

Powoływanie redaktorów naczelnych powinno odbywać się drogą konkursów - komisja konkursowa składać powinna się z przedstawiciela rady programowej, zarządu i pracowników.

Podmiot zgłaszający uwagę: SNZZ Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Rady programowe będą wybierały redaktora naczelnego w otwartych konkursach opartych o określone w ustawie kryteria.

Można rozważyć powoływanie redaktora naczelnego przez KRRiT, po wcześniejszej rekomendacji rady programowej i zarządu. Jednocześnie wymagałoby to ustalenia procedury odwołania redaktora naczelnego.

Podmiot zgłaszający uwagę: SNZZ Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Rady programowe będą wybierały redaktora naczelnego w otwartych konkursach opartych o określone w ustawie kryteria.

W rozgłoszeniach regionalnych Polskiego Radia należy dopuścić połączenie funkcji Prezesa zarządu (zarząd jednoosobowy) i redaktora naczelnego, traktując to rozwiązanie jako opcjonalne.

Podmiot zgłaszający uwagę: 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej

Stanowisko MKiDN: Dla poprawnego funkcjonowania niezależnych redakcji w każdym medium publicznym konieczne jest wyraźne rozgraniczenie między zarządem, a redakcją. Oddzielenie redaktora naczelnego od zarządu i wyznaczenie konkretnych obowiązków redaktorowi naczelnemu jest w opinii MKiDN niezbędne w każdej spółce publicznej radiofonii i telewizji.

Konieczne jest stworzenie procedur odwoławczych od decyzji redaktorów naczelnych jak np. komisja pojednawcza w kodeksie pracy.

Podmiot zgłaszający uwagę: SZNN Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Postulat ten będzie zrealizowany przez utworzenie mechanizmów kontroli działalności spółki, w tym redaktora naczelnego przez radę programową.

Niezależność struktur redakcyjnych powinna być gwarantowana poprzez brak ingerencji zarządu w tworzone treści, ale mając na uwadze odpowiedzialność zarządu za wykonanie zadań programowych, powinna umożliwiać podejmowanie decyzji strategicznych, związanych z ich prawidłową realizacją. Stanowiska redaktorów naczelnych odpowiadających za treści produktów będą niezależne i niezależność ta musi być gwarantowana, ale ich działania muszą synchronizować się z decyzjami zarządu.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoby fizyczne (A.P., R.R., K.S., M.S., P.T.)

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Niezależność redakcyjna (i dziennikarska) w mediach publicznych musi zostać *expressis verbis* wpisana do nowego ładu medialnego. Niezbędne jest stabilne, gwarantowane w wieloletniej perspektywie finansowanie, a na poziomie niezależności dziennikarzy - gwarancje ich zatrudnienia oraz poziomu dochodów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Celem wprowadzenia kompleksowych regulacji opisanych w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego jest zapewnienie niezależności mediów publicznych. W tym celu proponuje się wprowadzenie niezależnego od zarządu redaktora naczelnego, a także rad programowych mających pełnić funkcję nadzoru społecznego nad działalnością misyjną nadawców publicznych. Wprowadzenie gwarancji niezależności mediów publicznych, w tym jasnych zasad organizacji pracy redakcji w praktyce przełoży się też na poprawienie warunków pracy dziennikarzy. Należy wskazać, że takim rozwiązaniem może być przykładowo, zaproponowane w Koncepcji wprowadzenie procedur ochronnych przed zwolnieniami umotywowanymi politycznie, na zasadach zbliżonych do procedur antymobbingowych. Nadawcy publiczni zostaną także zobowiązani do tworzenia wewnętrznych kodeksów etyki dziennikarskiej.

Konieczne jest zapewnienie niezależności redakcyjnej zespołów dziennikarskich wobec zarządu na szczeblu każdej z jednostek organizacyjnych. Struktura redakcyjna mediów publicznych powinna być odrębna od struktury zarządczej.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Medialny Think Tank

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. Celem wprowadzenia kompleksowych regulacji opisanych w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego jest zapewnienie niezależności mediów publicznych. W tym celu proponuje się wprowadzenie niezależnego od zarządu redaktora naczelnego, a także rad programowych mających pełnić funkcję nadzoru społecznego nad działalnością misyjną nadawców publicznych. W celu zapewnienia niezależności redakcyjnej proponuje się system zabezpieczeń organizacyjnych i finansowych mających dać faktyczne podstawy niezależności dla nadawców i dziennikarzy.

Należy stworzyć kartę dziennikarza mediów publicznych, która zdefiniuje jego zadania i będzie rodzajem etycznego kodeksu zawodowego, na podstawie którego będzie egzekwowana zarówno niezależność redakcyjna, jakość, jak i poziom pracy dziennikarzy mediów publicznych.

Kwestie etyki dziennikarskiej, czy wytycznych redakcyjnych (*editorial guidelines*) powinny być przedmiotem samoregulacji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Telewizja Polska S.A., Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. Nadawcy publiczni zostaną zobowiązani do tworzenia wewnętrznych kodeksów etyki dziennikarskiej. W przygotowanie tego typu dokumentów zaangażowane powinny być rady programowe.

Konieczne jest przyznanie KRRiT zwiększonych kompetencji do rozwijania i aktualizowania wytycznych dotyczących etyki i profesjonalizmu koniecznych przy tworzeniu treści. Taka propozycja powinna zostać doprecyzowana poprzez wskazanie konkretnych działań. Obecnie w ustawie o radiofonii i telewizji brak jest kompetencji KRRiT do wydawania wytycznych, a więc nie można ich rozwijać czy aktualizować. Wydaje się, że kwestia ta ma znacznie poważniejszy charakter i powinna dotyczyć całego rynku mediów. Należy rozważyć obowiązek wydawców usług medialnych do przyjęcia samoregulacji w tym zakresie.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: KRRiT może mieć uprawnienia w zakresie opiniowania kodeksów etycznych, nie powinien jednak mieć władczych kompetencji w tym zakresie.

Należy zagwarantować prawa dziennikarza do tego, by mógł prosić o wydanie przez redaktora naczelnego konkretnych poleceń na piśmie, a ten miał obowiązek takie polecenie wydać w formie pisemnej. Alternatywnie mógłby to być przepis o możliwości zgłoszenia przez dziennikarza lub

wydawcę do rejestru naruszeń zasad etycznych uzasadnionych wątpliwości - zarówno przed, jak i po publikacji danego materiału.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN wystarczające gwarancje w tym zakresie wynikają już z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, przede wszystkim Kodeksu Pracy, jako aktu dedykowanemu określeniu relacji między pracodawcą, a pracownikiem, ale też Prawa prasowego (w szczególności art. 10).

Niezbędne wydaje się wprowadzenie Rady Etyki Mediów Publicznych - niezależnej od zarządów poszczególnych mediów publicznych, wyposażonej w odpowiednie narzędzia nacisku, składającej się z doświadczonych dziennikarzy, ale także ekspertów ze świata nauki czy prawników. Jej kompetencją mogłaby być ocena kandydatów na kierownicze stanowiska w mediach publicznych, coroczna ocena osób pełniących funkcje kierownicze, a także możliwość wnioskowania o ich odwołanie do organów właścicielskich lub nadzorczych mediów publicznych w przypadku notorycznego lub rażącego naruszania standardów etycznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN zadania te powinny być w rękach niezależnych i kompetentnych rad programowych oraz KRRiT. Rozdział kompetencji i powoływanie nowych podmiotów o zbliżonych kompetencjach nie wydaje się uzasadniony.

Dziennikarzom mediów publicznych należy nadać status zawodu zaufania publicznego. Rola dziennikarzy mediów publicznych powinna polegać nie tylko na informowaniu obywateli, ale także na ochronie ich przed dezinformacją, pełnieniu roli arbitrów i ekspertów. Z jednej strony wiązałoby się to ze zobowiązaniem ich do przestrzegania najwyższych standardów oraz poddawania się cyklicznej ocenie, z drugiej - dawałoby gwarancję zatrudnienia i adekwatnego wynagrodzenia oraz ochrony prawnej. Niezbędne byłoby także powołanie samorządu zawodowego na zasadach zbliżonych do samorządu lekarskiego czy prawniczego.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga wychodzi poza zakres EMFA. W opinii MKiDN nie ma uzasadnienia dla regulowania zawodu dziennikarza. Obecnie obowiązujące regulacje Prawa prasowego zawierają szeroką definicję zawodu dziennikarza – jakiegokolwiek próby regulacji zawodu musiałyby się wiązać z ograniczeniem zakresu tej definicji. Niemniej jednak, należy wskazać, że MKiDN dostrzega konieczność ochrony dziennikarzy i docenić rolę dziennikarstwa wysokiej jakości. Z uwagi na rozmaite niebezpieczeństwa, z którymi dziennikarze spotykają się przy wykonywaniu swoich obowiązków służbowych, rozważenia wymaga poruszany od pewnego czasu pomysł przyznania dziennikarzom ochrony właściwej funkcjonariuszom publicznym.

KRRiT powinien ustalić zasady stosowania AI w tym: wprowadzenie zakazu lub ograniczenie do niezbędnego, ze względów technicznych, minimum, używania sztucznej inteligencji w procesie redakcji lub tworzenia materiałów informacyjnych bądź publicystycznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: SNZZ Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Kwestie związane z AI wymagają pogłębionych analiz. Bez wątpienia media publiczne powinny mieć obowiązki w zakresie edukacji medialnej również w zakresie dotyczącym skutków wykorzystywania AI. Dalsza dyskusja dotycząca wykorzystywania technologii przez AI powinna być prowadzona niezależnie od obecnego procesu legislacyjnego.

Konieczne jest opracowanie przejrzystego systemu wynagrodzeń w układach zbiorowych pracy. Podstawową formą zatrudnienia w mediach publicznych powinna być umowa o pracę.

Podmiot zgłaszający uwagę: SNZZ Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Uwaga wykraczająca poza zakres EMFA. Propozycja nie stanowi materii ustawy o radiofonii i telewizji. Kwestie te powinny być przedmiotem uzgodnień w spółkach publicznej radiofonii i telewizji, przy udziale zakładowych organizacji związkowych.

W proponowanych przepisach brakuje mechanizmów zabezpieczających reprezentację w mediach publicznych wszystkich opcji ideowych, także tych, które będą odległe od poglądów aktualnie dominującej władzy politycznej. Obecnie mamy do czynienia z problemem „wycięcia” dziennikarzy prawicowych i konserwatywnych z mediów publicznych, podobnie jak w 2015-2016 roku zaistniał problem usunięcia z redakcji i programów osób o poglądach liberalnych i lewicowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (J.P.)

Stanowisko MKiDN: Projektowane przepisy mają za zadanie wprowadzić gwarancje niezależnego funkcjonowania mediów publicznych i zapewnienie rzeczywistej odrębności od władz politycznych. Określanie zasad zatrudniania dziennikarzy w mediach publicznych nie powinno być regulowane w ustawie. Zasady te powinny zostać określone w ramach wewnętrznych regulacji spółek tworzonych lub opiniowanych przez rady programowe. Należy przy tym wskazać, że takie regulacje jak odseparowanie struktur zarządczych od funkcji redaktora naczelnego czy aktywny udział rad programowych w procesie wyboru władz spółek, mają na celu zapobieżenie upolitycznieniu spółek.

Należy poszukiwać metod wprowadzenia do systemu prawa mediów odpowiednich „zabezpieczeń” regulacyjnych, które nie pozwolą na dokonanie w przyszłości podobnych zmian jak w latach 2015-2023. Dlatego wydaje się, że gwarancje niezależności redakcyjnej należy wprowadzić na poziomie ustawowym lub nawet konstytucyjnym.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Medialny Think Tank

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. Projektowana ustawa będzie zawierała szereg gwarancji niezależności organizacyjnej i finansowej nadawców publicznych. Nie powinna jednak określać zbyt szczegółowych zasad funkcjonowania redakcji i bardzo szczegółowych gwarancji niezależności redakcyjnej. Kwestie te powinny być regulowane w wewnętrznych kodeksach etyki dziennikarskiej, które będą obowiązkowo tworzone przez nadawców publicznych.

2. OKREŚLENIE ZASAD WYBORU WŁADZ DOSTAWCÓW USŁUG MEDIALNYCH REALIZUJĄCYCH MISJĘ PUBLICZNĄ

1. Rady nadzorcze

1.1. Zasady powoływania rad nadzorczych

Wszyscy członkowie rady nadzorczej powinni spełniać wymogi z art. 19 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym

Należy przyjąć wymóg wyższego wykształcenia wobec kandydatów bez wskazywania konkretnych kierunków, określenie wymogu doświadczenia zawodowego lub społecznego z sektora mediów i kultury (sektora kreatywnego).

Zasadne jest również wyłączenie możliwości kandydowania i powołania do rad nadzorczych w przypadku członkostwa w partii politycznej (powinno dotyczyć również sprecyzowanego okresu czasu wstecz do dnia zgłoszenia kandydatury (np. 5 lat przed zgłoszeniem kandydatury).

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w zakresie konieczności zapewnienia apolityczności rad nadzorczych. Prawidłowe wykonywanie kompetencji rad nadzorczych wymaga legitymowania się określonym wykształceniem. Kwestia ta zostanie doprecyzowana w ustawie.

Kandydaci do rad nadzorczych powinni wykazać się wyższym wykształceniem niekoniecznie kierunkowym, gdyż mocno to zawęży krąg potencjalnych kandydatów. Wychodzimy z założenia, że jeśli aspirująca do zasiadania w radzie nadzorczej osoba ma doświadczenie w zarządzaniu mediami lub co najmniej przez 5 lat była dziennikarzem w świetle obowiązującego w Polsce Prawap, to ma wystarczające podstawy do zasiadania w organie nadzorującym spółkę.

Podmiot zgłaszający uwagę: 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej, członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Prawidłowe wykonywanie kompetencji rad nadzorczych wymaga określonego wykształcenia, stąd MKiDN uważa, że kwestia ta powinna zostać doprecyzowana w ustawie.

Postuluje się rozszerzenie ustawowego katalogu podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatów na członków rad nadzorczych o organizacje branżowe typu NGO: stowarzyszenia, fundacje zrzeszające pracowników mediów, które działają na rzecz mediów i mają potwierdzające to zapisy w swoich statutach.

Postuluje się dodanie do ustawowego katalogu wymagań stawianych kandydatom do rady nadzorczej zdobycie i przedstawienie przynajmniej dwóch rekomendacji związków zawodowych, rady pracowniczej lub NGO zrzeszającego pracowników konkretnej rozgłośni, o której nadzór się starają. Z zastrzeżeniem, że NGO musi mieć w statucie działalność na rzecz tej rozgłośni.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie częściowo uwzględniona. W opinii MKiDN kandydaci na członków rad nadzorczych wybieranych w konkursach przez KRRiT powinni legitymować się rekomendacjami organizacji pozarządowych.

Osoby zgłaszające się do udziału w konkursie powinny przystępować „z wolnej stopy”. Preferowanie kandydatów zgłaszanych przez organizacje dziennikarskie w przypadku członków rad nadzorczych, biorąc pod uwagę zarówno kryteria jak i zadania tego ciała, nie ma uzasadnienia.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Organizacje pozarządowe nie będą zgłaszały kandydatów na członków rad nadzorczych. Jednak w opinii MKiDN kandydaci na członków rad nadzorczych wybieranych w konkursach przez KRRiT powinni legitymować się rekomendacjami organizacji pozarządowych.

Kryteria zaproponowane wobec kandydatów do rad nadzorczych są niewystarczające w stosunku do założonego celu.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Projekt ustawy doprecyzuje wymagania stawiane przed kandydatami na członków rad nadzorczych.

Proponowane rozwiązania w zakresie ukształtowania i sposobu powoływania rad nadzorczych wydają się zasadne i zostały czytelnie uzasadnione. Wątpliwości może budzić powoływanie 2 na 5 członków rady nadzorczej przez rząd, w kontekście ryzyka upolitycznienia takiego wyboru. Ryzyko to jednak jest zminimalizowane określoną kadencją organów i wąsko ujętymi przesłankami odwołania ich członków.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A., EBU

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa będzie zakładała szereg wymogów kompetencyjnych względem członków rad nadzorczych powoływanych przez podmiot wykonujący prawa z akcji. Dodatkowo organ powołujący członków rad nadzorczych będzie zobowiązany do publicznego uzasadnienia dokonanego wyboru. Regulacje w tym zakresie znacząco ograniczą ryzyko upolitycznienia organów spółki.

Niezależny regulator powinien być odpowiedzialny za powoływanie władz podmiotów mediów publicznych. Udzielenie kompetencji w tym zakresie podmiotowi wykonującemu prawa z akcji zakłada wprost wprowadzenia czynnika politycznego w tym zakresie. Należy wprowadzić reguły pozwalające na wskazywanie kandydatów przez instytucje cieszące się zaufaniem społecznym np. organizacje uniwersyteckie lub społeczne z obszaru kultury.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Medialny Think Tank, KRRiT

Stanowisko MKiDN: Podmiot wykonujący prawa z akcji ma ustawowe obowiązki względem spółek Skarbu Państwa wynikające z ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Realizacja tych zadań nie jest w pełni możliwa bez uprawnienia do powoływania przedstawiciela Skarbu Państwa w tych spółkach. Udział przedstawicieli podmiotu wykonującego prawa z akcji w radach nadzorczych jest więc niezbędny dla prawidłowego wykonywania zadań w zakresie troski o majątek Skarbu Państwa. Ustawa będzie nakładała szereg wymogów kompetencyjnych odnoszących się także do członków rad nadzorczych powoływanych przez ten podmiot, co ma na celu wyłączenie możliwości upolitycznienia rad nadzorczych. Należy także podkreślić, że kompetencje rad nadzorczych ograniczone są wyłącznie do kwestii majątkowych, a rady te nie mają prawa wpływu na decyzje programowe.

Kandydaci na członków rad nadzorczych powoływani przez KRRiT będą dodatkowo musieli przedstawić rekomendacje organizacji pozarządowych (dziennikarskich).

Kandydaci do rad nadzorczych nie powinni należeć do partii politycznej przez 5 lat przed zgłoszeniem swojej kandydatury oraz w trakcie pełnienia funkcji. Członkowie rad nadzorczych powinni też mieć zakaz prowadzenia prywatnej działalności gospodarczej, mogącej powodować konflikt interesów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Konkurs na członków rad nadzorczych prowadzony przez KRRiT powinien być co najmniej dwustopniowy, oparty na weryfikacji formalnej dokumentów, po której przejściu kandydat powinien stawić się na publiczne przesłuchanie przed komisją. Przesłuchania powinny być rejestrowane i dostępne na stronach KRRiT podobnie jak wyniki konkursu wraz z uzasadnieniem w sprawie powołania na członka rady nadzorczej spółki.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga jest zgodna ze stanowiskiem MKiDN wyrażonym w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego.

Przy założeniu, że swojego przedstawiciela w radach nadzorczych będzie posiadał Skarb Państwa (z wyłączeniem jego głosu w sprawach programowych) proponowana liczba członków rad nadzorczych wydaje się uzasadniona. Dodatkowo należy zapewnić publiczne, dostępne w formie online na stronach KRRiT, wysłuchanie kandydatów, na członków rad nadzorczych.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Nie tylko członkowie rad nadzorczych powoływani przez Skarb Państwa, ale całe rady nadzorcze nie będą miały prawa do wypowiedzania się w sprawach programowych. Przewiduje się wprowadzenie jawnych przesłuchań kandydatów na członków rad nadzorczych.

1.2. Kompetencje rad nadzorczych

Proponowane utrzymanie dwóch ciał nadzorczych jest rozwiązaniem konfliktogennym i nieefektywnym. Bardziej racjonalnym rozwiązaniem byłoby powołanie jednego organu – rady powierniczej, odpowiedzialnej za całość nadzoru i kontroli, zarówno w wymiarze programowym, jak i ekonomicznym.

Rady powiernicze byłyby wybierane przez KRRiT w otwartym postępowaniu konkursowym, w którym będą mogli uczestniczyć wyłącznie kandydaci, którzy potwierdzili swoje kwalifikacje potrzebne do zasiadania w radzie powierniczej uzyskując pozytywną ocenę w teście kompetencji kwalifikującym do udziału w konkursie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Towarzystwo Dziennikarskie

Stanowisko MKiDN: Uwaga nie zasługuje na uwzględnienie. W opinii MKiDN nie ma uzasadnienia dla tworzenia jednego organu jakim jest rada powiernicza. W pierwszej kolejności należy pamiętać, że jednostki publicznej radiofonii i telewizji działają w formie spółek prawa handlowego (spółek akcyjnych). Kodeks spółek handlowych przewiduje obowiązkowe utworzenie rad nadzorczych w spółkach akcyjnych do realizacji określonych zadań nakładanych na nie przez ustawę i statuty. MKiDN nie dostrzega uzasadnienia dla wprowadzania wyłomu od tej zasady i tworzenia szczególnych zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego dla 19 spółek publicznej radiofonii i telewizji. W opinii MKiDN kompetencje rad nadzorczych i rad programowych powinny być szczegółowo rozgraniczone. Zadania, które mają być wykonywane przez poszczególne rady wymagają przy tym odmiennych kompetencji w zakresie wykształcenia, czy doświadczenia. Ustawa będzie stawiać inne wymogi przed kandydatami na członków obu rad. Połączenie obu rad w jedną radę powierniczą mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której nadzór w zakresie majątku, czy programu byłby wykonywany przez osoby nie posiadające do tego dostatecznych kompetencji. W opinii MKiDN nie ma także ryzyka konfliktu między obiema radami – ustawa będzie określała szczegółowe kompetencje obu podmiotów.

Kompetencje rad nadzorczych w zakresie opiniowania kart powinności powinny być ograniczone jedynie do weryfikacji ewentualnego urealnienia i zatwierdzenia strony finansowej związanej z kosztami wypełniania misji. Strona merytoryczna powinna leżeć po stronie zarządu, redaktora naczelnego, sekretariatu programowego i rady programowej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. Rada nadzorcza nie powinna ingerować w decyzje dotyczące kształtu programu.

Do katalogu zadań rady nadzorczej (we współpracy z radą programową) należy dodać kontrolowanie zasad udzielania zleceń programowych podmiotom zewnętrznym, które powinny być zapraszane do współpracy pod warunkiem braku wystarczająco wartościowych projektów antenowych przygotowanych przez pracowników i współpracowników.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. Rada nadzorcza powinna czuwać nad najważniejszymi zamówieniami zewnętrznymi spółek publicznej radiofonii i telewizji.

2. Rady programowe

2.1. Zasady powoływania rad programowych

Propozycja dotycząca zmiany roli, liczebności, sposobu powoływania i kryteriów wyboru rad programowych wykracza poza zakres EMFA.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Jak podkreślono w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego, proste wdrożenie EMFA do polskiego porządku prawnego wiązałoby się koniecznością wdrożenia określonych standardów wyłącznie wobec zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji. Rozwiązanie takie wydaje się jednak niewystarczające i nieefektywne – konieczne jest dokonanie głębszego zreorganizowania władz mediów publicznych, zarówno w zakresie przyznawanych kompetencji, jak i sposobu ich powoływania. Należy zauważyć, iż przyjęta przez MKiDN propozycja reformy rad programowych ma za zadanie ich odpolitycznienie, które z uwagi na swój sposób wyboru (wśród *de facto* wyłącznie polityków) nie pełniły funkcji, do której były powołane – czyli reprezentacji interesów społecznych w radiofonii i telewizji. Zostawienie rad programowych w niezmienionym kształcie, przy aktywnym ich włączeniu w proces wyboru władz spółek publicznej radiofonii i telewizji mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której nie zostałyby zrealizowane w całości postulaty wynikające z art. 5 EMFA.

Kandydaci do rad programowych powinni posiadać przynajmniej jedną rekomendację od związków zawodowych, rady pracowniczej, NGO lub organizacji twórczej lub branżowej izby gospodarczej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, PIKE

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN kandydaci na członków organów spółek oraz rad programowych powinni legitymować się rekomendacjami organizacji pozarządowych.

Proponuje się rozważenie rozszerzenia podmiotów zgłaszających kandydatury do rad programowych również o kościoły i związki wyznaniowe oraz organizacje młodzieżowe. Przyczyni się to do większej reprezentatywności publiczności mediów.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Uwaga nieuwzględniona. Koncepcja przedstawiona przez MKiDN wskazuje na szeroki katalog podmiotów mogących rekomendować kandydatów na członków rad programowych. Nie ma uzasadnienia dla dalszego, znaczącego poszerzenia tego katalogu. Projekt nie będzie zakładał zgłaszania kandydatów przez organizacje pozarządowe, ale obligował kandydatów do przedstawiania rekomendacji takich organizacji.

Postuluje się rozszerzenie w ustawie reprezentacji załogi w radzie programowej spółki (z 2 do 4 w przypadku TVP S.A. oraz PR S.A. oraz 1 do 3 przypadku spółek publicznej radiofonii regionalnej). Kandydaci załogi powinni przedstawić listę poparcia pracowników spółki (przynajmniej 10% załogi) oraz posiadać przynajmniej dwie rekomendacje od związków zawodowych, rady pracowniczej lub NGO zrzeszającego pracowników konkretnej rozgłośni, o której nadzór się starają.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN konieczne jest zapewnienie udziału przedstawicieli pracowników danego nadawcy w pracach rady programowej. Udział ten nie powinien mieć jednak charakteru dominującego. Propozycja znaczącego zwiększenia udziału przedstawicieli załogi w pracach rady programowej nie zasługuje więc na uwzględnienie.

Kandydat na członka rady programowej nie powinien należeć do partii politycznej przez przynajmniej 5 lat przed zgłoszeniem kandydatury do rady programowej oraz w trakcie pełnienia funkcji członka rady programowej. Członkowie rad programowych powinni też mieć zakaz prowadzenia prywatnej działalności gospodarczej mogącej powodować konflikt interesów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Stowarzyszenie Łódź Cała Naprzód!, Fundacja Sztuka Media Film, osoba fizyczna (W.A.)

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy.

Członkami rad programowych nie powinni być czynni i byli parlamentarzyści, radni rad gminnych, miejskich, powiatowych i sejmików wojewódzkich, a także osoby pełniące funkcje publiczne z rekomendacji partii politycznej lub komitetu wyborczego.

Podmiot zgłaszający uwagę: 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy.

Konieczne jest doprecyzowanie wymogów kompetencyjnych stawianych przed kandydatami na członków rad programowych. Ponownego rozważenia wymaga także udział rad programowych w procedurze wyboru zarządu. Należy rozdzielić kompetencje rad nadzorczych i rad programowych, a rady programowe nie powinny mieć uprawnień w zakresie podejmowania decyzji w spółkach.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: W projekcie ustawy zawarte będą precyzyjne wymogi stawiane kandydatom na członków rad programowych. Celem reformy rad programowych jest rzeczywiste zapewnienie społecznego nadzoru nad jakością realizacji misji publicznej przez nadawców publicznych

Rady nadzorcze są odrębne od rad programowych. Inne są nie tylko ich kompetencje i zadania ale również sposób powoływania. Rady nadzorcze są określone również przez przepisy k.s.h. i ich głównym zadaniem jest reprezentowanie interesu majątkowego właściciela w spółce. Rady programowe mają za zadanie odzwierciedlać interes społeczny i kompetencje w zakresie zadań związanych z realizacją misji i innych wskazanych w ustawie procesów wewnętrznych w spółkach. Należy przy tym wskazać, że rady programowe mają kompetencje wyłącznie opiniodawcze.

Przeglądowi zostanie poddany sposób wyboru zarządów spółek. W świetle zmian mających na celu wprowadzenie rozdziału między pionem zarządczym, a pionem redakcyjnym zwiększone zostaną uprawnienia rad programowych w zakresie wyboru redaktora naczelnego. W związku z tym proponuje się, aby wybór zarządów pozostawić w kompetencji rady nadzorczych, które wyboru dokonywałyby z przedstawicielem rady programowej.

Konieczne jest doprecyzowanie punktu dotyczącego wyróżniania się wiedzą i doświadczeniem w zakresie środków społecznego przekazu, kultury i mediów, w szczególności w zakresie działalności programowej.

Należy zostawić wyższe wykształcenie, ale już bez wpisywania wykształcenia kierunkowego w zakresie kultury lub mediów. Rekomendujemy dopisanie ewentualnego wymogu „doświadczenia w pracy w mediach”.

Podmiot zgłaszający uwagę: 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy.

Konkurs na członków rad programowych powinien być co najmniej dwustopniowy oparty na weryfikacji formalnej dokumentów, po której przejściu kandydat powinien stawić się na publiczne przesłuchanie przed komisją. Przesłuchania powinny być rejestrowane i dostępne na stronach KRRiT podobnie jak wyniki konkursu wraz z uzasadnieniem w sprawie powołania na członka rady programowej spółki.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga jest zgodna ze stanowiskiem MKiDN wyrażonym w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego.

2.2. Kompetencje rad programowych

Postuluje się przyznanie radom programowym:

- prawa do aktywnej interwencji w sprawach dotyczących uchybień kodeksu etyki i niezależności redakcyjnej w postaci wnioskowania do zarządu o udzielanie pisemnych upomnień i nagan, oraz kar w postaci zawieszenia w czynnościach a nawet zwolnienia osoby nieprzestrzegającej zasad.
- prawa aktywnego stanowiska w obronie dziennikarza, który w kwestiach dotyczących niezależności redakcyjnej i wolności słowa jest poddawany naciskom i groźbom ze strony przełożonych lub osób trzecich.

Przy zapisach wprowadzających procedury ochronne przed zwolnieniami umotywowanymi politycznie są niezbędne zapisy w sposób szczególny chroniące dziennikarzy zajmujących się tematyką polityczną, śledczą i samorządową. Ale jednocześnie umożliwiające dostawcy publicznych usług medialnych zwolnienie dziennikarza, który nie zachowuje politycznej bezstronności w pracy.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, osoby fizyczne (A.P., R.R., K.S., M.S., P.T.)

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy. Wskazane zadania rady programowej wpisują się w założenia działalności rad programowych planowanych przez MKiDN. Rada programowa powinna mieć kompetencje do opiniowania wszelkich działań kadrowych względem dziennikarzy zatrudnionych w spółkach publicznej radiofonii i telewizji. W koncepcji wskazano, że do zadań rad programowych należeć będą m.in. określanie wewnętrznych zasad niezależności redakcyjnej, w tym kodeksów etyki oraz nadzorowanie działalności spółki w tym zakresie czy też prowadzenie procedur ochronnych przed zwolnieniami umotywowanymi politycznie, na zasadach zbliżonych do procedur antymobbingowych.

Proponuje się utrzymanie opiniodawczej roli rady programowej, przy czym w sytuacjach, w których rozstrzygnięcie danej kwestii należy do KRRiT (np. uzgodnienie projektu karty powinności lub jej zmiany; przyjęcie sprawozdania rocznego nadawcy publicznego), można przewidzieć przekazanie opinii rady programowej KRRiT wraz ze stanowiskiem zarządu w przedmiocie tej opinii.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy. W kwestiach pozostawionych zatwierdzeniu KRRiT, kompetencje rad programowych (podobnie jak obecnie kompetencje rad nadzorczych) będą miały charakter opiniodawczy. Opinia rady programowej będzie musiała być wzięta pod uwagę zarówno przez zarząd, jak i zatwierdzającą określone działania spółek KRRiT.

Coroczne zatwierdzanie planów programowo-finansowych przez rady programowe może zbyt głęboko ingerować w pracę spółek. W sytuacji, kiedy dojdzie do niezatwierdzenia takiego planu, może to prowadzić do długotrwałego impasu w organizacji. Wystarczające jest samo opiniowanie planów programowo-finansowych. W sytuacji, gdy zatwierdzone są już karty powinności, należy przyjąć za rzecz oczywistą, iż plany programowo-finansowe są z nimi spójne i zintegrowane.

Podmiot zgłaszający uwagę: 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy. W kwestiach pozostawionych zatwierdzeniu KRRiT kompetencje rad programowych (podobnie jak obecnie kompetencje rad nadzorczych) będą miały charakter opiniodawczy. Opinia rady programowej będzie musiała być wzięta pod uwagę zarówno przez zarząd, jak i zatwierdzającą określone działania spółek KRRiT.

W sprawie funkcjonowania rady programowej postulujemy doprecyzowanie kompetencji przewodniczącego. W ustawie powinny być precyzyjnie określone kompetencje przewodniczącego w taki sposób, by nie doszło do zbyt daleko idącego uzależnienia działania rady od jego decyzji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Kwestie wewnętrznych zasad funkcjonowania rad programowych powinny być regulowane w statutach spółek.

Negatywnie należy ocenić zbliżanie kompetencji rad programowych do kompetencji rad nadzorczych wynikających z KSH. Nie jest jasny zakres odpowiedzialności ciała w związku z przyznanymi kompetencjami

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Projekt ustawy będzie wyraźnie rozgraniczał kompetencje rady nadzorczej i rady programowej. Kompetencje rady programowej ograniczą się do kwestii związanych z działalnością programową mediów publicznych.

3. Zarząd

Postulat wprowadzenia co najmniej 3-osobowego zarządu. Wątpliwości budzi rozwiązanie, zgodnie z którym zarząd PR SA i TVP SA ma być jednoosobowy. Jest to rozwiązanie rzadko spotykane w dużych, zatrudniających ponad 1000 osób spółkach z udziałem Skarbu Państwa.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Fundacja Sztuka Media Film, członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga nie zostanie uwzględniona. Podtrzymuje się stanowisko dotyczące jednoosobowych zarządów w spółkach publicznej radiofonii i telewizji. Należy podkreślić, że ustawa będzie przewidywała również obowiązek powołania redaktora naczelnego, który będzie odpowiedzialny za znaczną część działalności spółek. Ponadto jednoosobowy zarząd będzie mógł powoływać np. dyrektorów finansowych, którzy będą wykonywali zadania istotne z punktu widzenia działalności spółki, jednak w ramach odpowiedzialności zarządu za prawidłową działalność spółek.

Należy rozważyć, wprowadzenie regulacji dotyczących parytetu płci w organach spółek publicznej radiofonii i telewizji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Ustawa o radiofonii i telewizji nie musi zawierać szczegółowych regulacji w tym zakresie. Do spółek radiofonii i telewizji publicznej powinno się stosować zasady ogólne stosowane w spółkach Skarbu Państwa.

Proponuje się, aby jasny system zasad i punktacji, który będzie obowiązywać przy ocenie kandydatów w obydwu etapach konkursu na członków zarządu został doprecyzowany w ustawie a nie w rozporządzeniu KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Szczegółowe zasady konkursów nie stanowią materii ustawowej. Ustawa określi podstawowe zasady konkursów, które powinny być doprecyzowane w aktach niższego rzędu. Rozporządzenia KRRiT w tym zakresie podlegać będą jednak przejrzystej procedurze legislacyjnej, w tym konsultacjom publicznym.

Propozycja, aby KRRiT wyłaniał zarządy spośród 3 kandydatów przedstawianych przez rady nadzorcze i rady programowe przyznaje nadmierne uprawnienia KRRiT.

Postuluje się ograniczenie drugiego zewnętrznego etapu konkursu na członka zarządu do przedstawienia KRRiT 1 osoby² desygnowanej na stanowisko prezesa jednoosobowego zarządu spółki.

² Niektóre podmioty proponują, aby wybór KRRiT dokonywany był spośród 2 kandydatów.

Rolą Krajowej Rady byłoby zatwierdzenie lub odrzucenie wybranego kandydata. W przypadku odrzucenia Krajowa Rada musiałaby merytorycznie, dogłębnie i skrupulatnie uzasadnić swoją decyzję. Procedura zatwierdzenia powinna być dwustopniowa:

- przesłanie dokumentacji wyniku pierwszego etapu do Krajowej Rady;
- spotkanie desygnowanego kandydata z Krajową Radą. Spotkanie powinno mieć charakter jawny i publiczny.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Telewizja Polska S.A., Grupa 11 organizacji pozarządowych, Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta, Reporterzy bez Granic, członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy. Projekt ustawy będzie wskazywał, że jeden najlepszy kandydat wyłoniony w konkursie będzie przedstawiany KRRiT, która będzie dokonywała powołania zarządu. KRRiT będzie miała prawo odmówić powołania zarządu – odmowa będzie musiała być szczegółowo uzasadniona.

KRRiT jako ostatecznie odpowiedzialny za wybór zarządów spółek mediów publicznych powinien mieć prawo wyboru z jak największej liczby potencjalnych kandydatów, aby sumując posiadane zdolności i kompetencje wybrać osoby, które najlepiej będą sprawowały swoją funkcję. Proponowane ograniczenie do trzech kandydatów należy uznać za niecelowe.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Uwaga nie zostanie uwzględniona. Pierwotna propozycja MKiDN była zbyt daleko idąca. W celu ograniczenia wpływu polityki na wybór zarządów, proponuje się, aby KRRiT miał prawo do zatwierdzania lub odmowy zatwierdzenia kandydata wyłonionego przez radę nadzorczą i radę programową.

Kandydaci na członków zarządu powinni być oceniani wspólnie przez radę nadzorczą i radę programową.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych, 17 spółek publicznej radiofonii i telewizji

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa dokona wyraźnego oddzielenia pionu redakcyjnego od pionu zarządczego. Wyrażone to będzie m.in. przez obligatoryjne oddzielenie redaktora naczelnego od zarządu i przyznanie radzie nadzorczej kompetencji do wyboru redaktora naczelnego. Przy takiej strukturze organizacyjnej równy udział rady nadzorczej i rady programowej w wyborze zarządu nie wydaje się już całkowicie uzasadniony. Wobec powyższego projekt ustawy zakładał będzie, że wybór zarządów dokonywany będzie w konkursie prowadzonym przez radę nadzorczą, przy udziale przedstawiciela rady programowej (z prawem głosu).

Wśród wymagań stawianych kandydatom do zarządów powinno znaleźć się posiadanie rekomendacji związków zawodowych, rad pracowniczych działających w konkretnych rozgłoszeniach, NGO zrzeszającego pracowników konkretnej rozgłoszeni, czy organizacji twórczych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Reporterzy bez Granic

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN kandydaci na członków organów spółek oraz rad programowych powinni legitymować się rekomendacjami organizacji pozarządowych.

Z katalogu niezbędnych kompetencji kandydatów na członków zarządów należy wykreślić doświadczenie w uczestnictwie w pracach rad nadzorczych lub zarządów spółek prawa handlowego ze szczególnym uwzględnieniem spółek związanych ze środkami masowego przekazu.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Ustawa powinna określać wysokie wymagania kompetencyjne wobec kandydatów na członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji. Wymóg doświadczenia w pracach rad nadzorczych lub zarządów spółek prawa handlowego ze szczególnym uwzględnieniem spółek związanych ze środkami masowego przekazu może jednak prowadzić do daleko idącego ograniczenia kręgu osób spełniającego kryteria kandydowania.

Kompetencje kandydatów na członków zarządów: co najmniej 5-letnie doświadczenie pracy w mediach, instytucjach kultury, placówkach edukacyjnych, organizacjach pozarządowych lub uczelniach wyższych. Dodanie wymogu, iż do zarządów i rad nadzorczych nie mogą być wybierane osoby, wobec postępowania których zapadły wyroki w sprawach o mobbing i/lub dyskryminację pracowniczą (nie tylko w wydziałach karnych, ale także w sądach pracy).

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy.

Kandydaci na członka zarządu spółki nie powinni należeć do partii politycznej przynajmniej przez określony w ustawie czas przed zgłoszeniem swojej kandydatury oraz w trakcie trwania kadencji. Członek zarządu nie może też w trakcie trwania kadencji prowadzić działalności łamiącej zasady konkurencyjności.

Dla zapewnienia apolityczności kandydatów, należałoby wprowadzić regulacje wskazujące, iż ograniczenia dotyczyć będą niesprawowania mandatu posła na Sejm lub senatora, oraz radnego w organach samorządu terytorialnego, jak też posła do Parlamentu Europejskiego, jak wreszcie niekandydowania w ostatnich wyborach do tych organów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Telewizja Polska S.A., Stowarzyszenie Łódź Cała Naprzód!, UAM-owski Think Tank Medialny, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy.

Kandydaci do zasiadania w organach spółek mediów publicznych nie powinni w przeszłości w ogóle sprawować funkcji pochodzących z wyboru politycznego, w tym w samorządach. W świetle propozycji przedstawionej w koncepcji wdrożenia EMFA zakładającej wprowadzenie zakazu dostarczania usług medialnych przez samorządy rozwiązanie takie wydaje się logiczne. Jest to niezwykle istotne także w kontekście niezależności publicznych mediów regionalnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZAiKS

Stanowisko MKiDN: MKiDN dostrzega uzasadnienie wprowadzenia regulacji ograniczających możliwość członkostwa w organach spółek dla osób należących do partii politycznych (również przez okres kilku lat po odejściu z partii) lub pełniących funkcje publiczne. Powyższa propozycja wydaje się jednak zbyt daleko idąca.

Udział w postępowaniu konkursowym powinien być zapewniony wszystkim kandydatom spełniającym kryteria ustawowe bez względu na uzyskanie rekomendacji tej czy innej organizacji. Kompetencje osób ubiegających się o sprawowanie funkcji w organach zarządczych mediów publicznych należy odnieść do bardzo konkretnych sfer ich działalności, w szczególności np. doświadczenia w zarządzaniu dużym podmiotem i dużymi budżetami, znajomości funkcjonowania mediów elektronicznych, istotnych osiągnięć organizacyjnych w sferze kultury.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZAiKS

Stanowisko MKiDN: Projekt ustawy będzie precyzował wymogi kompetencyjne stawiane przed kandydatami na członków organów zarządzających mediami publicznymi. W opinii MKiDN kandydaci zgłaszający się do konkursów powinni legitymować się rekomendacjami NGO.

Propozycja zróżnicowania długości kadencji organów spółek rozgłośni publicznych wzorem rotacyjności członków KRRiT (planowana 2-letnia rotacja):

- zarząd – kadencja 5 lat
- rada nadzorcza – kadencja 4 lata
- rada programowa – kadencja 3 lata.

Podmiot zgłaszający uwagę: 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga nie zostanie uwzględniona. Powiązanie kadencji organów spółek z kartami powinności ma na celu zwiększenie odpowiedzialności organów za realizację planów strategicznych spółek mediów publicznych.

Po przyjęciu ustawy konieczny będzie czas na wyłonienie nowych organów spółek. W takiej sytuacji niepotrzebne jest prowadzenie dalszego procesu likwidacji. Na ten okres proponujemy przerwanie tego stanu. Tymczasowe zarządy i rady nadzorcze mogłyby powoływać właściwy minister.

Podmiot zgłaszający uwagę: 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej

Stanowisko MKiDN: Projekt ustawy w przepisach przejściowych szczegółowo opíše tryb postępowania i terminy przy powoływaniu organów spółek na pierwsze kadencje w oparciu o nowe regulacje ustawowe.

4. Odwoływanie organów spółek publicznej radiofonii i telewizji

Proponuje się uszczegółowienie procedur i powodów odwołania władz mediów publicznych i ograniczenie powodów zwolnienia do działania na szkodę spółki, udowodnionej defraudacji środków lub skazania za przestępstwa umyślne lub skarbowe. Należy też określić procedury, które należy wdrożyć w przypadku długotrwałej choroby, choroby uniemożliwiającej wypełnianie obowiązków służbowych co najmniej przez pół roku. Jest to szczególnie istotne przy jednoosobowych zarządach.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy.

Konieczne jest wprowadzenie wyraźnego ustawowego zakazu zabraniającego organom nadzorczym mediów publicznych wywierania wpływu politycznego na program. Powinna to być jedna z obligatoryjnych przesłanek do odwołania członków zarządu.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Przesłanki odwołania członka zarządu spółki muszą być precyzyjne i konkretne, aby uniemożliwić podejmowanie uznaniowych decyzji przez KRRiT.

Członków rad programowych i rad nadzorczych powinno się odwoływać na wniosek tych rad, w związku z niewypełnianiem obowiązków przez poszczególnych członków:

- brakiem uczestnictwa w posiedzeniach rad;
- brakiem realizacji obowiązków wynikających z regulaminów rad;

- postępowaniem sprzecznym z zasadami określonymi w ustawie o radiofonii i telewizji np. wywieraniem politycznego nacisku, jawnym sprzyjaniem określonej partii, głoszeniem poglądów sprzecznych z interesem publicznym etc.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Przesłanki odwołania członka zarządu spółki muszą być precyzyjne i konkretne, aby uniemożliwić podejmowanie uznaniowych decyzji przez KRRiT.

Do przesłanek odwołania członków zarządu powinno należeć także naruszenie wymogu stanowiącego przesłankę kandydowania, np. uzyskanie członkostwa partii politycznej. Doprecyzowania wymaga także przesłanka dwukrotnej „negatywnej oceny jakości realizacji zadań publicznych” tak, aby nie budziło wątpliwości, że chodzi o dwukrotne odrzucenie sprawozdania rocznego danego nadawcy przez KRRiT (a nie np. 2 uchwały rady programowej negatywnie oceniającej niektóre aspekty działalności programowej nadawcy).

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A., EBU

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Należy ograniczyć podstawy odwołania zarządów, tak aby decyzje nie były podejmowane z powodów politycznych. Należy zaostrzyć zasady dotyczące niezgodności i konfliktu interesów, aby zapewnić, że zarząd będzie działał niezależnie od osób trzecich, a w szczególności nie będzie w żaden sposób powiązany ze sferą polityczną.

Podmiot zgłaszający uwagi: EBU

Stanowisko MKiDN: Uwaga jest zgodna koncepcją opracowaną przez MKiDN. Ustawa będzie zawierała zamknięty katalog precyzyjnych przesłanek stanowiących podstawę odwołania członka organów mediów publicznych przed upływem kadencji.

Przesłanka dotycząca dwukrotnej, w trakcie trwania kadencji, negatywnej oceny jakości realizacji zadań publicznych przez spółkę powinna dotyczyć członków zarządu a nie członków rad. Należy doprecyzować, w jaki sposób stwierdza się negatywną ocenę jakości realizacji misji. Można domniemywać, że przesłanką do odwołania może być nieprzyjęcie sprawozdania z realizacji planu programowo - finansowego, czy też rażące naruszenie zasad określonych w Kodeksie Spółek Handlowych, czy ustawie o radiofonii i telewizji. Można rozważyć także sytuację, w której o odwołanie zarządu wystąpi przedstawiciel MKiDN w radzie nadzorczej w związku z niedopełnieniem przepisów dotyczących zarządzania mieniem publicznym

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy.

Należy sprecyzować jaką większością głosów KRRiT będzie mogła odwołać członków zarządu mediów publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Wszelkie uchwały KRRiT będą wymagały 2/3 głosów.

W zakresie procedury odwołania przed upływem kadencji brakuje zapewnienia, że osoby zainteresowane zostaną wcześniej powiadomione o takich decyzjach i że decyzje te mogą być poddane kontroli sądowej.

Jako dodatkowy postulat proponuje się, aby w ramach procedury odwołania członka zarządu umożliwić mu pisemne ustosunkowanie się do wskazanych zarzutów, a uzasadnienie odwołania wraz ze stanowiskiem odwoływanego członka zarządu podać do publicznej wiadomości.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Projektowane przesłanki odwołania członka zarządu będą precyzyjne i nie będą pozostawiały wątpliwości co do ich interpretacji. Nie będą też dawały swobody wykładni KRRiT przy ich stosowaniu.

3. OKREŚLENIE ZADAŃ MISYJNYCH POWIERZANYCH MEDIOM PUBLICZNYM ORAZ ZASAD FINANSOWANIA MISJI PUBLICZNEJ REALIZOWANEJ PRZEZ MEDIA PUBLICZNE

1. ZAKRES MISJI PUBLICZNEJ

Obszarem, który w *Założeniach* wydaje się wykraczać poza zakres wdrożenia EMFA jest też koncepcja wdrożenia art. 5 EMFA odnośnie do określenia zadań misyjnych nadawców publicznych. Obecnie obowiązujące przepisy dotyczące określania, powierzania i rozliczania zadań misyjnych były przedmiotem szczegółowych ustaleń z Komisją Europejską, badającą kilka lat temu system pomocy publicznej udzielanej nadawcom publicznym w Polsce. W wyniku długotrwałych negocjacji ustalono wówczas zakres koniecznych zmian, co zostało w pełni przeprowadzone w drodze zmian ustawowych. W konsekwencji KE uznała nowe wymagania ustawy o radiofonii i telewizji w tym zakresie za zgodne z prawem UE.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Koncepcja wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego nie zakłada zmiany systemowych rozwiązań przyjętych do polskiego porządku prawnego w ramach wdrażania Komunikatu nadawczego w 2018 r.

Krytycznie należy ocenić odrzucenie możliwości radykalnych przekształceń struktury mediów publicznych. Potrzeba takiej reformy jest oczywista, uzasadniona zmianami w technologii i potrzebą racjonalizacji zadań i nakładów finansowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Towarzystwo Dziennikarskie

Stanowisko MKiDN: Jak wskazano w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego, nie dostrzega się, aby przyjęta forma prawna organizacji nadawców publicznych wpływała na ich niezależność względem podmiotów zewnętrznych, w tym powiązania ze światem polityki. Ograniczenia niezależności spółek wynikają przede wszystkim z powiązania ich władz z podmiotami zewnętrznymi, niewłaściwym sposobem ich finansowania czy zbyt ogólnie określonymi przesłankami dotyczącymi wyboru i odwoływania ich organów zarządzających.

MKiDN dokonało szczegółowych analiz pojawiających się w debacie publicznej propozycji strukturalnej reorganizacji mediów publicznych. W ich wyniku nie dostrzeżono dostatecznego uzasadnienia dla zmiany formy prawnej spółek publicznej radiofonii i telewizji, czy konieczności dokonania połączenia niektórych podmiotów. Także doświadczenia innych krajów wskazują, że procesy przekształceń organizacyjnych mediów publicznych są złożone i długotrwałe, zwykle kosztowne i często łączące się z utrudnieniami w działalności przekształcanych mediów publicznych co najmniej w okresie przejściowym. Biorąc pod uwagę trudną sytuację mediów publicznych, a także potrzebę odbudowy ich niezależności i zdolności do realizacji misji publicznej oraz szerokiego zaufania

publicznego w opinii MKiDN głęboka reorganizacja mediów publicznych mogłaby stanowić zagrożenie dla dalszego funkcjonowania mediów publicznych.

Obecna struktura mediów publicznych jest archaiczna, całkowicie nie przystosowana do wyzwań konwergencji mediów. Poza tym mało efektywna, jeżeli chodzi o korzystanie z kontentu przygotowanego ze środków publicznych. Zarówno forma organizacyjna (spółki) jak i struktura (TVP, „duże” Radio i spółki regionalne), są zwyczajnie nieefektywne, drogie w utrzymaniu. I już chociażby szacunek dla środków publicznych nakazuje pochylić się nad tym problemem.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Medialny Think Tank

Stanowisko MKiDN: Szczegółowe stanowisko wobec propozycji dalej idących przekształceń zostało przedstawiane w odpowiedzi na wcześniejsze uwagi. Należy zauważyć, że w niemal wszystkich państwach członkowskich UE struktura organizacyjna nadawców publicznych nie była zmieniana przez ostatnich kilkadziesiąt lat. Nie stało to na przeszkodzie w rozwoju nowych usług i dostosowywaniu się do wyzwań zmieniającego się rynku medialnego. Polska ustawa o radiofonii i telewizji po wdrożeniu Komunikatu nadawczego otworzyła przed nadawcami publicznymi możliwość świadczenia nowych typów usług (po spełnieniu wymogów określonych w Komunikacie nadawczym i ustawie). Proponowane w ramach obecnej procedury legislacyjnej rozwiązania reformujące sposób zarządzania i nadzoru nad mediami publicznymi oraz system finansowania tych mediów umożliwią taki rozwój w praktyce.

Konieczne dalsze przekształcenia mediów publicznych w fundację. Wskazywany jest brak konsekwencji w przedstawionych rozwiązaniach i podjętych działaniach MKiDN wobec mediów publicznych. Autorzy opracowania przyznają, że „konieczne jest dokonanie głębszego zreorganizowania władz mediów publicznych, zarówno w zakresie przyznawanych kompetencji, jak i sposobu ich powoływania”, ale jednocześnie nie widzą konieczności zmiany formy prawnej i organizacyjnej.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (J.P.)

Stanowisko MKiDN: Szczegółowe stanowisko wobec propozycji dalej idących przekształceń zostało przedstawione w odpowiedzi na wcześniejsze uwagi. Propozycja MKiDN nie wynika z braku konsekwencji, ale jak to zostało podkreślone w koncepcji wdrożenia EMFA, jest wynikiem szczegółowej analizy. W jej wyniku stwierdzono, że na brak niezależności mediów publicznych wpływ ma niewłaściwe ukształtowanie organów spółek, a nie ich forma prawna. Brak jasnych przesłanek uzasadniających powoływanie i odwoływanie osób zarządzających, zbyt duża uznaniowość w podejmowaniu decyzji organów odpowiedzialnych za ich wybór czy wreszcie brak jasnych i stabilnych zasad finansowania mediów publicznych – to są przyczyny, które decydują w konsekwencji o słabości, upolitycznieniu, a w konsekwencji upadku wiarygodności mediów publicznych.

W miejsce dotychczas funkcjonujących spółek mediów publicznych należy powołać 2 nowe państwowe osoby prawne, których ustrój będzie opisany w ustawie. Krajowy Operator Mediów Publicznych (KOMP) oraz Agencja Informacyjna Mediów Publicznych (AIMP).

Podmiot zgłaszający uwagę: osoby fizyczne (A.P., R.R., K.S., M.S., P.T.)

Stanowisko MKiDN: Szczegółowe stanowisko wobec propozycji dalej idących przekształceń zostało przedstawione w odpowiedzi na wcześniejsze uwagi.

Należy dokonać gruntownej reorganizacji mediów publicznych. Należy powołać nowego nadawcę publicznego, którego cały program, z wyjątkiem programów informacyjnych i publicystyki politycznej, powinien w 100% powstawać w drodze transparentnych konkursów dla niezależnych producentów, pod konkretne zapotrzebowania nowego nadawcy i w ramach określonych przez niego ram budżetowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Polska Akademia Filmowa

Stanowisko MKiDN: Szczegółowe stanowisko wobec propozycji dalej idących przekształceń zostało przedstawiane w odpowiedzi na wcześniejsze uwagi. W opinii MKiDN cele przedstawione w załączeniach zaprezentowanych przez PAF mogą być w pełni zrealizowane w ramach obecnie funkcjonujących spółek.

Należy dopuścić różne formy współpracy między oddziałami Telewizji Polskiej a regionalnymi rozgłośniami Polskiego Radia na zasadach dobrowolności łącznie z możliwością dokonania przekształceń na podstawie przepisów Kodeksu Spółek Handlowych. Inicjatywa ewentualnych zmian powinna wyjść od mediów publicznych, trzeba zaznaczyć, że takie przekształcenia będą dokonywane przez właściciela, przy pozytywnej opinii KRRiT co do wpływu na sposób realizacji zadań publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga spójna z koncepcją wdrożenia EMFA. MKiDN dostrzega wartość dodaną, która może płynąć z bliskiej współpracy pomiędzy poszczególnymi nadawcami publicznymi. W opinii MKiDN współpraca pomiędzy nadawcami jest jednak możliwa już na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, które nie wymagają zmian – współpraca powinna wynikać ze spójnych planów spółek publicznej radiofonii i telewizji, które mogą być koordynowane przez KRRiT w ramach uzgodnień kart powinności. W związku z tym pomimo dostrzeżenia korzyści ze współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami publicznej radiofonii i telewizji, MKiDN przyjmuje uwagi zgłaszane przez niektóre podmioty i proponuje wpisanie listy spółek publicznej radiofonii regionalnej do ustawy. Wszelkie formy współpracy powinny bowiem uwzględniać autonomię spółek.

Do ustawy medialnej należy wpisać, że radiofonię publiczną tworzą „Polskie Radio – spółka akcyjna” w Warszawie oraz 17 spółek radiofonii regionalnej, mających siedziby w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu, Zielonej Górze.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Działania konsolidacyjne w mediach publicznych powinny być podejmowane tylko w zakresie działania jednego rodzaju medium z zachowaniem autonomii poszczególnych redakcji terenowych.

W celu obniżenia kosztów działania możliwe byłoby stworzenie jednego podmiotu zrzeszającego redakcje terenowe Polskiego Radia z zachowaniem ich odrębności (wspólny zarząd oraz oddzielni i niezależni redaktorzy naczelni).

Podmiot zgłaszający uwagę: SNZZ Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Analiza funkcjonowania spółek publicznej radiofonii regionalnej na przestrzeni ostatnich 30 lat wskazuje, że spółki te najlepiej realizują misję publiczną, odpowiadając na potrzeby lokalnych społeczności. W opinii MKiDN nie należy wprowadzać zmian w zakresie podmiotów, których działalność oceniana jest pozytywnie.

Przesunięcie problematyki oddziałów terenowych i programów regionalnych TVP do kart powinności może obciążyć proces projektowania i uzgadniania kart powinności. Liczba i siedziby oddziałów terenowych TVP S.A. to materia z zakresu zarządzania mieniem państwowym. W procesy decyzyjne w tej sprawie włączony powinien być też MKiDN jako reprezentant Skarbu Państwa. Ewentualne uelastycznienie wymagałoby więc zarówno regulacji statutowej, jak i w kartach powinności, przy istnieniu jednak istotnych gwarancji ustawowych.

Jednym z kierunków do rozważenia mogłoby być skupienie działalności regionalnej w ośrodkach odpowiadających makro regionom w Polsce, przy zachowaniu, a nawet rozwijaniu redakcji

terenowych lub lokalnych w mniejszych ośrodkach i obecności treści lokalnych w programach regionalnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie. Utrzymywanie 16 ośrodków regionalnych TVP S.A. (jak wskazano w opracowanej przez MKiDN koncepcji) nie znajduje uzasadnienia. Ustawa powinna jednak określać minimalną liczbę oddziałów (np. w liczbie równej liczbie makroregionów) i jednocześnie nałożyć na nadawców obowiązek prowadzenia redakcji terenowych, które umożliwią tworzenie treści o charakterze lokalnym. Wydaje się jednak, że szczegóły dotyczące utworzenia konkretnych oddziałów terenowych powinny być przedmiotem uzgodnień w ramach kart powinności.

Umożliwienie TVP dostosowania do potrzeb i realiów koncepcji realizacji zadań związanych z regionalnością i lokalnością do możliwości finansowych powinna jednak zapewniać minimalny próg centralizacji tych procesów poprzez np. wskazanie, że oddziały terenowe TVP działają na obszarze tradycyjnych regionów w Polsce według GUS - Wielkopolska, Mazowsze, Małopolska, Górny i Dolny Śląsk, Warmia i Mazury, Pomorze, Podlasie i Lubelszczyzna.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie. Ustawa powinna jednak określać minimalną liczbę oddziałów i jednocześnie nałożyć na nadawców obowiązek prowadzenia redakcji terenowych, które umożliwią tworzenie treści o charakterze lokalnym. Wydaje się jednak, że szczegóły dotyczące utworzenia konkretnych oddziałów terenowych powinny być przedmiotem uzgodnień w ramach kart powinności.

Propozycje dotyczące zmodyfikowania zadań TVP S.A. w zakresie działalności regionalnej nie zasługują na poparcie i powinny zostać odrzucone.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Utrzymywanie 16 ośrodków regionalnych TVP S.A. (jak wskazano w opracowanej przez MKiDN koncepcji) nie znajduje uzasadnienia. Ustawa powinna jednak określać minimalną liczbę oddziałów (np. w liczbie równej liczbie makroregionom) i jednocześnie nałożyć na nadawców obowiązek prowadzenia redakcji terenowych, które umożliwią tworzenie treści o charakterze lokalnym. Wydaje się jednak, że szczegóły dotyczące utworzenia konkretnych oddziałów terenowych powinny być przedmiotem uzgodnień w ramach kart powinności.

Zapisy wymieniające oddziały terenowe spółki TVP S.A. powinny pozostać w ustawie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Rada Krajowa Sekretariatu Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność”

Stanowisko MKiDN: Utrzymywanie 16 ośrodków regionalnych TVP S.A. (jak wskazano w opracowanej przez MKiDN koncepcji) nie znajduje uzasadnienia. Ustawa powinna jednak określać minimalną liczbę oddziałów (np. w liczbie równej liczbie makroregionom) i jednocześnie nałożyć na nadawców obowiązek prowadzenia redakcji terenowych, które umożliwią tworzenie treści o charakterze lokalnym. Wydaje się jednak, że szczegóły dotyczące utworzenia konkretnych oddziałów terenowych powinny być przedmiotem uzgodnień w ramach kart powinności.

Postuluje się zapisanie w ustawie, że spółki mediów publicznych, nie mają obowiązku generowania zysków w celu realizacji zadań publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Karta powinności jest bardzo silnie sparametryzowana, co przy 5-letnim okresie jej obowiązywania jest barierą dla efektywnej realizacji zadań, utrudniającą podejmowanie działań optymalizujących sposób ich realizacji. Karta powinności powinna zawierać precyzyjnie określone cele i oczekiwane rezultaty związane z ich realizacją. Zarząd powinien przygotowywać plan ich realizacji (długoterminowy nie dłuższy niż 3 Lata, roczny— będący podstawą do budżetu), oraz wykonywać 2 krotnie w ciągu roku analizę efektów i rekomendować stosowne korekty zaplanowanych działań.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoby fizyczne (A.P., R.R., K.S., M.S., P.T.)

Stanowisko MKiDN: Szczegółowość kart powinności wynika z konieczności dostosowania polskich regulacji prawnych do Komunikatu nadawczego. Konieczne jest precyzyjne definiowanie zadań misyjnych poszczególnych nadawców. Ustawodawca zdecydował, że ustawa nie jest właściwym miejscem na wprowadzanie bardzo szczegółowych regulacji w tym zakresie; konieczne jest jednak wprowadzenie ich w dokumencie o charakterze strategicznym dla spółki. Wobec powyższego MKiDN nie widzi możliwości ograniczania zakresu kart powinności.

Istnieje potrzeba doprecyzowania zobowiązań mediów publicznych wynikających z art. 22. pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji („jednostki publicznej radiofonii i telewizji umożliwiają naczelnym organom państwowym bezpośrednią prezentację oraz wyjaśnianie polityki państwa”).

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Doprecyzowanie obowiązków ustawowych jest materią rozporządzenia. Szczegółowe zasady realizacji tych obowiązków powinien więc określić zreformowany KRRiT w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji.

Konieczne jest przywrócenie konkurencji między wydawcami prasowymi a nadawcami publicznymi. Jest to sprawa coraz pilniejsza, ponieważ nadawcy publiczni w coraz większym stopniu wykraczają poza swoją działalność nadawczą, która może być finansowana przez państwo.

Koniecznym jest skuteczne egzekwowanie istniejących przepisów o pomocy państwa, które zabraniają wspierania przez państwo działań innych niż nadawanie. W przeciwnym razie może dojść do przekształcenia nadawców publicznych w „prasę publiczną”. Chodzi zatem o to, by stwarzać warunki, w których prywatne media mogą konkurować na uczciwych warunkach z mediami publicznymi i przyciągać do siebie widzów, reklamodawców i abonentów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Izba Wydawców Prasy, Związek Pracodawców Wydawców Cyfrowych

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa nie będzie zakładała zasadniczych zmian w zakresie definicji misji publicznej nadawców publicznych. Protokół amsterdamski potwierdza prawo państw członkowskich co do definiowania zakresu zadań misyjnych, a pewne bardziej szczegółowe warunki w tym zakresie są formułowane w Komunikacie nadawczym. Nadawcy publiczni na podstawie ustawy o radiofonii nie mogą tworzyć samodzielnych usług prasowych. Ustawa o radiofonii i telewizji przyznaje im prawo do tworzenia tekstowych usług innych niż programy, pod warunkiem, że są one związane z programami, uzupełniają je, poszerzają lub wzbogacają oraz realizują demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczeństwa. Weryfikacja czy dana usługa jest zgodna z wymogami ustawy leży po stronie KRRiT w ramach procedury uzgadniania kart powinności i rozliczania sprawozdań z realizacji misji publicznej.

Oprócz usług radiowych oraz audiowizualnych (tj. programów i VoD) media publiczne powinny również realizować inne usługi medialne np. tworzyć internetowe portale horyzontalne, poprzez które odbiorca miałby dostęp nie tylko do plików wideo i podcastów, ale również do treści w postaci tekstów. Takie portale tworzone przez media publiczne w innych krajach europejskich cieszą się dużą popularnością.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Już na podstawie obecnie obowiązujących przepisów w zakresie misji publicznej, która jest finansowana ze środków publicznych wchodzi usługi inne niż programy (w tym działania realizowane w internecie). Obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają więc objęcie także usług tekstowych (spełniających określone ustawowo wymogi) kartami powinności i finansowanie ich ze środków publicznych.

Postuluje się wprowadzenie do ustawy zapisu, który zobliguje KRRiT do przekazywania pieniędzy misyjnych w ramach karty powinności i realizacji zadań misyjnych nie tylko na programy antenowe, ale także na programy i projekty realizowane przez media publiczne w nowych mediach i na platformach streamingowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Już na podstawie obecnie obowiązujących przepisów w zakresie misji publicznej, która jest finansowana ze środków publicznych wchodzi usługi inne niż programy (w tym działania realizowane w internecie). Obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają więc objęcie takich usług kartami powinności i finansowanie ich ze środków publicznych.

Należy powołać do życia ogólnodostępną platformę internetową mediów publicznych, umożliwiającą digitalizację i udostępnianie w formie otwartych archiwów materiałów audio i wideo produkowanych przez nadawców publicznych, a w szczególności reportaży, dokumentów, programów edukacyjnych i kulturalnych, słuchowisk, spektakli, audiobooków.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN działania mające na celu powołanie wspólnej platformy internetowej wszystkich nadawców publicznych powinny wynikać z samodzielnej decyzji nadawców podjętej ewentualnie z KRRiT w ramach prac dotyczących przyjmowania kart powinności. Obecnie obowiązująca ustawa daje spółkom publicznej radiofonii i telewizji podstawę do realizacji wspólnych zadań. Zgodnie z art. 32 ustawy o radiofonii i telewizji jednostki publicznej radiofonii i telewizji mogą tworzyć innych przedsiębiorców w celu realizacji zadań wynikających z misji publicznej.

Konieczne jest wprowadzenie do ustawy o radiofonii i telewizji oraz promowanie w trakcie jej wdrażania porozumień między spółkami, by mogły one wspólnie realizować niektóre zadania, w tym dotyczące przygotowania oferty programowej i jej wspólnego udostępniania. Nie ulega wątpliwości, że racjonalne realizowanie takich zadań jak np. udostępnianie treści zawartych w archiwach telewizyjnych i radiowych czy stworzenie wspólnego portalu mediów publicznych wymagają współdziałania wszystkich spółek.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZAiKS

Stanowisko MKiDN: Obecnie obowiązująca ustawa daje spółkom publicznej radiofonii i telewizji podstawę do realizacji wspólnych zadań. Zgodnie z art. 32 ustawy o radiofonii i telewizji jednostki publicznej radiofonii i telewizji mogą tworzyć innych przedsiębiorców w celu realizacji zadań wynikających z misji publicznej. W opinii MKiDN już obecnie niektóre działania podejmowane są w ramach wspólnych projektów przez spółki radiofonii i telewizji. Wskazać należy m.in. na Grupę Radiową Auditorium 17. Jest to spółka działająca od 2001 r. na mocy porozumienia zawartego przez 17 Regionalnych Rozgłośni Polskiego Radia, w celu ich reprezentacji na rynku ogólnopolskim oraz ponadregionalnym. Auditorium 17 działa jako przedstawiciel spółek m.in. w dziedzinie zakupu czasu reklamowego i planowania kampanii reklamowych.

Do karty powinności należy dodać obowiązek edukacji społeczeństwa w zakresie AI oraz rozpoznawania deep fake i fake newsów i przeznaczenia na to środków z pieniędzy misyjnych. Także na szkolenia dla swoich dziennikarzy i współpracę w tym zakresie ze specjalistami.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona, a zakres zadań misji publicznej zostanie stosownie poszerzony.

Media publiczne powinny przejść gruntowną reformę. Pierwszym jej elementem powinna być redefinicja misji publicznej w kontekście cyfrowym, uwzględniająca rolę, czy lukę, jaką mogą w rzeczywistości platformizacji wypełniać media publiczne.

Trzeba pokazać wartość dodaną mediów publicznych w zderzeniu z nie zawsze ambitnym, przytłaczającym nas kontentem bazującym na algorytmach generowanym przez platformy cyfrowe. Trzeba pokazać ich rolę w edukacji medialnej oraz w walce z dezinformacją. Wreszcie konieczne jest stworzenie wiarygodnego źródła informacji, który mógłby stać się punktem weryfikacji informacji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN niemal wszystkie ze wskazanych wyzwań mieszczą się w katalogu zadań misyjnych określonym w art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji. Konieczne jest poszerzenie tego katalogu na działania w zakresie przeciwdziałania dezinformacji.

W opinii MKiDN przyjęty w ustawie szeroki katalog zadań misyjnych umożliwia mediom publicznym podejmowanie działań we wskazanym zakresie. Doprecyzowywanie zadań mediów publicznych nie jest rolą ustawodawcy – szczegółowy sposób realizacji misji publicznej powinien być przedmiotem kart powinności tworzonych przez nadawców z KRRiT, przy aktywnym udziale społeczeństwa obywatelskiego w ramach konsultacji publicznych projektów kart powinności.

Gwarancje ustawowe niezależności mediów publicznych powinny być utrzymane w odniesieniu do programów i innych usług dla zagranicy, oraz audycji oświatowych, w kontekście porozumień zawieranych w tych sprawach z właściwymi ministrami (art. 25 ustawy o RTV). W odniesieniu do tych porozumień, dla pełnej realizacji wymogów EMFA (art. 5 ust. 1) w zakresie zapewnienia „niezależności pod względem redakcyjnym i funkcjonalnym” mediów publicznych, należy wprowadzić takie same zastrzeżenie, jak wobec kart powinności w art. 21a ust. 1, tj. „bez uszczerbku dla autonomii instytucjonalnej, swobody w kształtowaniu programów i niezależności redakcyjnej jednostek publicznej radiofonii i telewizji”.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona poprzez zmianę art. 25 ustawy o radiofonii i telewizji.

Wątpliwości budzi propozycja prowadzenia przez KRRiT konsultacji społecznych przed oceną sprawozdań z realizacji misji publicznej nadawców publicznych zwłaszcza, jeśli oceny sprawozdania ma też dokonywać właściwa rada programowa (zreformowana w celu uspołecznienia). Wystarczająca jest ocena właściwych kompetentnych organów, tj. rady programowej i KRRiT; trudno zaś byłoby zbadać reprezentatywność głosów w ewentualnych konsultacjach.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uzasadnionym jest, aby KRRiT przed decyzją dotyczącą zatwierdzenia sprawozdań z realizacji misji publicznej mogła zapoznać się z oceną społeczną działalności mediów publicznych. Konsultacje publiczne mogą stanowić źródło istotnych informacji w tym zakresie.

Zasadnie jest nałożenie na KRRiT obowiązku przeprowadzania konsultacji społecznych przed przyjęciem karty powinności. Obowiązek ten powinien dotyczyć zarówno przyjęcia karty powinności jak i informacji o jej wykonaniu.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Propozycja jest zgodna z założeniami MKiDN.

Postulat nałożenia na KRRiT obowiązku przeprowadzania konsultacji społecznych przed przyjęciem przez KRRiT informacji o wykonaniu kart powinności za dany okres nie wynika z wymogów EMFA. Zaproponowana zmiana wydaje się zupełnie nieuzasadniona.

Ustawodawca nie przewidział trybu przyjęcia przez KRRiT informacji o wykonaniu kart powinności za okres 5 lat. Zarówno poziom ogólności zadań wskazanych w karcie powinności, jak również zbyt długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak procedury związanej z oceną jej wykonania, wskazują, że konsultacje społeczne wydają się być bezzasadne. Ponadto, nie należy oczekiwać by postulat ten miał przełożenie na zasady zarządzania spółkami mediów publicznych.

Zasadne natomiast byłoby rozważenie konsultacji społecznych w stosunku do sprawozdań rocznych, określonych w art. 31b ustawy o radiofonii i telewizji mających charakter informacyjny o wykonaniu przyjętego na rok planu programowo-finansowego.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Uzasadnionym jest, aby KRRiT przed decyzją dotyczącą zatwierdzenia sprawozdań z realizacji misji publicznej mogła zapoznać się z oceną społeczną działalności mediów publicznych. Konsultacje publiczne mogą stanowić źródło istotnych informacji w tym zakresie. Ustawa doprecyzuje kryteria jakimi powinna posługiwać się KRRiT przy dokonywaniu oceny działalności misyjnej nadawców publicznych.

Należy ustalić reguły dotyczące dostępu do archiwalnych materiałów i przejrzystość wydatkowania środków. Być może należałoby uwzględnić nakaz zawierania klauzul z przedsiębiorcami, artystami i osobami zatrudnionymi o jawności ich wynagrodzeń.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych, osoba fizyczna (J.P.)

Stanowisko MKiDN: Kwestie dotyczące dostępu do archiwów nadawców TVP nie wymagają zmian legislacyjnych, a jedynie zmian w zakresie wewnętrznych zasad przyjętych przez poszczególnych nadawców publicznych.

Zadania nadawców publicznych w sferze szeroko rozumianej kultury powinny zostać doprecyzowane w nawiązaniu do zaprezentowanych powyżej najlepszych europejskich wzorców. Jednocześnie większy nacisk powinien być położony na to, w jaki sposób zadania mediów są realizowane niż na - jak to ma miejsce obecnie - wyliczanie usług i form kontaktu z odbiorcą, które media publiczne zapewniają bez związku z tym, jakiego rodzaju audycje i przekazy są za ich pomocą udostępniane widzom. Listę oferowanych albo planowanych do uruchomienia w danym okresie usług medialnych powinna zawierać karta powinności każdego nadawcy.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZAiKS

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN obecne podejście ustawodawcy pozwala na większą elastyczność działań misyjnych nadawców publicznych i ich dostosowywanie do zmieniającego się rynku i potrzeb odbiorców. Należy pamiętać, że szczegółowe zadania misyjne powinny być określone w karcie powinności. Tworzenie szczegółowej listy zadań misyjnych nie jest rolą ustawodawcy, ani rządu – powinna ona być tworzona przez nadawcę w ramach jego autonomii instytucjonalnej w porozumieniu z KRRiT reprezentującym interes publiczny w mediach. Ustawowa definicja misji publicznej w ślad za Komunikatem nadawczym powinna być jak najbardziej precyzyjna; nie musi natomiast wchodzić w zbytne szczegóły. W wyniku dokonanej przez KE oceny zgodności polskiej definicji misji publicznej z Komunikatem nadawczym, można uznać że spełnia ona przesłankę precyzyjności w sposób dostateczny.

Ważnym elementem reformy mediów publicznych powinna być analiza aktualnej oferty programowej mediów publicznych i świadczonych przez nie usług. W pierwszej kolejności konieczne jest przeprowadzenie testu wartości publicznej. Miałyby on na celu weryfikację przedsięwzięć realizowanych przez media publiczne w oparciu o kryterium interesu ogólnego, uzasadniającego udzielanie pomocy publicznej.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZAiKS

Stanowsko MKiDN: W opinii MKiDN działanie to powinno być podejmowane przez KRRiT w ramach procedur związanych z uzgadnianiem kart powinności.

Badania realizacji obowiązków przez media publiczne powinny dotyczyć:

- treści programowych (analiza pod kątem ich zgodności z interesem publicznym w tym w zakresie edukacji, informacji i kultury);
- dostępności treści (czy są one dostępne dla szerokiego spektrum społeczeństwa oraz różnych grup wiekowych, kulturowych i społecznych);
- zadowolenia odbiorców z oferty programowej;
- partycypacji publicznej (czy media publiczne tworzą forum debaty publicznej i angażują odbiorców);
- różnorodności (czy w ofercie mediów publicznych znajdują się treści oczekiwane z punktu widzenia odbiorców o zróżnicowanych gustach potrzebach i poglądach);
- bezstronności i niezależności (czy media publiczne są wolne od wpływu politycznego i prezentują obiektywne informacje w sposób zrównoważony);
- odpowiedzialności i przejrzystości (czy media publiczne działają w sposób możliwy do publicznej weryfikacji).

Podmiot zgłaszający uwagę: ZAiKS

Stanowsko MKiDN: Propozycja zostanie uwzględniona przy tworzeniu kryteriów, którymi powinien kierować się KRRiT dokonując oceny sprawozdań z realizacji misji publicznej.

Należy wprowadzić obowiązek dokonywania takich ocen ze wskazaniem w ustawie zakresu i metod, jakimi KRRiT powinna oceniać sposób realizacji misji publicznej w oparciu o badania odbiorców oraz badania takie jak: wiarygodność mediów publicznych i pluralizm oferty, rzetelność i obiektywizm, oferta dla różnych grup społecznych, dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, poziom produkcji własnej, produkcji filmowo-serialowej, poziom audycji informacyjnych i publicystycznych, lokalności i regionalności, oferty dla odbiorców zagranicą etc. KRRiT powinna też dokonywać, przez rozpoczęciem nowej usługi, tzw. testu ex ante (test wartości publicznej), aby oceniać, czy nowa usługa rozwija dostępną ofertę programową z uwzględnieniem istniejącej oferty mediów niepublicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowsko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Konieczne jest zapewnienie jawnego planu wystąpień osobom publicznym lub innym, w tym zwłaszcza w toku kampanii wyborczych w publikatorach audiowizualnych, zapewnianie równości praw dostępu bez cenzury.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (A.D.)

Stanowsko MKiDN: Uwaga wychodzi poza zakres EMFA. Przedmiotem projektowanej ustawy nie jest ustalenie zasad występowania osób publicznych w mediach, a stworzenie warunków dla funkcjonowania niezależnych, pluralistycznych mediów publicznych w Polsce. Propozycja, aby

dostawcy usług medialnych byli zobowiązani do przedstawiania informacji pochodzących od wszystkich zainteresowanych osób jest zdecydowanie zbyt daleko idąca i znacząco ogranicza gwarantowaną ustawowo swobodę dostawcy usługi medialnej.

Należy wprowadzić zasadę, zgodnie z którą partie polityczne, które otrzymają w wyborach do Sejmu poparcie co najmniej 3% oraz organizacje społeczne, wybrane przez KRRiT na podstawie przejrzystych zasad opisanych w ustawie, będą miały prawo tworzyć lub wskazać dedykowane struktury produkcji. Struktury te będą umieszczać w mediach publicznych własne produkcje (z wyłączeniem programów, audycji i internetowych usług informacyjnych), na warunkach przyjętych w ustawie.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoby fizyczne (A.P., R.R., K.S., M.S., P.T.)

Stanowisko MKiDN: Proponowana uwaga jest sprzeczna z założeniami określonymi w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego, mającymi zapewnić pełną niezależność mediów publicznych od podmiotów politycznych. Zarządy spółek pod nadzorem społecznym oraz regulacyjnym powinny same decydować o działalności spółki w sposób zapewniający realizację misji publicznej na najwyższym poziomie. Uwaga ta jest także niezgodna z art. 13 ustawy o radiofonii i telewizji, który gwarantuje niezależność nadawcy.

Postulowane jest stworzenie sprzyjających warunków dla produkcji filmów dokumentalnych poprzez zapewnienie ich stałej produkcji i dystrybucji. Włączenie filmu dokumentalnego do misji mediów publicznych jako istotnego elementu edukacyjnego i kulturowego. Reinwestycja w krajowy rynek filmowy, aby wspierać rozwój rodzimej produkcji i zwiększać jej potencjał.

Podmiot zgłaszający uwagę: Osoba fizyczna (K.S.)

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa zapewni stabilny system finansowania mediów publicznych. Dzięki temu będzie możliwe realizowanie zadań misyjnych również w zakresie wspierania krajowej produkcji audiowizualnej na wyższym poziomie.

2. ZASADY FINANSOWANIA MISJI PUBLICZNEJ

Konieczne jest zwiększenie poziomu finansowania mediów publicznych. Zgłaszane są różne propozycje podniesienia finansowania publicznego do poziomu 0,11-0,15% PKB.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawska Szkoła Filmowa, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, ZAIKS, 17 spółek publicznej radiofonii regionalnej, EBU, osoby fizyczne (M.W. i S.N.)

Stanowisko MKiDN: W chwili obecnej nie proponuje się zwiększenia minimalnej wysokości finansowania mediów publicznych ponad poziom 0,09% PKB.

Proponowane przez MKiDN oparcie kwoty finansowania o określony w ustawie obiektywny i stały wskaźnik, zasługuje na pełne poparcie. Dalszego rozważenia wymaga natomiast proponowana w założeniach MKiDN wysokość publicznego finansowania misji mediów publicznych z budżetu państwa na poziomie 0,09% PKB.

Uwzględnić należy maksymalną potencjalną wydolność systemu abonamentowego, którą założenia MKiDN określają na poziomie ok. 4 mld. zł. rocznie, co stanowi 0,12% prognozowanego na 2024 r. PKB Polski. Podobnie wydolność ta została określona przez KRRiT w 2022 r. na 3,3 mld. zł. dla samych gospodarstw domowych, do czego doliczając potencjalnie należne opłaty od firm i instytucji, które można szacować na do ok. 500 mln. zł., dochodzi się do wniosku, że system powinien przynosić optymalnie ok. 3,8 mld. zł. w 2022 r., co stanowiłoby ok. 0,12% PKB.

Proponowany w założeniach poziom wskaźnika dla określania publicznego finansowania mediów publicznych w Polsce – 0,09% PKB jest więc niski i mało ambitny, na tle:

- średniej europejskiej (UE+) – 0,14% PKB;
- średniej dla dużych państw europejskich – 0,16% PKB;
- maksymalnej potencjalnej wydolności systemu abonamentowego – ok. 0,12% PKB;
- potrzeb finansowych nadawców publicznych zatwierdzonych przez KRRiT na 2024 r. – ok. 0,12% PKB;
- potrzeb finansowych nadawców przedstawionych przez nadawców publicznych w projektach kart powinności, przy założeniu przez TVP znacznych oszczędności i redukcji, oraz maksymalizacji przychodów komercyjnych, z uwagi na kryzys publicznego finansowania – ok. 0,10% PKB za 2025 r.
- wysokości proponowanego przez KRRiT w 2015 r. modelu publicznego finansowania mediów publicznych – 0,14% PKB za 2015 r., a po urealnieniu inflacją do 2023 r. – ok. 0,12% PKB za 2023 r.

Jeżeli istotnie poważnie rozważane ma być ograniczenie limitu czasowego reklamy dla nadawców publicznych i nałożenie na nich nowych zadań, w tym poprawa oferty regionalnej i lokalnej, wysokość finansowania publicznego powinna wynosić co najmniej 0,12% PKB.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: W chwili obecnej nie proponuje się zwiększenia minimalnej wysokości finansowania mediów publicznych ponad poziom 0,09% PKB.

Przyjęcie modelu finansowania, który zapewnia odpowiednie i przewidywalne finansowanie polskich mediów publicznych powinien uwzględniać następujące wytyczne:

- fundusze powinny być przyznawane na kilka lat, aby wzmocnić niezależność redakcyjną mediów publicznych i uniknąć corocznej rewizji ich finansowania;
- każdy model oparty na wskaźnikach makroekonomicznych powinien być dostosowany pod kątem uwzględnienia różnych czynników wpływających na potrzeby finansowe mediów publicznych;
- jakkolwiek próg określony w przepisach, np. oparty na PKB, powinien gwarantować jedynie minimalny poziom finansowania publicznego dla zadań mediów publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: EBU

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie co do zasady uwzględniona w projekcie ustawy. Ustawowy wskaźnik gwarantował będzie minimalną wysokość finansowania publicznego wszystkich nadawców publicznych. Szczegóły dotyczące finansowania poszczególnych nadawców publicznych ustalane będą w kartach powinności uzgadnianych między nadawcami, a KRRiT na okres 5 lat.

Należy zmienić system finansowania mediów publicznych. Poparcie dla zniesienia opłat abonamentowych i wprowadzenia systemu finansowania budżetowego. W przypadku przyznania kwoty 0,09% PKB konieczne jest ograniczenie działalności programowej TVP S.A. – kwota ta nie wystarczy na tak szeroką działalność.

Podmiot zgłaszający uwagę: Rada Krajowa Sekretariatu Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność”

Stanowisko MKiDN: Decyzje dotyczące kształtu oferty programowej nadawców publicznych będą należały do nadawców i KRRiT – w ramach procedury uzgadniania kart powinności.

Ustawowy wskaźnik wysokości finansowania z budżetu państwa mediów publicznych oparty na określonym odsetku PKB powinien stanowić gwarancję minimalnego rocznego publicznego finansowania misji tych mediów.

Odpowiedniość finansowania do zadań w ramach misji publicznej w danym okresie powinna być badana w procedurze ustalania kart powinności i planów programowo-finansowych, oraz przy ocenie sprawozdań rocznych nadawców publicznych przez KRRiT. W oparciu o ustalenia w ramach tych procedur KRRiT powinna występować z wnioskiem o uwzględnienie konkretnej wysokości finansowania misji mediów publicznych w budżecie państwa, nie mniejszej niż ustawowe minimum. Wniosek KRRiT powinien być w tym zakresie wiążący.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Zgodnie z założeniami opracowanymi przez MKiDN do ustawy zostanie wprowadzony przepis, zgodnie z którym na finansowanie misji publicznej realizowanej przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji przeznaczają się corocznie nie mniej niż 0,09% PKB. Jednocześnie wprowadzone zostaną przepisy, zgodnie z którymi wnioskowane przez KRRiT środki w wysokości nieprzekraczającej 0,09% PKB nie będą mogły zostać obniżone w ustawie budżetowej.

Postulat wyłączenia KRRiT z trybu przyznawania środków publicznych nadawcom publicznym. Wzmocniałoby to niezależność nadawców względem regulatora i uniemożliwiłoby finansowanie działalności misyjnej w oparciu o arbitralne decyzje KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: Polskie Radio S.A.

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN udział KRRiT w procedurze przekazywania środków publicznych nadawcom publicznym jest niezbędny dla zapewnienia zgodności projektowanej ustawy z Konstytucją RP, ale także z uwagi na konieczność zachowania spójności systemu. Środki będą wypłacane spółkom w oparciu o karty powinności (uzgadniane z KRRiT) oraz plany programowo finansowe (zatwierdzone przez KRRiT), a także rozliczane w oparciu o sprawozdawczość nadawców względem KRRiT. Nie ma więc możliwości oddzielenia KRRiT od wypłacania tych środków nadawcom publicznym. Przyznawanie środków nie będzie jednak odbywało się w oparciu o arbitralne decyzje KRRiT – podział środków będzie dokonywany w oparciu o zasady określone w ustawie oraz przyjęte karty powinności oraz plany programowo-finansowe. Jednocześnie, co zostało wskazane w Koncepcji, projekt ustawy będzie przewidywał regulacje dotyczące zakładające reformę KRRiT, które mają na celu przeciwdziałaniu podejmowaniu przez KRRiT arbitralnych decyzję.

Proponuje się wprowadzenie zapisów o „algorytmie” podziału pieniędzy pomiędzy poszczególne jednostki tworzące media publiczne (m.in. ocena jakości misji deklarowanej w karcie powinności, ilości nadajników, proporcjonalności wielkości zatrudnienia do ilości misji).

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17, SZNN Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Ustawa powinna określać zasady podziału środków pomiędzy poszczególnych nadawców publicznych. Nie powinna jednak sztywno określać wysokości udziału poszczególnych nadawców w całości środków publicznych – podział powinien być dokonywany przez KRRiT przy uwzględnieniu kart powinności, w oparciu o ustawowe kryteria.

Należy zapewnić udział Prezesa UOKiK w konsultacjach dotyczących przyznawania mediom publicznym środków publicznych, jako że nadmierne wsparcie może zaburzać cały rynek mediów i stanowić poważne wyzwanie dla mediów prywatnych, co nie jest korzystne w kontekście pluralizmu mediów. Z tego względu kolejną kwestią byłoby też ewentualne wprowadzenia przepisów określających maksymalny dopuszczalny poziom finansowania mediów publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, KIGEiT, PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: Ustawa o radiofonii i telewizji zawiera szczegółowe regulacje mające na celu zapobieganie finansowaniu publicznemu misji publicznej ponad koszt realizacji misji publicznej. Rozwiązania w tym zakresie wdrażają europejskie regulacje dotyczące pomocy publicznej dla nadawców publicznych. Nie wydaje się konieczne wprowadzanie dodatkowych zabezpieczeń w tym zakresie, innych niż wynikające bezpośrednio z prawa europejskiego.

Wszelkie nadwyżki powstałe po odjęciu kosztu realizacji misji publicznej przewidzianego w zatwierdzonym planie programowo-finansowym w danym roku powinny zostać przeznaczone na realizację misji publicznej w kolejnych latach.

Podmiot zgłaszający uwagę: SZNN Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Propozycja niezgodna z regulacjami wynikającymi z prawa europejskiego. Regulacje w zakresie możliwości wykorzystywania nadwyżki środków publicznych ponad koszt realizacji misji publicznej w obecnie obowiązującej ustawie wdrażają postanowienia Komunikatu nadawczego. Wyeliminowanie ich z polskiego porządku prawnego stanowiłoby naruszenie ww. Komunikatu oraz zobowiązań podjętych przez RP względem KE.

Propozycja zastąpienia opłat abonamentowych finansowaniem budżetowym na poziomie 0,09% PKB rocznie, mimo że zwiększa stabilność finansową, może uzależniać media od polityków. Istnieją subtelniejsze metody oceny potrzeb medialnych, takie jak karty powinności i plany programowo-finansowe, które należałoby uwzględnić w proponowanych rozwiązaniach. W tym kontekście należałoby rozważyć inne modele pozyskiwania środków, takie jak opłata audiowizualna, które mogą zapewniać większą elastyczność i niezależnienie finansowe mediów od bieżących decyzji politycznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Towarzystwo Dziennikarskie, osoba fizyczna (J.P.)

Stanowisko MKiDN: MKiDN nie planuje oparcia systemu finansowania mediów publicznych o odrębne danin publicznych pobierane od obywateli na ten cel. Projektowana ustawa będzie zakładała minimalną wielkość środków (0,09% PKB), które w każdym roku będą musiały być przekazywane KRRiT z budżetu państwa na cele realizacji misji publicznej przez nadawców publicznych. Taki mechanizm ustawowy stanowić będzie gwarancję niezależności mediów publicznych względem władzy politycznej – budżet państwa nie będzie mógł bowiem zakładać niższej kwoty, niż wynikającej z ustawy o radiofonii i telewizji. Ustalanie konkretnej wysokości środków publicznych przyznawanych poszczególnym nadawcom publicznym będzie dokonywało się na podstawie kart powinności i planów programowo-finansowych. Dokumenty te będą więc stanowiły podstawę oceny potrzeb jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

Precyzyjniejsze przy ustaleniu wysokości środków przyznawanych spółkom publicznej radiofonii i telewizji byłyby zarówno plany programowo-finansowe, jak i sprawozdania roczne z realizacji misji, które pokazywałyby bardziej realne środki niż te, które zostały zaprojektowane pięć lat temu. Ponadto, należy określić granicę minimalnych środków dla spółek mediów publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Minimalna wysokość środków (0,09% PKB), które w każdym roku będą musiały być przekazywane KRRiT z budżetu państwa na cele realizacji misji publicznej przez nadawców publicznych zostanie wpisana w ustawie. Ustalanie konkretnej wysokości środków publicznych przyznawanych poszczególnym nadawcom publicznym będzie dokonywało się na podstawie kart powinności i planów programowo-finansowych.

Wskazanie budżetu państwa jako podstawowego źródła finansowania misji publicznej, nie wydaje się właściwym rozwiązaniem. W takim przypadku poziom finansowania uzależniony może być od decyzji

politycznych. Należy zapewnić stabilność i przewidywalność realizacji misji publicznej, ale także uzależnienie dochodów mediów publicznych od ogólnego stanu gospodarki, sektora medialnego i poziomu dochodów obywateli.

Wskazane są mechanizmy, które w sposób choćby symboliczny, uzależniłyby będą finansowanie funduszu mediów publicznych od decyzji obywateli, chociażby poprzez wprowadzenie obowiązkowego odpisu podatkowego obywateli w ramach rocznego rozliczenia podatku. Być może należy rozważyć także współfinansowanie mediów publicznych przez nadawców komercyjnych w zamian za ograniczenie możliwości emitowania reklam.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Medialny Think Tank

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa będzie zawierała gwarancję minimalnej wysokości środków budżetowych, które w każdym roku będą musiały być przekazywane na rachunek KRRiT na cel realizacji misji publicznej przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji. Gwarancja minimalnego finansowania działalności misyjnej stanowi pierwsze zabezpieczenie mediów publicznych przed ich uzależnieniem od bieżącej polityki. Środki te będą dystrybuowane przez KRRiT (który po reformie zyska większą niezależność) w oparciu o przejrzyste procedury ustalania kart powinności i planów programowo-finansowych. Media publiczne finansowane więc będą w sposób stabilny i przewidywalny, a także w sposób niezależny od bieżących decyzji politycznych.

Należy się także zastanowić nad specjalnym funduszem, który byłby w dyspozycji KRRiT na specjalne przedsięwzięcia. Raz w roku KRRiT mogłaby z tych środków dofinansować najlepsze przedsięwzięcie wyłaniane w drodze konkursu. Uruchomiłoby to ducha rywalizacji między spółkami oraz chęć inwestycji choćby w nowe technologicznie projekty rozwojowe.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN środki przekazywane mediom publicznym na podstawie kart powinności powinny uwzględniać jak najwyższy poziom realizacji misji publicznej przez nadawców publicznych. KRRiT powinna dokonywać podziału w oparciu o jasne i przejrzyste kryteria, tak aby każdy nadawca publiczny świadczył misję publiczną o jak najwyższej jakości. Celem nowych regulacji, ale także działalności mediów publicznych ma być jak najwyższa jakość misji, a nie wzajemna konkurencja.

Propozycja oparcia systemu finansowania mediów publicznych z nowego podatku nakładanego na platformy cyfrowej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Reporterzy bez Granic

Stanowisko MKiDN: MKiDN nie planuje oparcia systemu finansowania mediów publicznych o środki pochodzące od podmiotów komercyjnych.

Ustalenie kryteriów finansowania publicznych mediów ze źródeł publicznych, jak i określenie wysokości nakładów niezbędnych na realizację misji przez te media, powinno stać się przedmiotem rzetelnej dyskusji grupy ekspertów.

W sytuacji pogorszenia się koniunktury gospodarczej są prowadzone gorączkowe poszukiwania oszczędności w budżecie państwa, niezależnie od tego, jaka polityczna opcja znajdzie się akurat u władzy. Media doświadczają zazwyczaj jako pierwsze skutków „zaciśnięcia pasa” w imię realizacji innych priorytetów. Natomiast wymiar edukacyjny i przekaz rzetelnych informacji przez media publiczne nie powinny podlegać chwilowemu dekoniunktur.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoby fizyczne (M.W. i S.N.)

Stanowisko MKiDN: Ustawa będzie zawierała gwarancje minimalnej wysokości środków, które mają być przekazywane na działalność mediów publicznych. Należy pamiętać, że ograniczenie tej kwoty w

ustawie budżetowej stanowić będzie nie tylko naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, ale także art. 5 ust. 3 EMFA.

Kryteria finansowania mediów publicznych będą określone w ustawie, ale szczegółowy sposób ich podziału będzie wynikał m.in. z uzgodnień kart powinności, które będą poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Proponuje się wprowadzenie zapisu o możliwości zmiany wysokości dofinansowania, jeśli spółka medialna nie otrzyma odpowiednio wysokiej oceny KRRiT dotyczącej jakości wykonywanej misji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Ustawa nie zmieni ogólnych zasad rozliczania środków publicznych. Obecnie obowiązujące zasady były ustalane we współpracy z Komisją Europejską i w obecnej sytuacji mediów publicznych nie powinny zostać zmienione.

Konieczne jest doprecyzowanie, co dokładnie oznacza finansowanie z budżetu Państwa. Ustawa regulująca przyszły system finansowania mediów publicznych powinna uszczegółwić wskazania dotyczące rozliczania się spółek mediów publicznych z środków otrzymanych na realizację misji publicznej. Zasadnym będzie określenie szczegółowej definicji kosztu netto misji publicznej – wydaje się, że właściwym będzie ograniczenie kosztu netto misji wyłącznie do kosztów wydatkowych, a koszty niewydatkowe (takie jak np. amortyzacja, koszty przyszłych okresów) zostaną wyłączone z kosztów misji publicznej.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Ustawa określi minimalną wysokość środków, które co roku będą przekazywane na rachunek KRRiT na cel realizacji misji publicznej przez nadawców publicznych. Ustawa zawiera definicję kosztu netto misji publicznej, która w opinii MKiDN nie wymaga zmiany.

Problem zarysowany w motywie 29 Europejskiego Aktu Wolności Mediów, gdy finansowanie publiczne nie służy realizacji misji na rzecz wszystkich widzów, lecz zamiast tego, wskutek ingerencji politycznej w zarządzanie lub linię redakcyjną, jest wykorzystywane na potrzeby rozpowszechniania partykularnych poglądów, nie został w pełni rozwiązany. W szczególności w konsultowanym dokumencie nie zostało precyzyjnie określone, w jaki sposób KRRiT ma dokonywać oceny wymogów jakościowych przy rozliczaniu zadań publicznych. Brak jakichkolwiek konkretów w zakresie sposobu badania usług medialnych tworzonych przez media publiczne oraz kryteriów takiej oceny, jest bardzo istotną, od dawna wskazywaną, luką w polskim systemie prawnym.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZAiKS

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy, a regulacje dotyczące oceny jakości misji publicznej zostaną doprecyzowane o konkretne kryteria oceny m.in. proponowane przez ZAiKS.

Niezależny organ powinien ocenić finansowe potrzeby mediów publicznych, a po debacie publicznej wskazywać wysokość tych potrzeb. Organ ten powinien składać się z ekspertów i przedstawiać opinie niewiążące dla organów administracji publicznej – organy te powinny uzasadniać jednak dlaczego nie uwzględniają tych propozycji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Reporterzy bez Granic

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN potrzeby mediów publicznych powinny być oceniane w ramach procedur uzgadniania kart powinności. Projekty kart są na pierwszym etapie poddawane konsultacjom publicznym, a wszystkie zainteresowane organizacje pozarządowe, czy eksperckie mogą przedstawić swoje stanowisko – KRRiT musi odnieść się do propozycji przedstawionych w konsultacjach publicznych.

Zmiany wokół mediów publicznych powinny zakładać rozproszenie misji publicznej, czyli możliwość dedykowania realizacji programów misyjnym spółkom innym niż Telewizja Polska S.A., Polskie Radio S.A. czy też oddziały regionalne mediów publicznych. Rozproszenie misji w sposób naturalny otworzyłoby możliwość utworzenia funduszu misji publicznej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych, TVN S.A., Lewiatan, Izba Wydawców Prasy, UAM-owski Think Tank Medialny, KIGEiT, PIKE, członek KRRiT Tadeusz Kowalski, PIIT, MOC FM, IAB Polska, osoba fizyczna (K.K.)

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN pierwszorzędym celem projektowanych regulacji prawnych powinna być reforma i odbudowa mediów publicznych w Polsce. Media publiczne, jako podmioty o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania społeczeństw obywatelskich w państwach UE, zasługują na szczególne traktowanie. Dlatego poświęcono im zarówno regulacje prawne o randze traktatowej (Protokół amsterdamski), jak również akty wtórnego prawa unijnego (Komunikat nadawczy i EMFA). Zasadą obowiązującą w państwach członkowskich UE jest przy tym finansowanie zadań misyjnych realizowanych przez podmioty utworzone wyłącznie w tym celu. Niemal wszystkie państwa UE finansują misję publiczną realizowaną przez utworzonych wyłącznie w tym celu nadawców publicznych. Jedynie niektóre państwa finansują działalność misyjną podmiotów odrębnych od nadawców publicznych, a wynika to z historii mediów w poszczególnych państwach i ze szczególnych uwarunkowań w tych państwach.

Istotne znaczenie mediów publicznych wymaga szczególnego działania adresowanego wyłącznie do nich, szczególnie w sytuacji kryzysu w jakim znalazły się w ostatnich latach. Należy również przywołać wymogi nakładane przez prawo unijne na wszelkie podmioty medialne, które otrzymywałyby środki publiczne wykonując zadania publiczne – stosować wobec nich należałoby zarówno Komunikat nadawczy, jak i wymogi art. 5 EMFA. W związku z powyższym w chwili obecnej proponuje się wyłącznie wzmocnienie systemowe mediów publicznych i wprowadzenie regulacji zapewniających im możliwość prawidłowego funkcjonowania i rozwoju. Debata dotycząca tzw. funduszu misji rozproszonej będzie mogła zostać podjęta po zakończeniu reformy mediów publicznych.

Z budżetu przewidzianego dla dostawców mediów publicznych (określonego jako 0,09% PKB) należy wyodrębnić 3% jego wartości i przeznaczyć te środki na wsparcie koncesjonowanych telewizji lokalnych, które przystąpią do proponowanego systemu opartego o zasady lokalnych kart powinności.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko MKiDN w zakresie tzw. misji rozproszonej przedstawiono w odpowiedzi na wcześniejszą uwagę.

Dokument nie uwzględnia ewentualnego wprowadzenia do ustawy o opłatach abonamentowych odpowiednich zmian umożliwiających operatorowi wyznaczonemu podejmowanie efektywnych działań, zapewniających stabilność opłat (np. zmiana definicji gospodarstwa domowego, wprowadzenie obowiązku rejestracji wynikającego z ustawy czy nadanie odpowiednich uprawnień kontrolerom). Dokument zawiera wyłącznie informacje w zakresie wskazania wadliwych rozwiązań oraz przyczyn relatywnie niskiego poziomu ściągalności abonamentu przez operatora wyznaczonego, podczas gdy problemy związane z tzw. „lukami prawnymi” mającymi wpływ na możliwość skutecznego egzekwowania obowiązku przez PP S.A. dotychczas nie były uwzględniane.

Podmiot zgłaszający uwagę: Poczta Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN wszelkie problemy wynikające ze stosowania przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, ale także analiza zmian w systemach finansowania mediów publicznych wprowadzanych w ostatnich latach w państwach UE przemawiają za rezygnacją z systemu finansowania mediów publicznych opartego o opłaty pobierane na ten cel od obywateli. MKiDN dokonało analizy różnych modeli finansowania mediów publicznych, w tym reformy systemu abonamentowego, czy wprowadzenia powszechnej opłaty audiowizualnej. MKiDN uznało jednak, że

najefektywniejszym rozwiązaniem będzie przekazywanie na cel realizacji misji publicznej środków pochodzących bezpośrednio z budżetu państwa.

W dokumencie brak informacji w zakresie formy i terminów zakończenia dotychczasowego obowiązku uiszczania opłat abonamentowych. Obecnie prowadzone przez PP S.A. sprawy są na różnych etapach postępowania egzekucyjnego w związku z wystawionymi tytułami wykonawczymi oraz postępowania administracyjnego, w ramach wydawanych przez PP S.A. decyzji administracyjnych związanych z kontrolami wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników. Konieczna jest analiza różnych scenariuszy postępowania, związanych z zakończeniem prowadzonych spraw.

Podmiot zgłaszający uwagę: Poczta Polska S.A., KRRiT

Stanowisko MKiDN: Planuje się, że nowy system finansowania mediów publicznych będzie funkcjonował od 1 stycznia 2026 r. Obecna ustawa o opłatach abonamentowych straci więc swoją moc z dniem 31 grudnia 2025 r. Przepisy przejściowe ustawy szczegółowo odnoszą się do zaległości z tytułu nieuiszczonych opłat abonamentowych oraz prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

4. DODATKOWE PROPOZYCJE WYKRACZAJĄCE POZA ZAKRES EMFA

Realizacja udogodnień dla niepełnosprawnych, będąca istotnym celem społecznym, łączy się ze znacznymi kosztami. Należy także rozważyć proporcjonalność tych wymogów i odpowiednio je dostosować np. wobec programów dla zagranicy.

Jeżeli chodzi o promowanie twórczości europejskiej i twórczości w języku polskim – dodatkowe wymogi w tym zakresie określa karta powinności TVP. Można więc zastanawiać się, czy takie dodatkowe wymogi ustawowe są potrzebne, czy nie wystarczy ich określanie w kartach powinności.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Ewentualne zwiększenie obowiązków nadawców publicznych w tym zakresie wprowadzone będzie wyłącznie w przypadku finansowania publicznego misji publicznej na poziomie wyższym niż 0,09% PKB.

Postuluje się również zmniejszenie ilości płatnych reklam w programach spółek radiofonii publicznej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN konieczne jest zapewnienie możliwości pozyskiwania środków z rynku reklamowego. Podjęcie decyzji o możliwości zmniejszenia ilości płatnych reklam w programach spółek radiofonii publicznej możliwe będzie w dalszej perspektywie, po dokonaniu analizy funkcjonowania systemu finansowania publicznego wprowadzonego projektowaną obecnie ustawą.

Postulaty dotyczące ograniczenia obecności mediów publicznych na rynku reklamy oraz zwiększenia obowiązków misyjnych nadawców publicznych wymagają szczegółowych analiz ekonomicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Ewentualne zwiększenie obowiązków nadawców publicznych w tym zakresie wprowadzone będzie wyłącznie w przypadku finansowania publicznego misji publicznej na poziomie wyższym niż 0,09% PKB.

Powinno się ograniczyć emisję bloków reklamowych na antenach mediów publicznych, do emisji tych reklam w dni robocze i soboty pomiędzy godziną 6:00 a 21:00, a w niedziele i dni świąteczne od godziny 7:30 do 20:00, wraz z zmniejszeniem ich o połowę od obecnych przepisów w celu zwiększenia czasu antenowego dla programów emitowanych w mediach publicznych i ograniczenia emisji tych emisji do anten rozpowszechnianych na cały kraj przez Telewizję Polską (tj. TVP1, TVP2 i TVP3 (także

programy lokalne), TVP Info i TVP Sport) jak i Polskie Radio (Jedynka (Program 1.), Trójka (Program 3.), Czwórka i Polskie Radio 24, a w przypadku Dwójki (Program 2. Polskiego Radia) powinny być emitowane tylko i wyłącznie reklamy związane z kulturą).

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (W.A.)

Stanowisko MKiDN: Ewentualne zwiększenie obowiązków nadawców publicznych w tym zakresie wprowadzone będzie wyłącznie w przypadku finansowania publicznego misji publicznej na poziomie wyższym niż 0,09% PKB.

Obniżenie limitu czasowego reklamy dla TVP nie będzie miało istotnego znaczenia dla odbiorców. Spowoduje istotny uszczerbek finansowy. Jest on trudny do wyliczenia, ponieważ wpływ na niego może mieć obniżenie pozycji TVP jako nadawcy dysponującego znacznymi zasobami przestrzeni reklamowej.

W żadnym wypadku, co trafnie zauważa MKiDN w założeniach, obniżenie limitu czasowego reklamy o połowę dla TVP nie jest możliwe przy poziomie finansowania publicznego w wysokości 0,09% PKB rocznie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A., EBU

Stanowisko MKiDN: Decyzje o ewentualnym zmniejszeniu liczby przekazów handlowych w programach TVP będą podejmowane w sytuacji, w której ustawa będzie proponowała wyższy poziom finansowania misji publicznej niż 0,09% PKB.

Obecna sytuacja finansowa mediów publicznych (w szczególności TVP) nakazuje ostrożne podejście do propozycji ograniczenia liczby reklam. W sytuacji gdy brakuje finansowania z budżetu – przychody z działalności komercyjnej pozostają jedynym źródłem finansowania działalności nadawcy i gwarantują ciągłość działania.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Filmowców Polskich

Stanowisko MKiDN: Decyzje o ewentualnym zmniejszeniu liczby przekazów handlowych w programach TVP będą podejmowane w sytuacji, w której ustawa będzie proponowała wyższy poziom finansowania misji publicznej niż 0,09% PKB.

Wprowadzenie do ustawy szczegółowych wytycznych, które nałożą obowiązek na krajowych dostawców mediów dokonywania bezpośrednich inwestycji w produkcję audiowizualną. Takie regulacje są niezbędne, aby zapewnić, że środki finansowe zostaną przeznaczone na rozwój lokalnych talentów oraz produkcji.

Ponadto z uwagi na misyjny charakter mediów publicznych, konieczne jest wprowadzenie regulacji dotyczących inwestycji TVP w produkcję filmów animowanych oraz dokumentalnych, zarówno w formie pełnometrażowej, jak i serialowej. Uważamy, że media publiczne powinny odgrywać kluczową rolę w promowaniu polskiej kultury i sztuki, a także w edukacji społeczeństwa poprzez dostarczanie treści, które odzwierciedlają bogactwo naszego dziedzictwa kulturowego.

Szczególnie istotne byłoby wprowadzenie zapisów dotyczących procentowego udziału polskich filmów animowanych oraz dokumentalnych w ramówce TVP. Tego rodzaju inicjatywa nie tylko pomoże popularyzować rodzimą twórczość, ale także wesprze rozwój tych gatunków, stwarzając nowe możliwości dla niezależnych producentów i twórców.

Podmiot zgłaszający uwagę: Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych

Stanowisko MKiDN: Zarówno ustawa o radiofonii i telewizji, jak i ustawa o kinematografii nakładają na nadawców publicznych większe obowiązki względem inwestowania w produkcję audiowizualną, niż na innych nadawców. Obowiązki te są jak najbardziej uzasadnione i powinny być zwiększane wraz ze zwiększaniem poziomu finansowania misji publicznej. Należy jednak zauważyć, że ustawa o

radiofonii i telewizji zawiera jedynie ogólne regulacje dotyczące zadań misyjnych nadawców publicznych – obowiązki te podlegają uszczegółowieniu w kartach powinności. Wydaje się, że proponowane regulacje powinny być więc zawarte w kartach powinności i uzależnione od poziomu finansowania mediów publicznych.

Konieczne jest stworzenie obiektywnych kryteriów finansowania mediów publicznych nie podlegających decyzjom politycznym, przy jednoczesnym określeniu limitu tego finansowania.

Jednocześnie media publiczne korzystając z finansowania z budżetu państwa nie powinny prowadzić działalności reklamowej, skupiając się na realizacji misji publicznej, w tym w zakresie promocji twórczości europejskiej i polskiej oraz w zakresie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Puls

Stanowisko MKiDN: Decyzje o ewentualnym zwiększeniu obowiązków nadawców publicznych będą podejmowane w sytuacji, w której ustawa będzie proponowała wyższy poziom finansowania misji publicznej niż 0,09% PKB.

W celu wprowadzenia transparentności działania dostawców publicznych usług medialnych należy całkowicie wyłączyć ich z rynku reklamy i wprowadzić finansowanie w całości z budżetu państwa.

Rozwiązanie pozwoliłoby nadawcom publicznym w całości skupić się na pełnieniu misji publicznej, na tworzeniu jakościowych, rzetelnych audycji, których nadrzędnym celem jest informowanie, edukowanie, zwiększanie świadomości społecznej, politycznej widza, uwrażliwianie odbiorcy na szeroko pojętą kulturę i sztukę, co w dzisiejszych spauperyzowanych czasach jest bardzo ważne. Z drugiej strony przyjęcie takiego modelu miałyby stabilizujący wpływ na rynek reklamy.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan

Stanowisko MKiDN: Decyzje o ewentualnym zmniejszeniu liczby przekazów handlowych w programach nadawców publicznych będą podejmowane w sytuacji, w której ustawa będzie proponowała wyższy poziom finansowania misji publicznej niż 0,09% PKB.

Należy jednak zauważyć, że całkowita rezygnacja z reklam w programach nadawców publicznych wiązałaby się z koniecznością znaczącego zwiększenia poziomu finansowania mediów publicznych. Na tak daleko idące rozwiązanie nie zdecydowało się wiele państw członkowskich UE.

Propozycja MKiDN nie obejmuje ograniczenia ilości nadawania przez Telewizję Polską S.A. reklam w godzinach 24-6. Ponadto, nie obejmuje ona ograniczenia ilości nadawania innych przekazów handlowych niż reklama, tj. wskazań sponsorskich, lokowania produktu, telesprzedaży emitowanej w blokach niemieszanych z reklamami, itp.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, KIGeIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: W godzinach 24-6 ustawa (w ślad za dyrektywą AVMS) nie przewiduje żadnych ograniczeń ilościowych, jeśli chodzi o reklamę. Ustawodawca europejski i krajowy stanął bowiem na stanowisku, że reklamy w tym czasie antenowym nie stanowią znaczącego obciążenia dla odbiorców, jak i nie wiążą się ze znaczącymi przychodami dla nadawców. Nie wydaje się uzasadnione wprowadzanie ograniczeń w tym zakresie także dla nadawców publicznych, z uwagi na fakt iż przychody z takiej reklamy mają charakter marginalny.

Postulat całkowitego wyłączenia nadawców publicznych z rynku reklamy.

Podmiot zgłaszający uwagę: PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: Decyzje o ewentualnym zwiększeniu obowiązków nadawców publicznych będą podejmowane w sytuacji, w której ustawa będzie proponowała wyższy poziom finansowania misji publicznej niż 0,09% PKB.

W przypadku nałożenia na nadawców publicznych szerszych obowiązków, niż przewidziane w tym zakresie na mocy obecnie obowiązującej URTV i dyrektywy audiowizualnej, zmiana taka nie powinna być również zastosowana do nadawców komercyjnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, KIGEiT, PIIT

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa nie będzie regulowała zasad umieszczania przekazów handlowych przez nadawców komercyjnych, ani ich obowiązków w zakresie zapewniania dostępności usług dla osób z niepełnosprawnościami, czy promocji twórczości europejskiej.

Nie akceptujemy ograniczenia udziału reklamy w przychodach mediów publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Rada Krajowa Sekretariatu Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność”

Stanowisko MKiDN: Decyzje o ewentualnym zmniejszeniu liczby przekazów handlowych w programach TVP będą podejmowane w sytuacji, w której ustawa będzie proponowała wyższy poziom finansowania misji publicznej niż 0,09% PKB.

Ustawowego doprecyzowania wymaga także relacja kart powinności nadawców publicznych do instrumentów autoryzacji programów i innych usług medialnych (koncesji, wedle propozycji KRRiT – zezwoleń, wpisów do rejestru KRRiT, zgłoszeń do KRRiT). Obecnie ta kwestia jest przesądzona wobec koncesji, które wobec pozaustawowych programów nadawców publicznych zastąpione zostały kartami powinności.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Konieczne jest uwzględnienie w dokumencie Polskiej Agencji Prasowej jako części mediów publicznych w Polsce, zwłaszcza w kontekście projektowanych, krajowych regulacji prawnych w obszarze trybu wyboru ich władz.

Podmiot zgłaszający uwagę: Polska Agencja Prasowa S.A., Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Projekt ustawy zmieni zasady powoływania władz Polskiej Agencji Prasowej. Ustawa będzie przyznawała podmiotowi wykonującemu prawa z akcji wybór członków rady nadzorczej w oparciu o przejrzyste procedury i wymogi kompetencyjne analogiczne do powoływania członków rad nadzorczych nadawców publicznych. Zarząd PAP będzie wybierany w drodze otwartego, transparentnego konkursu.

PRZYDZIAŁ ŚRODKÓW PUBLICZNYCH NA REKLAMY PAŃSTWOWE ORAZ NA UMOWY DOSTAWY LUB UMOWY O ŚWIADCZENIE USŁUG

ART. 25 EMFA

1. MINIMALNE STANDARDY WYNIKAJĄCE Z EMFA

Rozwiązania służące wdrożeniu wymogów EMFA dot. reklam państwowych są potrzebne i uzasadnione. Przy adresowaniu tzw. reklam państwowych istotny może być profil usługi medialnej i możliwie szerokie grono jej odbiorców, co może powodować obiektywną celowość umieszczania danych reklam w programach lub innych usługach mediów publicznych. Ramy prawne nie powinny stać temu na przeszkodzie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Podstawowym celem projektu jest stworzenie przejrzystości w zakresie procedur dokonywania wydatków na cele reklamy publicznej. Regulacje mają za zadanie doprowadzić do sytuacji, w której podmioty publiczne dokonywały będą wydatków w oparciu o ustalone uprzednio zasady, a społeczeństwo będzie miało możliwość zapoznania się z wydatkami dokonywanymi przez podmioty publiczne, a także przychodami dostawców usług medialnych pochodzących ze środków publicznych. Przepisy te nie ograniczą możliwości adresowania reklamy do konkretnych widzów za pomocą określonych programów profilowanych/tematycznych.

Wątpliwości w zakresie zawartego w opracowanej przez MKiDN koncepcji stwierdzeniem “[w] zakresie realizacji prawa do informacji, o tym czy dane podmioty otrzymują i w jakiej wysokości środki publiczne, należy wskazać przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej”.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: MKiDN we wskazanym fragmencie informuje o aktualnym stanie prawnym. Koncepcja wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego proponuje jednak szereg zmian mających na celu zapewnić przejrzystość finansową w zakresie wydatków na reklamę publiczną.

Istnieją nieopisane w EMFA formy przekazywania środków na media, które nie wpisują się w definicję reklamy politycznej – takie jak wszelkiego rodzaju dotacje na działania własne mediów, ukryte subsydia, które mogą wpływać na konkurencyjność mediów. Tak należałoby by interpretować sytuację przekazywania dotacji. W praktyce może to prowadzić do przesunięcia środków z reklam państwowych na dotacje i pośrednie wpływanie na niezależność redakcyjną.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Nowe regulacje dotyczące przejrzystości wydatków będą obejmowały wszelkie wydatki podmiotów publicznych na rzecz mediów.

Należy wziąć pod uwagę szeroki zakres podmiotów podlegających regulacjom o reklamie państwowej. (również spółki Skarbu Państwa, które prowadzą działalność typowo komercyjną i na zasadach rynkowych tę działalność reklamują).

Jeśli chodzi o monitoring i kompetencje sankcyjne powierzenie kompetencji w tym zakresie Prezesowi UZP jest najbardziej trafne, ponieważ prowadzi on już monitoring działalności podmiotów publicznych w zakresie wydatkowania środków na zamówienia publiczne.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, Fundacja Sztuka Media Film, KIGEiT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: Obowiązki związane z przejrzystością wydatków na reklamę publiczną nałożone zostaną na wszelkiego rodzaju podmioty publiczne w rozumieniu PZP. MKiDN zamierza przesądzić w projekcie ustawy, aby monitoring należał do kompetencji Prezesa UZP.

Jednym z kluczowych czynników, który wpływa na transparentność finansów publicznych również odnośnie reklamy państwowej w przyszłości, jest limit wartości zamówienia publicznego, dlatego postulujemy aby go nie usuwać. Ustawodawca powinien również wziąć pod uwagę szeroki zakres podmiotów podlegających regulacjom o reklamie państwowej. Proponujemy rozważanie zmodyfikowania definicji reklamy jako przekazu handlowego w URTV i ewentualnego wprowadzenia do niej definicji reklamy państwowej.

Podmiot zgłaszający uwagę: KIGEiT, PIIT

Stanowisko MKiDN: Regulacje wynikające z EMFA nie nakładają na podmioty publiczne, ani na podmioty medialne obowiązku przeprowadzania skomplikowanych postępowań związanych z nabyciem reklamy. Regulacje EMFA mają na celu stworzenie przejrzystych zasad wydatkowania środków publicznych na cele reklamy, a także zapewnić przejrzystość faktycznie wydatkowanych środków publicznych na ten cel. Obowiązki wynikające z EMFA powinny mieć zastosowanie do wszystkich wydatków, nie tylko przekraczających progi zamówień publicznych.

Informacje dotyczące przychodów z reklamy publicznej powinny być publikowane raz w roku w terminie późniejszym niż zaproponowany w projekcie. Nie ma uzasadnienia, aby termin publikowania informacji dotyczących przychodów z reklamy publicznej musiał być w tak znacznym stopniu krótszy niż powyższe terminy dotyczące sprawozdań finansowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Agora S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona – termin zostanie wydłużony do końca marca roku następującego po roku objętym sprawozdaniem.

Reklamy publiczne powinny być zlecane tylko przez wyspecjalizowane komórki jednostek sektora finansów publicznych, państwowych jednostek organizacyjnych czy spółek skarbu państwa. Wprowadzenie zakazu produkowania lub współprodukowania programów lub imprez pod „patronatem” partii politycznych lub polityków.

Podmiot zgłaszający uwagę: SZNN Pracowników Radia Kielce

Stanowisko MKiDN: Uwaga wykracza poza zakres EMFA. Proponowane regulacje mają za zadanie zapewnić pełną przejrzystość wydatkowania środków publiczną na działalność w mediach. Jednocześnie mają zapewnić przejrzystość finansowania samych mediów ze środków publicznych. Kwestie dotyczące sposobu organizacji wewnętrznej spółek skarbu państwa czy jednostek sektora finansów publicznych znajdują się również poza zakresem właściwości Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Obowiązek opracowania indywidualnych dla każdego podmiotu publicznego zasad wydatkowania środków publicznych na cele reklamy publicznej bez precyzyjnej regulacji ustawowej jest nieakceptowalny. Tylko w samorządach powstałoby niemal 2.900 odrębnych, różnych regulacji stanowiących zasady wydatkowania środków na cele reklamy publicznej.

Reklama państwowa przydzielana mediom audiowizualnym, w tym koncesjonowanym telewizjom lokalnym, nie powinna być kierowana wyłącznie do mediów objętych tzw. „pomiarom Nielsena”, co jest dzisiaj powszechną praktyką.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: Ustawa określi minimalne wymagania jakim powinny podlegać regulaminy przyjmowane przez jednostki zobowiązane do ich tworzenia. Regulaminy te będą tworzone samodzielnie przez każdy podmiot, podobnie jak obecnie tworzone są regulaminy udzielania zamówień publicznych w zakresie kwot poniżej ustawowych progów. Nie ma uzasadnienia dla bardziej szczegółowych regulacji na poziomie ustawy.

Obowiązek sprawozdawczości nie powinien dotyczyć reklamobiorców. Będzie to bowiem kolejny obowiązek informacyjny, który zwiększy koszty prowadzenia działalności, w szczególności w świetle wprowadzanych wkrótce przez EMFA i inne rozporządzenia obowiązków informacyjnych czy certyfikacyjnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Izba Wydawców Prasy

Stanowisko MKiDN: Należy podkreślić, że propozycja w zakresie sprawozdawczości dostawców usług medialnych w zakresie środków pozyskanych na reklamę od podmiotów publicznych wynika z art. 6 ust. 1 pkt d) EMFA. Regulacja ta nakłada na dostawców usług medialnych informacji o całkowitej rocznej kwocie środków publicznych przydzielonej im na reklamę państwową i całkowitej rocznej kwocie przychodów z reklam pochodzących od organów lub podmiotów publicznych państw trzecich.

W kontrolę wykonywania obowiązków w zakresie bazy danych dotyczących mediów oraz wydatków publicznych na reklamę publiczną warto włączyć wszystkie trzy proponowane przez MKiDN typy podmiotów, które pojawiają się w diskutowanym dokumencie.

Podmiot skupiający dziennikarzy (stowarzyszenie wyłonione w konkursie) powinien być w stanie wdrożyć technologię umożliwiającą wykorzystanie sztucznej inteligencji i algorytmów do wychwytywania sytuacji nietypowych. W wyniku kontroli i analiz, uwagi i pytania do zadania wydawcom mediów winny być przekazywane przez podmiot kontrolujący do KRRiT. Z kolei pytania dotyczące podmiotów publicznych winny być przekazywane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych. Pytania powinny dotyczyć sytuacji nietypowych, np. brak reklamy państwowej skierowanej do liczącego się medium lub kierowanie reklamy politycznej do medium nie znajdującego się w bazie danych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN podmiotem zobowiązanym do kontroli powinien być Prezes Urzędu Zamówień Publicznych. Organizacje pozarządowe mogą stanowić wsparcie w działaniach kontrolnych prowadzonych przez Prezesa UZP.

Obowiązki adresowane są do sektora publicznego, a więc powinny znaleźć się w Prawie zamówień publicznych a nie w Prawie prasowym, adresowanym do środków masowego przekazu.

Wśród kryteriów wyboru podmiotu nie wymieniono potrzeb związanych z dotarciem przekazu reklamowego do szerokiego grona odbiorców lub wybranej grupy społecznej.

Należy dokonać analizy, czy krąg podmiotów zobowiązanych do określonych działań w zakresie reklamy politycznej (powinna ona raczej być nazywana publiczną/ ze środków publicznych) jest odpowiedni, tj. czy poza wskazanymi nie znajdują się jeszcze inne podmioty dysponujące środkami publicznymi na te cele.

Należy przyjąć za zasadną propozycję zagwarantowania Radzie Ministrów lub KRRiT możliwości wydania rozporządzenia, w którym byłyby określone standardy wydatkowania środków publicznych na reklamę, przy czym, ponieważ zakres podmiotowy ustawy odnosi się do sektora finansów publicznych, to organem właściwym powinien być Prezes Rady Ministrów lub Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

2. ZASADY WYDAWANIA PRASY PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Postulat wprowadzenia całkowitego zakazu wydawania mediów (gazet, portali informacyjnych, rozgłośni radiowych stacji telewizyjnych) przez jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty zależne od jednostek samorządu terytorialnego. Niektóre podmioty podkreślają konieczność dokonania zmian w zakresie *vacatio legis* do przepisów w tym zakresie, wskazując na konieczność jego skrócenia lub wydłużenia.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Tygodnik Pałuki, Ziemia Mogileńska, Gazeta Powiatowa – Wiadomości Oławskie, Nowe Info z Tychów, Tygodnik Nowodworski, Gazeta Radomszczańska, Portal Nasz Pruszcz, www.sadecki.news, Ilustrowany Tygodnik Powiatowy, portal www.powiatowy.pl, haloursynow.pl, mielec.tv, Życie Kalisza (wydawnictwo Idea Concept), halogorlice.info, FaktyOswiecim.pl, OsrowMaz24.pl, Moja Ostrołęka, e-legnickie.pl, Głos Ziemi Cieszyńskiej, Jawny Lublin, Głos Kraśnicki, Nowiny Nyski, Tygodnik Starachowicki, swidnica24.pl, Portal Kujawski, Beskidzka24, BeskidzkaTV, Fundacja Media Forum, Legio24.pl, Kronika Beskidzka, Stowarzyszenie Mediów Lokalnych, Stowarzyszenie Łódź Cała Naprzód!, Akcja Ratunkowa dla Krakowa, Rada Gminy Dębica Kaszubska, Wydawnicza Spółdzielnia Pracy „Stopka” (Tygodnik Siedlecki), Stowarzyszenie Grupa 17, Grupa 11 organizacji pozarządowych, Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej, Lewiatan, Agora S.A., Izba Wydawców Prasy, UAM-owski Medialny Think Tank, KIGEIT, Stowarzyszenie Akcja Miasto, PIKE, Fundacja Promocji Koncepcji Kreatywnych *Implementum*, PIIT, Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej, Związek Pracodawców Wydawców Cyfrowych, MOC FM, IAB Polska, osoba fizyczna (D.S.), osoba fizyczna (K.B.)

Stanowisko MKiDN: Opracowana przez MKiDN koncepcja wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego zakłada wprowadzenie całkowitego zakazu wydawania prasy i dostarczania usług medialnych. Zgłoszona uwaga jest więc w tym zakresie w pełni spójna z propozycją zawartą w koncepcji. Jednostkom samorządu terytorialnego pozostawiona zostanie możliwość wydawania biuletynów informacyjnych, które zostaną szczegółowo zdefiniowane w ustawie i będą znacząco odróżniały się od prasy.

Odnosząc się do postulatu skrócenia *vacatio legis* – w opinii MKiDN proponowany krótki okres wejścia zakazu w życie jest nieuzasadniony. Podmioty objęte zakazem powinny mieć czas na podjęcie decyzji co do przyszłości prowadzonej działalności i dokonania ewentualnego przeniesienia praw do tytułu prasowego, programu radiowego lub telewizyjnego na inny podmiot. W tym zakresie MKiDN podtrzymuje swoje stanowisko i proponuje utrzymanie 12-miesięcznego okresu *vacatio legis* dla tytułów prasowych. W przypadku programów radiowych i telewizyjnych konieczne jest natomiast wprowadzenie dłuższego okresu *vacatio legis* (proponuje się okres 18 miesięcy), z uwagi na konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego przeniesienia koncesji na inny podmiot (projektowana ustawa będzie przewidywała stosowną procedurę prowadzoną przez KRRiT).

Należy nie dopuszczać nawet możliwości wydawania biuletynów informacyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Propozycja ta otwiera szeroką przestrzeń do nadużywania informacji w celach propagandowych. Informacje o działalności samorządów powinny być dopuszczane na stronach www oraz na plakatach oraz w BIP. Jako alternatywa możliwe jest stworzenie możliwości publikowania treści dostępnych w BIP również w formie tradycyjnej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Kongres Ruchów Miejskich, Rada Gminy Dębica Kaszubska

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN jednostki samorządu terytorialnego mają ustawowe prawo do informowania o swojej działalności oraz prowadzenia działalności promocyjnej. MKiDN dostrzega

jednak ryzyka wskazane w powyższej uwadze, stąd ustawa zaproponuje szczegółowe zasady, jakie będą stawiane dopuszczalnym przez prawo biuletynom informacyjnym. W biuletynach tych nie będzie reklam, ani treści redakcyjnych, a jedynie przekazy czysto informacyjne. Dodatkowo biuletyny te będą mogły być wydawane jedynie określoną liczbą razy w ciągu roku oraz będą mogły być dystrybuowane wyłącznie bezpłatnie. W ocenie MKiDN wydaje się zasadne, żeby takie biuletyny mogłyby być wydawane maksymalnie 6 razy w ciągu roku.

W celu określenia podmiotów, które nie powinny prowadzić działalności medialnej należy oprzeć się o art. 3 pkt 4 rozporządzenia PAA. Wskazuje on, że „podmiot polityczny” to m.in. partia polityczna lub podmiot bezpośrednio lub pośrednio związany ze sferą działalności takiej partii politycznej, sojusz polityczny, europejska partia polityczna, kandydat do sprawowania wybieralnych urzędów na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym lub lokalnym, lub do pełnienia wszelkich funkcji kierowniczych w partii politycznej lub osoby sprawujące takie urzędy lub pełniące takie funkcje, członek instytucji Unii, organizacja kampanii politycznej, posiadająca osobowość prawną lub jej nieposiadająca, utworzoną wyłącznie w celu wpływania na wynik wyborów lub referendum”. Powyższa definicja może służyć jako wytyczna w sformułowaniu zakazu wydawania prasy przez JST.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Analizy rynkowe wskazują na negatywny wpływ prasy wydawanej przez jednostki samorządu terytorialnego na funkcjonowanie niezależnej prasy lokalnej. Jak zostało to wskazane w projekcie założeń, konstytucyjną zasadą w oparciu, o którą funkcjonują jednostki samorządu terytorialnego jest zasada pomocniczości (subsydiarności). Oznacza ona takie rozłożenie zadań, zgodnie z którym państwo – jako całość – wykonuje tylko te zadania, które nie mogą być zrealizowane przez samych obywateli lub przez ich wspólnoty czy organizacje. Wydawanie prasy przez jednostki samorządu jest zatem znacznym przekroczeniem granic ich funkcjonowania w ramach tej zasady ponieważ wykonują one rolę mediów lokalnych. W ocenie MKiDN wydawanie prasy przez inne „podmioty polityczne” dla rynku medialnego nie stanowi aż tak dużego problemu. W obecnym stanie faktycznym proponuje się więc jedynie wprowadzenie zakazu prasy wydawanej przez jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty im podległe. Niewykluczone, że w dłuższej perspektywie czasu konieczne będzie wprowadzenie dalszych regulacji prawnych zakazujących lub ściślej regulujących wydawanie prasy przez inne podmioty związane z wykonywaniem zadań z zakresu władztwa publicznego lub powiązanych z kapitałem państwowym.

W projektowanych przepisach należy uwzględnić definicję reklamy politycznej z artykułu 3 pkt 2 rozporządzenia PAA, zgodnie z którym oznacza ona przygotowanie, zamieszczanie, promowanie, publikację, dostarczanie lub rozpowszechnianie w jakikolwiek sposób przekazu, zazwyczaj za wynagrodzeniem lub w ramach działań wewnętrznych bądź w ramach politycznej kampanii reklamowej. Rozwiązanie takie pozwoli na skuteczne ograniczenie nie tylko wydawania publikacji drukowanych, ale też działalności jednostek samorządu terytorialnego w mediach społecznościowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Celem proponowanych regulacji prawnych jest ograniczenie działalności jednostek samorządu terytorialnego na rynku prasy, co umożliwi funkcjonowanie prasy niezależnej, spełniającej funkcje kontrolne względem jednostek samorządu terytorialnego. Celem projektowanych regulacji nie jest ograniczanie możliwości informowania o działalności jednostek samorządu terytorialnego.

Prowadzenie telewizji i radia powinno być całkowicie zabronione podmiotom państwowym i samorządowym za wyjątkiem mediów publicznych. Dodatkowo trzeba brać pod uwagę, że samorządy prowadzą swoje strony internetowe i portale, które wykraczają poza zwykłe strony z informacjami.

Zbliżone rozwiązania powinny być zaproponowane także dla spółek z udziałem Skarbu Państwa (wprowadzenie bądź progów ograniczających możliwość kontrolowania przez te spółki podmiotów medialnych, bądź całkowitego zakazu posiadania i dokonywania przejęć, w wyniku których spółki te posiadają większość pozwalającą na samodzielne podejmowanie decyzji dotyczących podmiotu medialnego).

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych, osoba fizyczna (W.A.)

Stanowisko MKiDN: Należy wskazać, że analizy rynkowe wskazują na negatywny wpływ prasy wydawanej przez jednostki samorządu terytorialnego na możliwość funkcjonowania niezależnej prasy lokalnej. Analizy nie dostrzegają nadmiernego znaczenia przekazów wydawanych przez inne wskazane w uwadze podmioty dla rynku medialnego. W obecnym stanie faktycznym proponuje się więc jedynie wprowadzenie zakazu prasy wydawanej przez jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty im podległe. Niewykluczone, że w dłuższej perspektywie czasu konieczne będzie wprowadzenie dalszych regulacji prawnych.

Należy też określić dokładnie listę podmiotów objętych zakazem. Gazety samorządowe, radia i telewizje prowadzą nie tylko urzędy, ale też domy kultury, biblioteki, spółki miejskie, ośrodki sportowe i organizacje społeczne.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych, Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy. Zakaz będzie odnosił się nie tylko do jednostek samorządu terytorialnego, ale także do wszelkiego rodzaju podmiotów od nich zależnych i im podległych (samorządowych jednostek organizacyjnych, spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego lub samorządowych osób prawnych, związków i stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów kontrolowanych przez ww. podmioty).

Ograniczenie działalności medialnej jednostek samorządu terytorialnego jest pozytywnym kierunkiem. Całkowity zakaz działalności medialnej jest jednak zbyt daleko idący.

Podmiot zgłaszający uwagę: Rada Krajowa Sekretariatu Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność”

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN istnieje znacząca liczba przesłanek (opisanych w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego) uzasadniających wprowadzenie proponowanego zakazu. Celem MKiDN nie jest zakazywanie możliwości prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego, co do których mają ustawowe kompetencje, a jedynie wyeliminowanie działań polegających na tym, że jednostki samorządu terytorialnego prowadzą nieskrępowaną działalność prasową, często nie stosując się nawet do przepisów Prawa Prasowego. Propozycja MKiDN polega więc na pewnym usystematyzowaniu regulacji i ubraniu w prawne ramy możliwości prowadzenia polityki informacyjnej przez samorząd terytorialny. Należy umożliwić, ale też dokładnie określić w przepisach sposób wydawania biuletynów informacyjnych (nie będących prasą) oraz możliwość informowania na stronach internetowych, w mediach społecznościowych oraz BIP.

Wątpliwości budzi odgórne określenie liczby dopuszczalnych wydań biuletynów informacyjnych. Jeżeli projektodawca zakłada, że jednostka samorządu terytorialnego może zapewniać mieszkańcom dostęp do informacji o działalności tej jednostki w formie papierowego biuletynu informacyjnego, to wydaje się, że członek społeczności lokalnej jako konsument ma prawo do informacji aktualnej.

W zakresie treści dopuszczonych do publikowania w biuletynach wydawanych przez samorządy, należy dopuścić możliwość informowania o działalności powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów, publikowania ogłoszeń i informacji wydawanych przez poszczególne inspekcje, których

działalność dotyczy praw konsumentów, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa produktów, w tym żywności i leków, a ponadto publikowania opracowań i informacji popularyzujących wiedzę o ochronie konkurencji i konsumentów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Prezes UOKiK

Stanowisko MKiDN: Ograniczenie liczby wydań biuletynów informacyjnych ma na celu ograniczenie ryzyk związanych z nadużywaniem wydawania biuletynów informacyjnych i dalsze obchodzenie zakazu wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego. Należy pamiętać, że biuletyny informacyjne nie będą jedynym sposobem komunikacji z mieszkańcami danej jednostki samorządu terytorialnego. W dalszym ciągu dostępne będą strony internetowe oraz konta w mediach społecznościowych, o ile oczywiście treści, które będą na nich publikowane nie będą spełniały definicji prasy.

W zakresie rozszerzenia zakresu treści, które będą mogły być publikowane w biuletynach informacyjnych, uwaga zostanie uwzględniona.

Możliwość wydawania biuletynów informacyjnych jedynie 6 razy w roku uniemożliwia samorządowym przekazywania rzetelnych informacji o działalności samorządowej. Nie należy ograniczać prawa samorządów do informowania o powszechnie dostępnych usługach publicznych świadczonych przez samorząd w ramach realizacji zadań własnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Związek Powiatów Polskich, Wójt Gminy Wiązowna, Związek Miast Polskich

Stanowisko MKiDN: Ograniczenie liczby wydań biuletynów informacyjnych ma na celu ograniczenie ryzyk związanych z nadużywaniem wydawania biuletynów informacyjnych i dalsze obchodzenie zakazu wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego. Należy pamiętać, że biuletyny informacyjne nie będą jedynym sposobem komunikacji z mieszkańcami danej jednostki samorządu terytorialnego. W dalszym ciągu dostępne będą strony internetowe oraz konta w mediach społecznościowych, o ile oczywiście treści, które będą na nich publikowane nie będą spełniały definicji prasy.

„Biuletyn” wg definicji językowej pozostaje prasą, a proponowany, nieprecyzyjny zakaz wydawania prasy oraz dostarczania usług medialnych w rozumieniu ustawy o radiofonii i telewizji przez jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty podległe tym jednostkom będzie pozorny i nieefektywny. Należałoby wprowadzić katalog dopuszczalnych rodzajów publikacji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa szczegółowo określi jaki będzie dopuszczalny kształt biuletynów informacyjnych. W biuletynach tych nie będzie reklam, ani treści redakcyjnych, a jedynie przekazy czysto informacyjne. Dodatkowo biuletyny te będą mogły być wydawane jedynie określoną liczbę razy w ciągu roku oraz będą mogły być dystrybuowane wyłącznie bezpłatnie. Wszystkie te kwestie zostaną szczegółowo przesądzone w projekcie ustawy.

Maksymalny nakład biuletynów informacyjnych powinien być odpowiednikiem 5% mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego. Często zdarzają się nadmierne nakłady, które nie są uzasadnione, a także prowadzą do generowania nadmiernej liczby odpadów, sprzecznie z przepisami o odpadach. Przepis ten będzie zatem również implementował dyrektywy z zakresu odpadów i gospodarki o obiegu zamkniętym, wpisując się w zasady Europejskiego Zielonego Ładu.

Papierowe biuletyny powinny być celowane i kierowane specjalnie do osób, niekorzystających na co dzień z obiegu internetowego, np. osób starszych czy osób wykluczonych cyfrowo.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN jest to zbyt daleko idący postulat i stanowiłby zbyt duże ograniczenie możliwości podejmowania działań informacyjno-promocyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Wprowadzenie obowiązku udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej comiesięcznego i corocznego zestawienia kosztów i umów związanych z internetowymi i papierowymi biuletynami, wraz z podaniem nazw (imion i nazwisk) kontrahentów i kwot każdej z umów/każdego z kosztów.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Należy odstąpić od zakazu wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego. Rozważyć należy ukształtowanie zasad wydawania prasy samorządowej przez jednostki samorządu terytorialnego.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Grodzkie Pismo Społeczno-Kulturalne „Bogoria”, Radio Bogoria, Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Związek Powiatów Polskich, Wójt Gminy Wiązowna, Gminne Centrum Informacji w Mszczonowie, Związek Miast Polskich, Konwent Marszałków Województw RP, Związek Zawodowy Dziennikarzy, Unia Metropolii Polskich

Stanowisko MKiDN: Dotychczasowa działalność mediów tworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego wskazuje na znaczące uzależnienie decyzji redakcyjnych od decyzji wydawanych przez władze jednostek samorządu terytorialnego, co należy oceniać negatywnie także w kontekście art. 3 i art. 4 ust. 2 EMFA. Należy podkreślić, co było również wielokrotnie przyznawane przez RPO czy Regionalne Izby Obrachunkowe, że łączenie przez jednostki samorządu terytorialnego funkcji biuletynu informacyjnego organu administracji z funkcją niezależnej prasy, której zadaniem jest sprawowanie społecznej kontroli (tzw. „public watchdog”) na działaniem władz lokalnych jest niedopuszczalne i przeciwnie skuteczne.

Ustawa nie wprowadzi jednak zakazu prowadzenia jakiejkolwiek działalności informacyjnej przez jednostki samorządu terytorialnego, a jedynie wprowadzi jednoznaczny zakaz działalności medialnej, która w opinii MKiDN nie powinna być prowadzona także na podstawie obecnie obowiązujących przepisów.

W zakresie postulatów dotyczących wydawania prasy przez jednostki samorządu należy wskazać, że niedopuszczalne jest, aby w warunkach wolności słowa, głównej zasady w demokratycznym państwie prawa, ograniczać prawo do posiadania mediów i korzystania z nich, a tym samym uniemożliwiać realizowanie tej podstawowej reguły jednostkom samorządu terytorialnego, które działają niezależnie od struktur administracji rządowej.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT, Unia Metropolii Polskich

Stanowisko MKiDN: Zgodnie z Konstytucją RP, Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność prasy i innych środków społecznego przekazu, a cenzura prewencyjna środków społecznego przekazu oraz koncesjonowanie prasy są zakazane. Ważne jest określenie statusu jednostek samorządu terytorialnego jako podmiotów korzystających z wolności działania środków społecznego przekazu, ściśle powiązanej z konstytucyjnym prawem wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Jednostki samorządu terytorialnego wskazane zostały przez ustrojodawcę w rozdziale I Konstytucji RP obok innych form samorządu i sprawują one przede wszystkim władzę publiczną, a więc są podmiotami, wobec których sformułowany jest ogólny obowiązek poszanowania konstytucyjnych praw lub wolności. Status prawny jednostek samorządu terytorialnego jako podmiotu praw konstytucyjnych jest przedmiotem regulacji szczególnej, zawartej w art. 165 Konstytucji RP. Przepis ten wskazuje, że jednostki samorządu terytorialnego mają osobowość prawną, oraz że przysługuje im prawo własności i inne prawa majątkowe. Na podstawie

tego przepisu oraz funkcji samorządu terytorialnego w strukturze władz publicznych w orzecznictwie oraz w nauce prawa zdefiniowano status jednostek samorządu terytorialnego jako osób prawnych prawa publicznego. W związku z tym uznać należy, że jednostki samorządu terytorialnego nie są podmiotami konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela. Odwracając niejako uwagę należy wskazać, że z orzecznictwa Trybunału Praw Człowieka wynika, że wolność prasy nie ma charakteru absolutnego lecz musi mieścić się w granicach wytyczonych przez prawo. Należy również wskazać na następujące wątpliwości natury konstytucyjnej, które budzi wydawanie prasy przez jednostki samorządu terytorialnego, a zatem:

- naruszenie art. 14 w zw. z art. 54 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie w jakim organy administracji publicznej, które są zobowiązane do działania wyraźnie w wyznaczonych granicach prawa pełnią funkcji prasy, której zadaniem jest urzeczywistnienie prawa obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej;
- wynikającej z preambuły zasady pomocniczości polegającej na wkroczenie przez organy państwowe na obszary, w których podmioty prywatne są w stanie same zaspokajać swoje potrzeby i prowadzić na własny rachunek działalność gospodarczą,
- art. 20 Konstytucji tj. z zasadą społecznej gospodarki rynkowej polegające w szczególności na tym, iż jednostki samorządu terytorialnego wydają swoje pisma niejako w oderwaniu od realiów rynków na co pokazuje praktyka w niektórych gminach. Liczne samorządy nie przestrzegają przy tym wytycznych regionalnych izb obrachunkowych, które wskazują na niedopuszczalność sprzedawania reklam czy innych płatnych dodatków do gazet wydawanych przez jst.
- art. 61 Konstytucji dotyczącego prawa dostępu do informacji publicznej, w sytuacji, w której jednostki samorządu terytorialnego rozprowadzają swoje pisma odpłatnie gdyż zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) dostęp do informacji publicznej jest bezpłatny.

Opinie eksperckie wskazują na duże znaczenie prasy samorządowej dla społeczności lokalnej. Wśród opinii eksperckiej wskazano stanowiska Jolanty Kępy-Mętrak oraz Patrycji Szostok-Nowackiej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Związek Miast Polskich

Stanowisko MKiDN: Opinie eksperckie przywoływane przez ZMP są cytowane w sposób wybiórczy i nie przedstawiający całego stanu rzeczy. Przywoływane opracowanie Jolanty Kępy-Mętrak jak wskazuje ZMP stanowi rzeczywistość, że „rolą samorządowej administracji gminnej i powiatowej powinno być pełnienie funkcji usługowych wobec społeczności lokalnych. Wśród wielu jej zadań wymienia się m.in. promocję oraz współpracę i działalność na rzecz organizacji pozarządowych. W tych ostatnich zadaniach zmieścić by można działalność medialną, tj. tworzenie własnych publikatorów oraz wspieranie innych lokalnych środków przekazu”³. Należy jednak zauważyć, że w dalszej części przywoływanego artykułu wskazane jest, że „analiza zawartości wybranych periodyków samorządowych z początku XXI wieku wskazywała, że duża część czasopism wydawanych i/lub finansowanych przez samorządy lokalne była ich tubą (...) W rzeczywistości promowały jednak przeważnie tylko sprawujących władzę, ukazując ich zasługi dla lokalnej społeczności, czasem faktyczne, często pozorne, związane z obecnością w różnych miejscach. Późniejsze analizy pozwalały zauważyć, że w wielu pismach aktywność włodarzy gmin i powiatów nie była już tak wyraźnie eksponowana. Ich działalność ożywiła się zwykle w okresie przedwyborczym. Oczywiście jest, że dotychczasowi wójtowie, burmistrzowie, starostowie chcieli zaprezentować swoje dokonania, pokazać, że dotrzymują obietnic składanych mieszkańcom. Duża część z nich robiła to bardzo skutecznie, o czym świadczą wygrane na kolejne kadencje wybory”⁴. Autorka dodaje także, że „za

³ Jolanta Kępa-Mętrak, *Czy zmiany w funkcjonowaniu prasy lokalnej są konieczne? Dyskusja wokół modeli prasy samorządowej i prywatnej*, Zarządzanie Mediami, Tom 8(3)2020

⁴ Ibidem.

największą wadę prasy samorządowej uznaje się brak obiektywizmu, wynikający z przedstawiania problemów głównie z perspektywy władzy”⁵.

Wskazano, że analiza prawna przedstawiona w koncepcji jest nierzetelna – autorzy uwag wskazują, że polski system prawny nie zakłada zakazu wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego (Konstytucja RP art. 8 ust. 1 Prawa prasowego).

Całkowity zakaz uniemożliwi samorządom realizowanie zadania ustawowego dotyczącego promocji gminy.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Grodzkie Pismo Społeczno Kulturalne „Bogoria”, Wójt Gminy Wiązowna, Gminne Centrum Informacji w Mszczonowie, Związek Miast Polskich

Stanowisko MKiDN: Analizę prawną dotyczącą działalności jednostek samorządu terytorialnego należy rozpocząć od art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Należy również wskazać na cytowaną już wcześniej i wynikającą z preambuły zasadę pomocniczości odnoszącą się do działalności wszystkich organów władzy publicznej. Wszelka działalność jednostek samorządu terytorialnego wymaga więc wyraźnej podstawy prawnej wynikającej z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Ponadto, państwo może ingerować wyłącznie tam, gdzie podmioty prywatne nie są w stanie same zaspokajać swoich potrzeb i prowadzić na własny rachunek działalności gospodarczej. Ustawy regulujące działalność jednostek samorządu terytorialnego zawierają przepisy stanowiące podstawę do promocji jednostki samorządu terytorialnego (rozumianej jako promocja jednostki samorządu terytorialnego, a nie jej organów czy władz). Ustawy te określają także pewne szczegółowe rodzaje działalności, które mogą być podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego takie jak działalność w zakresie telekomunikacji. Żadna z ustaw regulujących działalność jednostek samorządu terytorialnego nie przewiduje jednak możliwości wydawania prasy przez te jednostki. Prawo to wynika z nieuprawnionej w opinii MKiDN szerokiej wykładni pojęcia „promocja gminy”. Należy przy tym zauważyć, że wykładnia przepisów dotyczących działalności organów administracji publicznej powinna mieć charakter zawężający, a nie rozszerzający.

Nie jest jednak celem MKiDN zakazywanie możliwości prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Proponuje się więc umożliwienie wydawania biuletynów informacyjnych (nie będących prasą) oraz możliwość informowania na stronach internetowych, w mediach społecznościowych oraz BIP.

Należy również wskazać, że przygotowana przez MKiDN koncepcja została opracowana w oparciu o liczne stanowiska, analizy i opinie, a także rozstrzygnięcia regionalnych izb obrachunkowych. Bardziej szczegółowe uwagi dotyczące wskazania artykułów Konstytucji, do których nieuregulowane do tej pory wydawanie prasy przez jednostki samorządu terytorialnego zostały wskazane w odpowiedzi na uwagi zgłoszone przez KRRiT i Unię Metropolii Polskich.

Zbyt daleko idący jest postulat ograniczenia prasy samorządowej do biuletynu informacyjnego. Koncepcja ta zniszczy prasę samorządową, w której przestaną być publikowane reportaże, wywiady, artykuły, felietony.

Podmiot zgłaszający uwagę: Gminne Centrum Informacji w Mszczonowie

Stanowisko MKiDN: Celem ustawy jest wprowadzenie zakazu wydawania prasy samorządowej. Tworzenie prasy, w której publikowane są reportaże, wywiady, czy felietony nie należy do zadań jednostek samorządu terytorialnego. Tworzenie mediów zawierających takie treści redakcyjne wymaga niezależności względem organów władzy publicznej, których dotyczyć mogą te treści.

⁵ Ibidem.

Plan zakazu dostarczania usług medialnych przez samorządy nie znajduje podstawy w EMFA. EMFA przewiduje świadczenie usług medialnych przez organy publiczne.

Podmiot zgłaszający uwagę: Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, Związek Miast Polskich

Stanowisko MKiDN: Przepisy EMFA nie przewidują świadczenia usług publicznych przez organy publiczne (nie czyni tego przywoływany w tym kontekście art. 4 EMFA), a jedynie regulują zasady funkcjonowania mediów publicznych, którym wszystkie państwa członkowskie UE powierzają realizację zadań wynikających z misji publicznej. EMFA, a także inne regulacje prawa unijnego wskazują na szczególną rolę mediów publicznych, ale jednocześnie zawierają szereg regulacji prawnych mających zapewnić niezależność tych mediów względem organów publicznych, a także ograniczyć ryzyka ich niekorzystnego wpływu na rynek medialny. Konieczne jest więc stworzenie precyzyjnego katalogu zadań mediów publicznych, stworzenie przejrzystych zasad finansowania tych mediów, zapewnienie mechanizmów kontroli społecznej oraz całkowitej niezależności tych mediów względem organów publicznych.

Analiza działalności mediów wydawanych przez jednostki samorządu terytorialnego wskazuje, że media te nie spełniają żadnych wymogów, które regulacje prawa unijnego i krajowego nakładają na media publiczne.

Wprowadzenie całkowitego zakazu wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego jest dyskryminacją samorządu terytorialnego. Stanowi również naruszenie motywu 60 EMFA, który wymaga, żeby wszelkie środki legislacyjne były zgodne z zasadami obiektywnego uzasadnienia, przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie

Stanowisko MKiDN: W pierwszej kolejności należy zauważyć, że podstawowym celem EMFA jest ograniczenie wpływu organów władzy publicznej na media. Przejawia się to zarówno w licznych gwarancjach niezależności mediów wskazywanych przez EMFA, ale także regulacjom dotyczącym wydatkowania środków publicznych na media oraz gwarancji niezależności mediów publicznych.

Odnosząc się do zarzutu dyskryminacji należy zauważyć, że dyskryminacja może mieć miejsce wtedy, gdy pewna część podmiotów z grupy podmiotów do siebie podobnych jest z określonych przyczyn pozbawiana pewnych praw, lub nakładane są na nie obowiązki w nieuzasadniony obiektywnie sposób. Nie można jednak porównywać sytuacji podmiotów prawa prywatnego i publicznego. Ograniczenie działalności podmiotu publicznego konkurującego z podmiotami prawa prywatnego (których prawa i wolności podlegają konstytucyjnej ochronie) nie może więc być uznane za działanie mające charakter dyskryminacyjny.

Należy również powtórzyć przywołane wyżej wątpliwości natury konstytucyjnej w zakresie wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego, a w szczególności wskazać na naruszenie art. 20, który wskazuje, że wydawanie przez jednostki samorządu terytorialnego odpłatnej prasy lub nieodpłatnej ale z odpłatnymi reklamami jest naruszeniem zasad konkurencji.

Należy przygotować efektywny mechanizm wspierający pluralizm i dostępność mediów lokalnych w postaci Funduszu Wsparcia Mediów Lokalnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Stowarzyszenie Grupa 17, Konwent Marszałków Województw RP

Stanowisko MKiDN: W ramach prac nad wdrożeniem EMFA do polskiego porządku prawnego nie planuje się wprowadzania mechanizmów wsparcia finansowego dla mediów niezależnych. Dyskusja dotycząca takiego mechanizmu nie jest jednak wykluczona i powinna zostać podjęta po dokonaniu oceny wpływu proponowanych obecnie rozwiązań na rozwój niezależnej prasy lokalnej.

Do rozwiązania problemu związanego z nierównymi warunkami konkurencji wystarczającym będzie uregulowanie kwestii odpłatności reklam i ogłoszeń w prasie samorządowej oraz wprowadzenie systemu dotowania lub subwencji wydawców prasy lokalnej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie

Stanowisko MKiDN: Poprawne funkcjonowanie lokalnych rynków medialnych wymaga, aby wszelkie działające na nich podmioty miały równe warunki konkurencyjne. Przewagi konkurencyjne tzw. mediów samorządowych nad niezależnymi mediami lokalnymi wskazują, że jedynym rozwiązaniem mogącym zapewnić poprawne funkcjonowanie rynków medialnych jest wprowadzenie zakazu wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego.

Należy ponadto podkreślić, że celem jednostek samorządu terytorialnego nie jest konkurowanie z podmiotami prawa prywatnego, a jedynie wykonywanie zadań, które nie mogą lub nie powinny być prowadzone przez podmioty prawa prywatnego. Jednostki samorządu terytorialnego swoimi działaniami nie mogą natomiast ograniczać zgodnego z prawem prowadzenia działalności podmiotom prawa prywatnego.

Wyłączenie uregulowanie kwestii odpłatności reklam nie rozwiąże problemu polegającego na tym, iż organy administracji publicznej, które są zobowiązane do działania wyraźnie w wyznaczonych granicach prawa pełnią funkcji prasy, której zadaniem jest urzeczywistnienie prawa obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej (tzw. public watchdog), co może w efekcie przyczynić się do naruszenia art. 14 w związku z art. 54 ust. 1 Konstytucji RP.

Wprowadzenie zakazu wydawania prasy samorządowej będzie skutkowało wykluczeniem części społeczeństwa z prawa do informacji. Likwidacja czasopism samorządowych, czy też ograniczenie ich roli do biuletynów wydawanych w cyklu dwumiesięcznym pozbawi część społeczeństwa możliwości uzyskiwania bieżącej informacji. Wprowadzony zakaz będzie miał szkodliwy wpływ na proces budowania społeczeństwa obywatelskiego. Rynek prasy drukowanej stanie się uboższy.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grodzkie Pismo Społeczno Kulturalne „Bogoria”

Stanowisko MKiDN: Proponowane rozwiązania mają na celu zakazanie wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie wprowadzenie zakazu informowania tych jednostek o swojej działalności. Jak wskazano w koncepcji wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego, ale także w niniejszym dokumencie, tzw. media samorządowe nie realizują zadań prasy wynikających z Prawa prasowego, a ich działalność ogranicza możliwość funkcjonowania niezależnych mediów lokalnych, zapewniających społeczeństwu dostęp do bezstronnej informacji. W opinii MKiDN wprowadzenie proponowanego zakazu przyczyni się do rozwoju niezależnych mediów lokalnych, a tym samym do wzbogacenia lokalnych rynków medialnych.

Doprecyzowania wymaga możliwość współpracy z wydawcami przy tworzeniu biuletynów informacyjnych oraz zasady publikacji informacji w mediach społecznościowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Związek Powiatów Polskich

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa określi szczegółowe zasady wydawania biuletynów informacyjnych. Ustawa nie będzie regulowała zasady publikowania informacji w mediach społecznościowych, jeśli aktywność jednostek samorządu terytorialnego w mediach społecznościowych nie będzie nosiła znamion działalności prasowej.

Przedstawione przez MKiDN założenie, że aktywna działalność samorządów ma negatywny wpływ na rynek mediów lokalnych jest błędne. Media samorządowe są mediami lokalnymi, a ich działalność nie powoduje, że społeczności lokalne pozbawione są mediów realizujących prawo obywateli do rzetelnego informowania.

Prasa samorządowa spełnia funkcje informacyjną, integracyjną, mobilizacyjną, edukacyjną i kulturalną. Także w prasie innej niż samorządowa pojawia się „wybiórczy przekaz”. Niektóre tytuły prasy niezależnej od samorządów są finansowane ze środków samorządowych, a więc są od nich zależne.

Podmiot zgłaszający uwagę: Radio Bogoria, Grodziskie Pismo Społeczno Kulturalne „Bogoria”, Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Związek Powiatów Polskich, Wójt Gminy Wiązowna, Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu

Stanowisko MKiDN: Analiza działalności tzw. mediów samorządowych wskazuje, że co do zasady przedstawiają one informacje w sposób wybiórczy i stronniczy. Nie można wymagać od tzw. mediów samorządowych prowadzenia działalności w sposób niezależny od władz jednostek samorządu terytorialnego, w sytuacji w której te władze podejmują decyzje (również finansowe i personalne) względem tych mediów w sposób nietransparentny i dyskrecyjny.

W opinii MKiDN brak aktywności jednostek samorządu terytorialnego na rynku medialnym doprowadzi do sytuacji, w której na rynkach pojawią się nowe niezależne media lokalne, które zapewnią dostęp do szerokiej i rzetelnej informacji.

Nie uzasadnione jest jednakowe traktowanie drukowanej prasy samorządowej i samorządowych rozgłośni radiowych

Podmiot zgłaszający uwagę: Radio Bogoria

Stanowisko MKiDN: Jednostki samorządu terytorialnego nie mają podstawy prawnej do prowadzenia jakiegokolwiek działalności na rynkach medialnych – niezależnie czy jest to rynek prasy drukowanej, radio, czy telewizji. Rozgłośnie regionalne prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, tak samo jak tzw. prasa samorządowa nie spełniają wymogów niezależności od władz jednostki samorządu terytorialnego, czy przejrzystości finansowej.

Należy utrzymać możliwość finansowania mediów samorządowych z reklamy, gdyż zakaz reklamy zaszkodzi ich jakości. Nie zrozumiałe jest wprowadzenie takiego zakazu przy jednoczesnym utrzymaniu możliwości nadawania reklam w mediach publicznych, które działają na podobnych zasadach, co media samorządowe.

Media samorządowe nie zaburzają rynku reklamy na poziomie lokalnym. Jest on zaburzany przez prywatne media sieciowe, udające lokalne.

Nie jest uzasadnione zakazywanie działalności mediów samorządowych, jeśli jednocześnie funkcjonuje Telewizja Polska i Polskie Radio.

Podmiot zgłaszający uwagę: Radio Bogoria, Grodziskie Pismo Społeczno Kulturalne „Bogoria”

Stanowisko MKiDN: Proponuje się wprowadzenie zakazu wydawania prasy i dostarczania usług medialnych przez jednostki samorządu terytorialnego i podmioty od nich zależne. Biuletyny informacyjne, które będą mogły być wydawane przez te podmioty będą miały charakter *stricte* informacyjny, a nie medialny – stąd powinny być utrzymywane wyłącznie ze środków własnych jednostek samorządów terytorialnych lub ich jednostek podległych. Państwo nie nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązku wydawania tego typu biuletynów informacyjnych – jest to uprawnienie samorządów.

MKiDN nie zgadza się z porównywaniem sytuacji mediów samorządowych do mediów publicznych. Zarówno zgodnie z obecnym stanem prawnym jak również z proponowaną koncepcją nowych regulacji prawnych administracja rządowa nie ma żadnego wpływu na kształt oferty programowej nadawców publicznych. Media publiczne nie prowadzą też działalności w zakresie wynikającym z decyzji organów władzy publicznej, ale w zakresie ściśle określonym ustawowymi zadaniami wypełniającymi misję publiczną. Zgodnie z koncepcją nowych regulacji organy mediów publicznych będą powoływane w otwartych konkursach przez podmioty nie mające związku z organami

administracji rządowej. Ustawa o radiofonii i telewizji zawiera także szczegółowe przepisy dotyczące przejrzystości finansowej działalności mediów publicznych. Koncepcja nowych regulacji zakłada także zwiększenie nadzoru społecznego nad mediami publicznymi.

Nie należy wprowadzać całkowitego zakazu reklam w mediach samorządowych, należałoby jedynie uregulować zasady takiej reklamy.

Zakaz reklamy sprowadzi prasę samorządową do biuletynu informacji publicznej, będzie ona powielala informacje publikowane w BIP.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Gminne Centrum Informacji w Mszczonowie

Stanowisko MKiDN: Biuletyny informacyjne mają mieć charakter wyłącznie informacyjny i nie mają zawierać treści redakcyjnych. Brak reklam umieszczanych w takich wydawnictwach nie przełoży się na ich atrakcyjność dla odbiorców. Należy jednak pamiętać, że wydawanie biuletynów informacyjnych nie będzie obowiązkiem jednostek samorządu terytorialnego – jeśli samorządy uznają, że treści powielająby tylko treści publikowane w BIP mogą nie prowadzić odrębnych biuletynów informacyjnych.

Brak związku pomiędzy spadkiem liczby tytułów niezależnej prasy lokalnej i działalnością jednostek samorządu terytorialnego na rynku medialnym. Spadek liczby tytułów prasowych jest tendencją wynikającą z zachowań odbiorców oraz innych uwarunkowań rynkowych. Aktywność jednostek samorządu terytorialnego stymuluje rozwój niezależnych mediów, będąc kołem napędowym na lokalnych rynkach prasowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie

Stanowisko MKiDN: Propozycja MKiDN dotyczy wszelkiego rodzaju działalności medialnej, a nie wyłącznie prasy drukowanej. Spadek liczby niezależnych od władz tytułów prasowych jest jednym z licznych argumentów przemawiających za proponowanymi rozwiązaniami. Należy jednak zauważyć, że o ile spadek liczby niezależnych tytułów prasowych jest istotny, to niezauważalny jest podobny spadek na rynku tzw. prasy samorządowej. Wskazuje to jednoznacznie, że działalność mediów samorządowych uniemożliwia funkcjonowanie mediów niezależnych na rynkach lokalnych.

Bezpłatny kolportaż prasy samorządowej nie ma na celu stworzenie konkurencji, a dotarcie do wszystkich mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

Stanowisko MKiDN: Analizy prowadzone przez MKiDN skupiały się na skutkach działań prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Prowadzenie bezpłatnego kolportażu tzw. prasy samorządowej, która formą i treścią konkurowała z niezależną prasą lokalną przyczynia się do ograniczania zainteresowania tytułami prasy niezależnej, której nabycie wiąże się z koniecznością dokonania zakupu.

Biuletyny informacyjne samorządów powinny mieć prawo do zamieszczania odpłatnych ogłoszeń dotyczących naborów na stanowiska pracy, ogłoszenia instytucji kultury, czy organizacji zapewniających usługi publiczne.

Zamieszczanie ogłoszeń o przetargach w biuletynach wydawanych co 6 miesięcy przyczyni się do wydłużenia postępowań przetargowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

Stanowisko MKiDN: Działalność promocyjna jednostki samorządu terytorialnego polegająca na wydawaniu biuletynów informacyjnych powinna być finansowana ze środków własnych jednostki samorządu terytorialnego, który uznaje że zamierza prowadzić taką fakultatywną działalność.

Nie jest jasna uwaga dotycząca wpływu ilościowego ograniczenia możliwości wydawania biuletynów informacyjnych na czas trwania postępowań przetargowych. Żaden przepis prawa powszechnie obowiązującego nie nakazuje jednostkom samorządu terytorialnego publikowania ogłoszeń przetargowych w biuletynach informacyjnych lub tytułach prasowych wydawanych przez tą jednostkę samorządu terytorialnego.

Propozycja MKiDN jest wewnętrznie sprzeczna – zakazuje wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego i podmioty im podległe, a jednocześnie dopuszcza biuletyny informacyjne oraz możliwość przeniesienia tytułu prasowego na inny podmiot.

Podmiot zgłaszający uwagę: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

Stanowisko MKiDN: Zgodnie z projektowaną ustawą biuletyny informacyjne nie będą prasą w rozumieniu Prawa prasowego, a przepisy szczegółowo określą zakres treści, które będą mogły mieć charakter czysto informacyjny.

Możliwość przeniesienia tytułu na inny podmiot ma na celu zapewnienie możliwości utrzymania obecnych redakcji i tytułów, jednak w sposób niezależny od jednostki samorządu terytorialnego. Jednostki te będą mogły przenieść prawa do tytułu na inny podmiot, który nie będzie od nich zależny, ani im podległy. Ewentualne przekazywanie jakichkolwiek środków finansowych przez jednostki samorządu terytorialnego na podmiot, który nabędzie prawa do tytułu będzie się odbywało na zasadach dotyczących możliwości zamieszczania reklamy publicznej.

OCENA KONCENTRACJI NA RYNKU MEDIÓW

ART. 22-23 EMFA

Niezbędnym jest, aby ocena wpływu koncentracji na pluralizm i niezależność redakcyjną oraz ocena wpływu koncentracji na istotne ograniczenie konkurencji na rynkach właściwych dokonywane były w toku dwóch równoległych niezależnych od siebie procedur (tzw. zgody korporacyjne) przez dwa niezależne organy (KRRiT i Prezes UOKiK). W celu dokonania koncentracji niezbędne powinno być uzyskanie niezależnie obu zgód.

Podmiot zgłaszający uwagę: Prezes UOKiK

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN połączenie badania koncentracji pod kątem wpływu na rynek i wpływu na pluralizm mediów w ramach kontroli przeprowadzanej przez UOKiK przyczyni się do ograniczenia wymogów stawianych przed przedsiębiorcami, ale także do szybszego, bardziej sprawnego i kompleksowego rozważenia wszystkich aspektów potencjalnej koncentracji. Należy podkreślić, że rozporządzenie 139/2004 w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw pozwala państwu członkowskim na podejmowanie właściwych środków w celu ochrony interesów innych, niż brane pod uwagę w tym rozporządzeniu, w szczególności pluralizmu mediów. Już na podstawie tego rozporządzenia państwa mogą więc wprowadzać krajowe procedury, których celem jest kontrola koncentracji pod kątem jej wpływu na pluralizm mediów. Obowiązki w tym zakresie mogą być nakładane na krajowe organy właściwe w zakresie kontroli koncentracji; takie rozwiązania zostały przyjęte w niektórych państwach członkowskich.

W związku z powyższym projektowana ustawa będzie zakładała modyfikację procedur stosowanych przez UOKiK w sytuacjach, w których jednym z podmiotów koncentracji będzie podmiot działający na zdefiniowanym ustawowo rynku medialnym. Prezes UOKiK będzie w takiej sytuacji zobligowany do oceny wpływu koncentracji na pluralizm mediów – w toku realizacji tego obowiązku będzie on zasięgał niewiążącej opinii KRRiT. Opinia KRRiT będzie miała niewiążący charakter, Prezes UOKiK będzie jednak zobowiązany do odniesienia się do jej treści w wydawanej przez siebie decyzji.

Organem oceniającym koncentrację z punktu widzenia pluralizmu mediów powinna być Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Ocena ta powinna mieć charakter pomocniczy w postępowaniu koncentracyjnym przed Prezesem UOKiK na podstawie ustawy o ochronie konkurencji, ponieważ EMFA nie wprowadza dodatkowych kompetencji dla organów krajowych innych niż: obowiązek zgłoszenia (nakładany na strony), uzyskanie od stron informacji niezbędnych do przeprowadzenia oceny koncentracji.

Procedura oceny koncentracji na rynku mediów byłaby podprocesem w ramach kontroli koncentracji Prezesa UOKiK. Prezes UOKiK powinien zasięgać opinii KRRiT, która powinna być w aktach sprawy. Wydając decyzję dotyczącą koncentracji, Prezes UOKiK bierze pod uwagę opinię KRRiT oraz wpływ koncentracji na korzystanie przez obywateli (konsumentów) z konstytucyjnych praw i wolności, takich jak wolność słowa i prawo do bycia poinformowanymi.

Dodatkowo, aby uniknąć dyskusji czy Prezes UOKiK ma kompetencje do ochrony wartości chronionych konstytucyjnie, takich jak: pluralizm mediów, prawo obywateli do bycia poinformowanymi etc., proponujemy dodanie do art. 1 ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów sformułowania, że działania Prezesa UOKiK w interesie publicznym uwzględniają wartości z rozdziału 2 Konstytucji RP.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Propozycja modyfikacji przesłanek odmowy udzielenia lub cofnięcia koncesji poprzez powiązanie ich z siatką pojęciową z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów może wiązać się z ryzykiem rozbieżności w ich ocenie przez różne organy (PUOKiK i KRRiT).

KRRiT nie powinien badać działalności nadawców pod kątem nadużywania pozycji dominującej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Prezes UOKiK, TVN S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga nieuwzględniona. Niespójność pojęć nie służy pewności prawnej podmiotów podlegających przepisów. MKiDN nie planuje rozszerzenia kompetencji KRRiT w zakresie przesłanek odmowy udzielenia i cofnięcia koncesji. Już w aktualnie obowiązujących przepisach uwzględniono bowiem przesłanki odnoszące się do pozycji dominującej danego podmiotu. Proponuje się jedynie niezbędne dostosowanie obecnie obowiązujących przepisów ustawy o radiofonii i telewizji do aktualnej siatki pojęciowej wynikającej z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz zmianę przesłanki osiągnięcia pozycji dominującej w przypadku odmowy udzielenia koncesji, na możliwą do weryfikacji przesłankę wzmocnienia pozycji dominującej. W przypadku cofnięcia koncesji proponuje się natomiast modyfikację aktualnie obowiązującej przesłanki w sposób zawężający, tj. wprowadzenie konieczności stwierdzenia nadużywania pozycji dominującej przez KRRiT (nie wyłącznie samego osiągnięcia takiej pozycji).

Kryteria oceny wpływu koncentracji na pluralizm mediów powinny być szczegółowo opisane w ustawie o radiofonii i telewizji jak również zostać sformułowane w sposób umożliwiający zastosowanie obiektywnych, mierzalnych i poprawnych metodologicznie wskaźników ograniczających uznanie administracyjne KRRiT. Propozycje zawarte w dokumencie konsultacyjnym wymagają doprecyzowania.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Należy określić znaczenie prawne opinii KRRiT w sprawie wpływu planowanej koncentracji na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną na rynku mediów. Należy przy tym postulować, by w przypadku niezastosowania się UOKiK do opinii KRRiT, UOKiK był zobowiązany do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Ustawa określi szczegółowe zasady współpracy między KRRiT i UOKiK. Opinia KRRiT będzie miała niewiążący charakter, Prezes UOKiK będzie jednak zobowiązany do odniesienia się do jej treści w wydawanej przez siebie decyzji.

Obecny model niezależnych działań w tym obszarze UOKiK i KRRiT z całą pewnością powinien ulec zmianie. Propozycje polegające na wydawaniu obligatoryjnej opinii przez KRRiT, która byłaby brana pod uwagę przez UOKiK, jest wystarczającym narzędziem do dokonywania kapitałowej oceny koncentracji na rynku mediów. W tym przypadku kluczowe znaczenie dla uniknięcia wpływu polityki na podejmowane decyzje i współpracę obu instytucji ma zachowanie zasad wyboru Prezesa UOKiK w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.

Podmiot zgłaszający uwagę: Warszawska Szkoła Filmowa

Stanowisko MKiDN: Ustawa określi szczegółowe zasady współpracy między KRRiT i UOKiK. Prezes UOKiK nie będzie zobligowany do uwzględnienia opinii KRRiT, będzie jednak zobowiązany do odniesienia się do jej treści w wydawanej przez siebie decyzji.

Obowiązujące obecnie przepisy ustawy o radiofonii i telewizji dają wystarczające uprawnienia KRRiT, która dysponuje odpowiednimi instrumentami i ma wpływ na nadawcę w przypadku osiągnięcia przez niego dominacji rynkowej.

Zdaniem spółki należy pozostawić kompetencje w przedmiotowym zakresie UOKiK jako podmiotowi dysponującemu doświadczeniem w tym obszarze i zapleczem organizacyjnym.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Puls

Stanowisko MKiDN: Ustawa określi szczegółowe zasady współpracy między KRRiT i UOKiK. Prezes UOKiK nie będzie zobligowany do uwzględnienia opinii KRRiT, będzie jednak zobowiązany do odniesienia się do jej treści w wydawanej przez siebie decyzji.

Udział KRRiT w postępowaniu dotyczącym kontroli koncentracji należy ocenić negatywnie. Badanie pod kątem pluralizmu mediów powinno być prowadzone przez zespół utworzony wewnątrz UOKiK lub inny niezależny zespół ekspercki przygotowujący opinię dla UOKiK. KRRiT jako organ w dalszym ciągu nie jest niezależnym regulatorem. Miałyby jedynie przekazywać stosowne informacje do UOKiK.

Podmiot zgłaszający uwagę: TVN S.A.

Stanowisko MKiDN: Ustawa wprowadzi szereg zabezpieczeń niezależności KRRiT względem podmiotów zewnętrznych. Ustawa będzie spełniała wszelkie wymogi niezależności regulatora stawiane przez dyrektywę AVMS i EMFA. Ustawa określi szczegółowe zasady współpracy między KRRiT i UOKiK. Prezes UOKiK nie będzie zobligowany do uwzględnienia opinii KRRiT, będzie jednak zobowiązany do odniesienia się do jej treści w wydawanej przez siebie decyzji.

Ustawa przewiduje uprawnienia KRRiT w zakresie wpływu na nadawcę w przypadku osiągnięcia przez niego dominacji rynkowej. Najwłaściwsze byłoby pozostawienie kompetencji ustalania istnienia lub nie faktu rynkowej dominacji w kompetencji UOKiK, który jest do tego przygotowany organizacyjnie/kadrowo i ma w tej sferze ogromne doświadczenie współdzielone z podobnymi organami w krajach UE. Tworzenie w tym momencie nowych i równoległych rozwiązań oznacza wielką niewiadomą co do kształtu przepisów mających być wprowadzanych do URTV, jak i do ich późniejszego stosowania.

W obecnym stanie sądy administracyjne nie są gotowe (ani umocowane proceduralnie) do systemowej merytorycznej – materialnoprawnej refleksji nad decyzjami KRRiT, pozostając przy ocenie formalnoprawnej, co skutkować może wynaturzeniami stosowania tego prawa w Polsce wbrew wzniosłym i zasadnym celom przyświecającym unijnym regulacjom.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, KIGEiT, PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: EMFA nakłada na państwa członkowskie obowiązek kontrolowania wpływu koncentracji na pluralizm mediów. Stąd niezbędne jest dokonanie zmiany stanu prawnego w tym zakresie. MKiDN nie zamierza wprowadzać nowej procedury, odrębnej od postępowania prowadzonego przez UOKiK. Należy jednak, zgodnie z treścią art. 22 EMFA, wprowadzić rozwiązanie umożliwiające regulatorowi krajowemu - KRRiT udział w przeprowadzaniu oceny koncentracji na rynku mediów. Prezes UOKiK nie będzie zobligowany do uwzględnienia opinii KRRiT, będzie jednak zobowiązany do odniesienia się do jej treści w wydawanej przez siebie decyzji.

Istnieje poważne ryzyko przeregulowania zagadnienia oraz wprowadzenie potencjalnych sporów kompetencyjnych UOKiK, KRRiT oraz Rady ds. Usług Medialnych i Komisji Europejskiej. Opinia dotycząca wpływu koncentracji na pluralizm i niezależność redakcyjną nie powinna być dla UOKiK obligatoryjna i wiążąca. Branie stanowiska pod uwagę nie oznacza jego wiążącego charakteru. Należy zatem z dużą starannością zaprojektować stosowne przepisy, zwłaszcza że wyposażanie KRRiT w tak poważne kompetencje w odniesieniu do oceny niezależności redakcyjnej, przy jednoczesnym niepokojącym rozszerzeniu tych kompetencji na prasę, budzi niepokój w przypadku organu o niezmiennie politycznym charakterze.

Podmiot zgłaszający uwagę: Izba Wydawców Prasy

Stanowisko MKiDN: Ustawa określi szczegółowe zasady współpracy między KRRiT i UOKiK. Prezes UOKiK nie będzie zobligowany do uwzględnienia opinii KRRiT, będzie jednak zobowiązany do odniesienia się do jej treści w wydawanej przez siebie decyzji.

Kluczowe jest określenie właściwego rynku, na którym dokonywana jest ocena stopnia koncentracji. Dokument proponuje analizę pozycji podmiotów działających w poszczególnych segmentach rynku medialnego. Wydaje się jednak, że należy rozważyć podejście uwzględniające np. rynek czytelników, słuchaczy, widzów, rynek reklamy, czy może – w kontekście zjawiska dywergencji mediów – rynek idei. W tym ostatnim przypadku konieczne byłoby także analizowanie treści dostępnych poprzez platformy social-mediów.

Podmiot zgłaszający uwagę: UAM-owski Medialny Think Tank

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa będzie opierała się na metodach określania rynku właściwego w oparciu o obecnie obowiązujące zasady wynikające z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ze względu na obowiązek wydania opinii w zakresie wpływu koncentracji na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną, należy określić jak rozumiany będzie pluralizm (np. poprzez odwołanie się do jednej z obowiązujących na poziomie unijnym definicji pojęcia), czym jest niezależność redakcyjna, jakie rynki będzie badał organ.

Ponadto, należy ściśle określić terminy dla wydania opinii przez KRRiT w ramach postępowania przed Prezesem UOKiK.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona.

Termin użyty w ramach Koncepcji, tj. „koncentracja dotyczyłaby podmiotu działającego na rynku mediowym”, jest niejasny i nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, co do jakich koncentracji obligatoryjne byłoby zasięgnięcie opinii KRRiT przez Prezesa UOKiK (czy dotyczy to tylko sytuacji, w której zgłaszający jest podmiotem działającym na rynku mediowym, czy również podmiot zależny od zgłaszającego – nawet nie istotny z punktu widzenia badanej koncentracji przez Prezesa UOKiK).

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Zgodnie z opracowaną przez MKiDN koncepcją nowe zasady kontroli koncentracji będą stosowane, jeżeli koncentracją objęty będzie co najmniej jeden podmiot działający w następujących segmentach rynku medialnego:

- dostarczania usług medialnych w rozumieniu ustawy o radiofonii i telewizji;
- rozprowadzania programów w rozumieniu ustawy o radiofonii i telewizji;
- dostarczania platform udostępniania wideo w rozumieniu ustawy o radiofonii i telewizji;
- wydawania lub dystrybucji dzienników lub czasopism w rozumieniu Prawa prasowego;
- dostarczania platform internetowych w rozumieniu art. 3 lit i) rozporządzenia (UE) 2022/2065.

Zapowiadane przepisy, wprowadzające dodatkową ocenę koncentracji na rynku mediów pod kątem pluralizmu, także względem operatorów sieci kablowych i usług rozprowadzania programów, mogą stanowić nadregulację. W celu zapewnienia zgodności z art. 22-23 EMFA wystarczające powinno być ograniczenie się do wprowadzenia procedury uzyskania przez Prezesa UOKiK opinii KRRiT, ale wyłącznie wówczas, gdy obecnie obowiązujące przepisy obligują do zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiaru koncentracji (art. 13 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).

Podmiot zgłaszający uwagę: PIKE

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w tekście ustawy.

Właściwym byłoby doprecyzowanie przepisów koncesyjnych i zapewnienie współpracy pomiędzy KRRiT, a UOKiK w zakresie ochrony pluralizmu wśród nadawców, także poprzez zunifikowanie kryteriów badania rynku („na rynku właściwym”, a „na danym terenie”, czy „w dziedzinie środków masowego przekazu”). Obecnie bowiem toczą się postępowania przed UOKiK ws. nadawców w

związku z formułowanymi zarzutami o nadużywaniu pozycji dominującej, których rezultat powinien znaleźć odzwierciedlenie także w polityce koncesyjnej KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: PIKE

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w tekście ustawy.

Postulat przeprowadzania okresowego monitoringu stanu rynku medialnego pod kątem pluralizmu oferty oraz niezależności redakcyjnej podmiotów medialnych wymaga uszczegółowienia. Na poziomie ustawy należy wskazać chociażby do jakich działań uprawniona będzie KRRiT w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: W przypadku nieprawidłowości KRRiT będzie zobowiązany do rekomendowania Radzie Ministrów propozycji niezbędnych zmian legislacyjnych.

ŚRODKI KRAJOWE WPŁYWAJĄCE NA DOSTAWCÓW USŁUG MEDIALNYCH

art. 21 EMFA

Należy uwzględnić, zarówno wobec nadawców niepublicznych, jak i publicznych, nowe zjawisko tworzenia tzw. kanałów FAST (*free ad-supported streaming TV*) i umożliwić ich szybkie tworzenie przez krajowe podmioty. Wydaje się, że wobec takich programów utrzymanie procedury zgłoszenia do rejestru KRRiT i możliwości rozpoczęcia rozpowszechniania w krótszym terminie niż aktualnie przewidziane 30 dni (lecz np. 3 dni) byłoby w pełni uzasadnione.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga nieuwzględniona. W celu przeprowadzenia pełnego postępowania administracyjnego organ regulacyjny musi mieć wyznaczony przez ustawę czas, umożliwiającą przeprowadzenie wszelkich niezbędnych elementów postępowania.

Słuszny jest kierunek zmian zmierzający do wprowadzenia ustawowego wymogu poprzedzania decyzji w zakresie wydania koncesji uchwałą KRRiT. Uchwała taka powinna być wiążąca dla organu wydającego koncesję pod kątem uzgodnień merytorycznych.

Należałoby jednak określić czas, w którym decyzja koncesyjna powinna zostać wydana od momentu podjęcia uchwały, jak również konsekwencje prawne z tytułu nie dochowania tego terminu.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Puls

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona na etapie opracowywania projektu ustawy.

Pozytywna jest zmiana w zakresie przedłużających się postępowań rekoncesyjnych. Konieczne jest jednak dookreślenie terminu na podjęcie decyzji przez Przewodniczącego KRRiT i sankcje za zwlekanie z podjęciem decyzji. Najlepszym rozwiązaniem wydaje się automatyczne przedłużenie koncesji.

Podmiot zgłaszający uwagę: TVN S.A., KIGEiT, Związek Pracodawców Wydawców Cyfrowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona na etapie opracowywania projektu ustawy.

Poparcie dla doprecyzowania przepisów ustawy radiofonii i telewizji w zakresie wyznaczenia KRRiT terminu, w którym będzie miała obowiązek podjąć uchwałę. Propozycja (i) aby w sytuacji składania pierwszego wniosku o wydanie nowej koncesji był to termin do 3 miesięcy od złożenia ww. wniosku oraz (ii) w sytuacji składania wniosku o przedłużenie koncesji, aby termin ten był wcześniejszy niż zaproponowane w koncepcji wdrożenia 3 miesiące przed wygaśnięciem koncesji, proponowalibyśmy termin nie później niż 6 miesięcy przed wygaśnięciem koncesji.

Jednocześnie wydaje się, że propozycja w ramach koncepcji wdrożenia EMFA, aby ograniczyć czas, w którym dostawcy usług medialnych mogą złożyć wniosek o udzielenie koncesji, do terminu nie wcześniejszego niż 24 miesiące przed wygaśnięciem koncesji, jest zbyt uciążliwym ograniczeniem.

Podmiot zgłaszający uwagę: Agora S.A.

Stanowisko MKiDN: Ustawa doprecyzuje tryb postępowania w przypadku przedłużającej się procedury udzielania koncesji na kolejny okres. Ograniczenie możliwości składania wniosku nie wcześniej niż 24 miesiące przed wygaśnięciem koncesji wiąże się z koniecznością przeprowadzenia prawidłowego postępowania przez KRRiT, w ramach którego musi on dokonać oceny dotychczasowej działalności danego nadawcy. Złożenie wniosku ze znaczącym wyprzedzeniem (wcześniej niż 24 miesiące przed wygaśnięciem koncesji) uniemożliwia dokonanie takiej oceny.

Propozycja dotycząca terminów podjęcia uchwały przez KRRiT w sprawach koncesyjnych wymaga szczegółowego doprecyzowania. Może dojść do sytuacji, w której pomimo trwającego postępowania koncesyjnego i konieczności wyjaśnienia różnych kwestii przez nadawcę – co może mieć miejsce także w terminie 3 miesięcy przed wygaśnięciem koncesji – KRRiT będzie musiała podjąć uchwałę, pomimo niewyjaśnienia w całości sprawy. Taki automatyzm związany z koniecznością podjęcia uchwały przez KRRiT może być niekorzystny dla nadawców, których koncesja może nie zostać przedłużona właśnie z uwagi na nieprzedłożenie wymaganych dokumentów czy wyjaśnień z jednej strony, z drugiej zaś – konieczność podjęcia uchwały przez KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: W ostatnich latach niektóre postępowania koncesyjne były prowadzone przez KRRiT przewlekłe, z naruszeniem ustawy o radiofonii i telewizji oraz k.p.a., co skutkuje koniecznością wprowadzenia regulacji mających na celu zagwarantowanie nadawcom pewności prawnej. W ocenie MKiDN, termin trzech miesięcy jest wystarczający dla ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do wydania decyzji koncesyjnej.

Pozytywna ocena propozycji wprowadzenia zezwoleń zamiast koncesji na rozpowszechnianie programów inną drogą niż naziemna. Konieczne jest uregulowanie przepisów przejściowych określających kiedy konieczne będzie dokonanie zamiany koncesji na zezwolenie.

Sprzeciw wobec zastąpienia wpisu do rejestru programów rozpowszechnianych w sieci teleinformatycznej zezwoleniem.

Podmiot zgłaszający uwagę: TVN S.A., Lewiatan, Agora S.A., KIGEiT, PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona na etapie opracowywania projektu ustawy w zakresie przepisów przejściowych. Odnosząc się do zasad rozpowszechniania programów w sieci teleinformatycznej należy podkreślić, że projekt w tym zakresie kieruje się zasadą neutralności technologicznej. Ustawa nie nałoży nadmiernych obowiązków na podmioty ubiegające się o zezwolenie. Uzyskanie zezwolenia nie będzie się też wiązało z nadmiernymi kosztami.

Proponuje się, aby uzyskanie prawa do nadawania w środowisku kablowo-satelitarnym następowało wyłącznie na podstawie wpisu do rejestru. Zakres uznaniowości przy wydawaniu zezwolenia jest większy niż przy wpisie do rejestru i ewentualnym jego uchyleniu. W przypadku programów rozpowszechnianych wyłącznie w systemie teleinformatycznym są mechanizmy ustawie o radiofonii i telewizji umożliwiające ich zapewnienie zgodności z prawem i te mechanizmy będą również wystarczające dla programów rozpowszechnianych drogą satelitarną i/lub kablową.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoby fizyczne (A.P., R.R., K.S., M.S., P.T.)

Stanowisko MKiDN: Proponowana liberalizacja przepisów koncesyjnych znacząco odciąża nadawców i jest rozwiązaniem optymalnym. Regulator musi mieć prawo do dokonywania oceny programów przed rozpoczęciem ich rozpowszechniania, aby zapewnić ich zgodność z przepisami prawa. Ustawa nie będzie jednak przyznawała uznaniowych kryteriów przyznawania zezwolenia. Przepisy w tym zakresie będą zawierały precyzyjne postanowienia.

Wnioski o koncesje dla podmiotów rozpowszechniających swoje programy w sieciach kablowych (np. lokalne TV) już są dostatecznie proste i nie wymagają spełnienia szczególnie skomplikowanych warunków, w tym – ekonomicznych. Znacząco różnią się od zawartości wniosków dla nadawców naziemnych (analogowych i cyfrowych). Zmiana zbędna i nieuzasadniona merytorycznie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: MKiDN dokonując oceny obecnie obowiązujących rozwiązań dostrzega, że system koncesyjny nie stanowi nadmiernego obciążenia dla nadawców lokalnych. Jednakże

utrzymywanie systemu koncesyjnego względem programów, które nie korzystają z dobra rzadkiego, jakim jest częstotliwość nie znajduje uzasadnienia.

Projektowana ustawa nałoży obowiązek uzyskania zezwolenia na każdy rodzaj rozpowszechniania programu (z wyjątkiem programów rozpowszechnianych w sposób naziemny). W przypadku usług VOD, jak dotychczas, nie będzie konieczności uzyskiwania koncesji, ani zezwolenia, a jedynie dokonanie wpisu do wykazu audiowizualnych usług medialnych na żądanie prowadzonego przez KRRiT. Ustawa nie zakłada żadnych zmian w zakresie obowiązków dostawców usług VOD.

Propozycja zawarta w koncepcji wdrożenia w zakresie uproszczenia procesu koncesyjnego/zamiany koncesji na zezwolenia z ograniczeniem regulacji warunków programowych doprowadzi do obniżenia standardów, skutkującego wzmocnieniem siły przekazów dezinformacyjnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: MKiDN nie podziela obaw zgłoszonych przez grupę nadawców lokalnych. Nadawcy po uzyskaniu zezwolenia będą zobligowani do stosowania tych samych standardów wynikających z ustawy o radiofonii i telewizji oraz Prawa prasowego, które stosują obecnie. KRRiT będzie miała prawo do nakładania na nich takich samych jak obecnie sankcji za naruszanie przepisów prawa.

Rozważenia wymaga doprecyzowanie przesłanek uzyskania koncesji z art. 36 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, jak również doprecyzowanie podmiotowych przesłanek uzyskania koncesji (art. 35 oraz art. 40a ustawy o radiofonii i telewizji), w praktyce kwestia wyłączeń dotyczących nadawców z udziałem osób zagranicznych lub od nich zależnych oraz potrzeba uzyskania stosowanego zezwolenia (art. 40a ustawy o radiofonii i telewizji) w przypadku nabycia akcji lub udziałów w spółce będącej nadawcą, przez osobę zagraniczną (lub podmiot zależny), budziły kontrowersje i były różnie przez KRRiT interpretowane, dlatego celowym jest precyzyjne określenie wymogów w ww. zakresie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa nie zmienia zasad w zakresie możliwości uzyskiwania koncesji, czy zezwolenia przez podmioty z udziałem osób zagranicznych. Obecnie obowiązujące regulacje, a wskazywane w uwadze interpretacje dokonywane przez KRRiT nie znajdują uzasadnienia.

Przyjęte przepisy powinny przewidywać opłatę za uzyskanie takiego zezwolenia na poziomie wpisu do rejestru programów rozprowadzanych, a nie „jak obecnie za udzielenie koncesji satelitarnej”, jak zaproponowano (szczególnie, że nawet dotychczasowa opłata za obecne udzielenie koncesji na rozpowszechnianie w sieci kablowej jest znacznie niższa, niż za udzielenie koncesji satelitarnej, a zmiana

ma przecież ograniczyć obowiązki nadawców).

Podmiot zgłaszający uwagę: Polska Izba Komunikacji Elektronicznej

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w ramach projektu ustawy.

PRAWA DOSTAWCÓW USŁUG MEDIALNYCH

art. 4 EMFA

Rozwiązania zawarte w rozporządzeniu dotyczące ochrony źródeł dziennikarskich i poufności komunikacji na etapie ich tworzenia były krytykowane jako niewystarczające i niegwarantujące wystarczającego poziomu ochrony.

Koncepcja nie spełnia nawet wymogów wynikających z rozporządzenia. Zdaniem prawodawcy unijnego ingerencja w prywatność dziennikarzy możliwa jest wyjątkowo, po spełnieniu wskazanych w rozporządzeniu warunków. Wbrew tezę zawartym w koncepcji - polskie prawo tych warunków nie realizuje:

- brak jest skutecznego środka prawnego, szczególnie prawa do informacji, dla osób, których prywatność została naruszona;
- utrzymywany jest fasadowy model kontroli sądowej nad zarządzaniem kontroli operacyjnej

Koncepcja otwiera furtkę do stosowania oprogramowania do inwazyjnego nadzoru. Koncepcja milcząco pomija fakt, że zgodnie z rozporządzeniem państwo może wprowadzić możliwość stosowania takiego oprogramowania tylko pod warunkiem, że będzie to działanie absolutnie wyjątkowe - stosowane tylko w sprawie najpoważniejszych przestępstw i tylko wtedy, gdy inne środki okażą się niewystarczające.

W związku z powyższym uważamy, że koncepcja wymaga gruntownej zmiany i wprowadzenia do polskiego prawa przewidzianych w EMFA warunków umożliwiających działania uniemożliwiające skuteczną ochronę źródeł dziennikarskich. Jest to szczególnie ważne w kontekście decyzji ustawodawcy krajowego w sprawie umożliwienia stosowania oprogramowania do inwazyjnego nadzoru.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych, TVN S.A., Agora S.A., Izba Wydawców Prasy, KIGEiT, Związek Pracodawców Wydawców Cyfrowych

Stanowisko MKiDN: Analiza prawna dokonana przez MKiDN na etapie przygotowywania koncepcji wdrażania EMFA do polskiego porządku prawnego wskazywała na formalną zgodność krajowych przepisów regulujących ochronę źródeł dziennikarskich zarówno na etapie prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych (w tym kontroli operacyjnej) przez odpowiednie służby (Policję, ABW, AW itd.) a także w procesie z wymogami EMFA. W okresie krótko poprzedzającym skierowanie koncepcji do konsultacji społecznych zapadł wyrok ETPCz w Strasburgu w sprawie ze skargi Bychawska–Siniarska i Pietrzak przeciwko Polsce. Zgodnie z przedmiotowym orzeczeniem, polskie przepisy nie zawierają jednak wystarczających gwarancji mających na celu ochronę tajemnicy dziennikarskiej. Mając na uwadze powyższe, uwagi zgłoszone w toku konsultacji publicznych w tym zakresie zostały przekazane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości w celu weryfikacji, w jaki sposób wyrok ETPCz wpłynie na polskie przepisy regulujące działanie służb. Jednocześnie MKiDN deklaruje aktywny udział w przypadku podjęcia prac nad przedmiotowymi przepisami w celu zapewnienia ich zgodności z wymogami EMFA.

Poszerzenie dopuszczalnych wyjątków od ochrony źródeł dziennikarskich i poufności komunikacji na ostatnim etapie prac nad EMFA spotyka się często z krytyką środowisk dziennikarskich, dostawców usług medialnych i obrońców praw człowieka. Praktyka stosowania środków kontroli operacyjnej w ostatnich latach, w tym wobec dziennikarzy, jest przedmiotem dyskusji także w Polsce.

Argumenty podnoszone w tym kontekście przez organizacje dziennikarskie i inne organizacje społeczne wymagają wnikliwego rozważenia.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwagi zgłoszone w toku konsultacji publicznych w tym zakresie zostały przekazane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości. MKiDN deklaruje aktywny udział w pracach legislacyjnych w kwestionowanym zakresie, które będą prowadzone przez ww. resorty.

Przedstawiona koncepcja nie zawiera szczegółowych propozycji wdrożenia do polskiego systemu prawnego art. 4 ust. 3-8 EMFA, dotyczących konieczności zapewnienia skutecznej ochrony źródeł dziennikarskich i poufności komunikacji. Kluczowe będą propozycje szczegółowych postanowień w tym zakresie, albowiem obecnie obowiązujący system prawny w Polsce, w zakresie poufności komunikacji, może nie gwarantować pełni praw przewidzianych w EMFA.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Uwagi zgłoszone w toku konsultacji publicznych w tym zakresie zostały przekazane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości. MKiDN deklaruje aktywny udział w pracach legislacyjnych w kwestionowanym zakresie, które będą prowadzone przez ww. resorty.

OBOWIĄZKI DOSTAWCÓW USŁUG MEDIALNYCH

Art. 6 EMFA

Wątpliwe wydaje się rozróżnienie obowiązków wydawców prasy i dostawców innych usług medialnych w zakresie prezentowania ich struktury właścicielskiej i udziałowej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Koncepcja wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego zakłada nałożenie na wydawców prasy obowiązków analogicznych do nakładanych obecnie na nadawców, dostawców VOD oraz platform udostępniania wideo.

Należy usprawnić przepływ informacji w zakresie istniejących i nowych tytułów prasowych między sądami a KRRiT np. poprzez zobowiązanie sądów do przesłania do KRRiT kopii decyzji o rejestracji tytułu bądź informacji o zmianie danych wydawcy. Konieczne jest wskazanie organu, który będzie odpowiedzialny za kontrolę wykonywania przez wydawców prasy obowiązku umieszczania informacji o właścicielu oraz beneficjentach rzeczywistych dla potrzeb odbiorców oraz stosowania sankcji w przypadku jego niedopełnienia.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Postulat stworzenia mechanizmu wymiany informacji zasługuje na aprobatę i rozważenie jego wprowadzenia w przyszłości. Należy jednak pamiętać, że obecnie rejestr prasy prowadzony jest odrębnie przez sądy okręgowe w sposób papierowy. Przed wprowadzeniem postulowanych regulacji należałoby przenieść rejestr prasy do systemów teleinformatycznych, co wymaga zmian w regulacjach dotyczących funkcjonowania sądów.

Proponuje się, aby organem odpowiedzialnym za kontrolę wykonywania obowiązków przez wydawców prasy była KRRiT.

Proponuje się, aby uzupełnić obecny przepis o zastrzeżenie, że podmioty, które realizując obowiązki dotyczące wskazania beneficjenta rzeczywistego w CRBR korzystają z możliwości podania w to miejsce członków organów zarządczych, miałyby obowiązek podania informacji o właścicielach w sposób umożliwiający wskazanie konkretnych osób fizycznych, które ze względu na posiadane udziały/akcje lub prawo głosu i inne uprawnienia wynikające z umów i statutów podmiotu, korzystają z jego działalności.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Obecnie obowiązująca ustawa nakłada na dostawców usług medialnych obowiązek udostępniania informacji o największych udziałowcach. Analogiczny obowiązek nałożony będzie na wydawców prasy.

Dobrym rozwiązaniem jest stworzenie bazy mediów. Najważniejsze z punktu wdrożenia EMFA jest mapowanie jakie media funkcjonują na poziomie samorządów i rozliczanie stosowania kryteriów kierowania reklamy politycznej, gdyż tę informację najtrudniej jest pozyskać, ze względu na jej rozproszenie.

Przy określaniu jakie informacje taka baza powinna zawierać należy oprzeć się na obecnie obowiązujących wymogach dla rejestrów sądowych oraz dodać inne istotne dane. Na pewno warto uwzględnić tytuł, adres redakcji, nazwisko redaktora naczelnego, wydawcę, adres wydawcy i częstotliwość wydawania. Interesująca byłaby też forma medium; czy - w przypadku prasy - wydawane jest w papierze, online, czy w obu wersjach; jaki obszar medium obejmuje swoim zasięgiem, ilu zatrudnia dziennikarzy, jakie ma zasięgi. Ważne jest by w bazie nadawany był numer rejestru, który pozwalałby łączyć dane z reklamami państwowymi.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Obowiązek informacyjny nakładany na wydawców prasy będzie analogiczny do obecnie nakładanego na dostawców usług medialnych oraz platform udostępniania wideo. MKiDN nie dostrzega uzasadnienia dla nakładania na prasę obowiązków dalej idących, niż obowiązki nakładane na dostawców usług audiowizualnych. Odnosząc się do wydatków ponoszonych przez samorządy na media – ustawa będzie określała przejrzyste zasady wydatkowania środków publicznych na reklamę.

Warto zastanowić się nad sformułowaniem warunku, iż reklama państwowa może być kierowana tylko do medium znajdującego się w bazie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Wszystkie podmioty medialne będą zobligowane przekazywanie danych do bazy danych. Brak wykonania tego obowiązku będzie wiązał się z sankcjami finansowymi. Proponowane rozwiązanie wydaje się natomiast zbyt daleko idące.

Informacja o reklamie państwowej powinna być przekazywana do tej samej bazy i również możliwa do pobrania przez każdego. Nie wystarczy umieszczanie tych informacji w Biuletynach Informacji Publicznej, gdyż w tej formie nakładany jest zbyt duży ciężar na instytucje kontrolne. Z drugiej strony nie warto rezygnować z BIPów, jako źródła informacji, gdyż będzie ona wtedy bardziej dostępna dla przeciętnego obywatela czy obywatelki zainteresowanych jedną instytucją.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Na obecnym etapie prac proponuje się, aby baza mediów pozwalała ustalać strukturę właścicielską i zarządczą podmiotów medialnych. Wydaje się, że na podstawie projektowanych regulacji prawnych przejrzystość przychodów mediów ze środków publicznych będzie znacząco większa, niż ma to miejsce obecnie. Jeżeli projektowane obecnie przepisy okażą się niedostateczne, MKiDN będzie rekomendowało dalej idące rozwiązania w przyszłości.

Odnosząc się do przejrzystości struktury właścicielskiej, to co do zasady nie ma problemu ze sprawdzeniem kto jest wydawcą danego tytułu. Przy okazji wyborów pojawiają się pojedyncze wydania gazet, których wydawca bywa trudny do ustalenia, a jednocześnie media te udają że są regularnie wydawanym periodykiem. Portale internetowe czasem mają mało intuicyjnie dostępne informacje.

Wydaje się jednak, że większym problemem jest ustalanie beneficjentów rzeczywistych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Ustawa nie zmieni zasad funkcjonowania rejestru beneficjentów rzeczywistych. Pamiętać jednak należy, że zgodnie z propozycją MKiDN wydawcy prasy będą zobligowani do publikowania informacji o akcjonariuszach, czy udziałowcach na zasadach analogicznych do obowiązujących w ustawie o radiofonii i telewizji. Informacje o beneficjentach rzeczywistych będą publikowane obok powyższych danych, a nie zamiast nich.

W założeniu podmiotem, który miałby prowadzić bazę danych dotyczącą własności wszystkich mediów (w tym tych podlegających prawu prasowemu) byłaby KRRiI. Jednocześnie jednak MKiDN w swoich założeniach legislacyjnych widzi sens rozdzielenia regulacji dla mediów typu telewizja i prasa. Powierzenie jednej z kompetencji w postaci prowadzenia baz organowi regulacyjnemu, który jest dedykowany usługom audiowizualnym (w tym telewizji) a nie prasie, jest nieuzasadnione. W przypadku prasy takie bazy mogłyby być prowadzone przy sądach okręgowych, które co do zasady mają kompetencje rejestrowania tytułów prasowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, KIGEiT, PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN celem bazy danych jest zapewnienie odbiorcom łatwego dostępu do danych dotyczących podmiotów medialnych. Propozycja, aby odrębne bazy były prowadzone przez KRRiT oraz sądy okręgowe nie spełnia tego postulatu. Wobec powyższego MKiDN podtrzymuje swoją propozycję w tym zakresie.

Należy dokonać wyraźnego rozszerzenia (zawartego w Prawie Prasowym) obowiązku rejestracji tytułu prasowego na prasę elektroniczną, na wzór rejestracji tytułów prasowych, wraz z obowiązkiem publikacji stopki redakcyjnej.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: Wymóg ten wynika z obecnie obowiązujących przepisów i licznego orzecznictwa Sądu Najwyższego. Uwaga może zostać uwzględniona w trakcie prac legislacyjnych.

Na dostawców usług VOD należy nałożyć obowiązek podania w stopce numeru z wykazu dostawców VoD przez podmioty profesjonalnie wykonujące usługę wideo na żądanie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

EMFA przekazuje państwu członkowskim zadanie doregulowania przepisów z zakresu koncentracji na rynku mediów (art. 22 i 23 EMFA). Zagadnienie to jest bezpośrednio związane z obowiązkiem przekazywania przed dostawców usług medialnych informacji o swojej strukturze właścicielskiej (art. 6 EMFA). Nie negując tej ostatniej obligacji, należy rozważyć czy konieczne jest „dublowanie” tego obowiązku, polegające – w przypadku naszych członków – na obowiązku publikowania tych informacji na swoich stronach, podczas gdy równolegle te same dane muszą być przekazywane do KRRiT w celu umieszczenia ich w dostępnej dla wszystkich bazie danych w systemie teleinformatycznym.

Podmiot zgłaszający uwagę: Izba Wydawców Prasy

Stanowisko MKiDN: Zgodnie z art. 6 ust. 2 EMFA państwa członkowskie powierzają krajowym władzom lub organom regulacyjnym lub innym właściwym władzom lub organom opracowanie krajowych baz danych dotyczących własności mediów. W opinii MKiDN realizacja tego obowiązku powinna spoczywać na KRRiT, która nie będzie mogła wypełniać go w sposób odpowiedni bez danych otrzymywanych od dostawców mediów.

Nakładanie na platformy internetowe obowiązku przekazywania danych do KRRiT to utrudnianie prowadzenia działalności poprzez dodawanie kosztów związanych z obsługą prawną oraz próba cenzury poprzez wprowadzenie mechanizmu rejestracji w urzędzie.

Podmiot zgłaszający uwagę: Livelink sp. z o.o.

Stanowisko MKiDN: Zgodnie z art. 6 ust. 2 EMFA państwa członkowskie powierzają krajowym władzom lub organom regulacyjnym lub innym właściwym władzom lub organom opracowanie krajowych baz danych dotyczących własności mediów. W opinii MKiDN realizacja tego obowiązku powinna spoczywać na KRRiT, która nie będzie mogła wypełniać go w sposób odpowiedni bez danych otrzymywanych od dostawców mediów. Obowiązek informacyjny nie jest tożsamy z rejestracją tytułu prasowego – od jego spełnienia nie będzie uzależniona możliwość prowadzenia działalności.

Projektowane przepisy zdają się faworyzować bardzo duże podmioty, dysponujące bardzo rozbudowaną strukturą mogącą zajmować się sprawami administracyjnymi. Pluralizm i wolność mediów to przede wszystkim różnicowanie i prezentowanie także zagadnień niszowych. Próbując

ograniczyć działalność, poprzez dodawanie obowiązków, które będą stanowić bardzo dużą część budżetu małego wydawcy, projekt może doprowadzić do zniszczenia tych treści.

Podmiot zgłaszający uwagę: Livelink sp. z o.o.

Stanowisko MKiDN: Nakładanie nadmiernych obowiązków na wydawców prasy nie jest celem projektowanych rozwiązań. Zgodnie z założeniem przyjętym w koncepcji wdrażania EMFA do polskiego porządku prawnego projektowane regulacje nałożą na wydawców prasy jedynie obowiązki bezwzględnie wymagane przez Europejski Akt o Wolności Mediów.

Ustawa wdrażająca musi:

- zakładać odpowiednie *vacatio legis*, umożliwiające KRRiT przygotowanie się do wypełnienia nałożonego na nią obowiązku;
- jednoznacznie rozstrzygać czy KRRiT miałyby weryfikować takie zgłoszenia, czy też dane byłyby umieszczane w takiej bazie automatycznie po zgłoszeniu przez zobowiązany podmiot;
- przewidywać konsekwencje nieprzekazania danych do bazy (kwestia nakładania kar przez Przewodniczącego KRRiT czy też kwestia oceny przestrzegania przepisów w postępowaniach dotyczących koncesji);
- zagwarantować odpowiednie środki finansowe.

Podmiot zgłaszający uwagę: KRRiT

Stanowisko MKiDN: Koncepcja wdrożenia EMFA do polskiego porządku prawnego opisywała ogólne założenia projektowanych regulacji. Przepisy ustawy będą odnosiły się do wszelkich kwestii niezbędnych dla poprawnego funkcjonowania nowych regulacji.

PRAWO DO PERSONALIZACJI OFERTY MEDIALNEJ

Art. 20 EMFA

Zadanie monitorowania i analizy rynku urządzeń oraz interfejsów pozwalających na kontrolę dostępu i korzystania z usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji - ze względu na wyłącznie techniczny charakter - powinno zostać powierzone UKE, a nie KRRiT.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona w projekcie ustawy.

Kwestia personalizacji, a szerzej interfejsów odbiorców i sposobu uzyskiwania za ich pośrednictwem dostępu do usług medialnych, stopnia wyeksponowania poszczególnych usług i łatwości dostępu do nich wymaga wcześniejszych działań i kroków regulacyjnych.

Art. 20 ust. 1 EMFA wyraźnie stanowi, że pozostaje bez uszczerbku dla art. 7a i art. 7b dyrektywy 2010/13/UE o audiowizualnych usługach medialnych. O ile art. 7b dyrektywy dotyczący ochrony integralności usług medialnych został wdrożony w Polsce (art. 44b ustawy o RTV), o tyle art. 7a dyrektywy dotyczący zapewnienia odpowiedniej ekspozycji usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym nie doczekał się wdrożenia, podczas gdy tego rodzaju regulacja wprowadzona została w szeregu państw europejskich (np. Niemcy, Francja, Włochy). Regulacja ta odnosi się do sposobu kształtowania interfejsu odbiorców i w tym też kontekście uregulować można prawo odbiorców do personalizacji oferty medialnej. Należy więc rozważyć wprowadzenie tego typu regulacji także w Polsce. Jej miejscem powinna być ustawa o RTV, a nie Prawo telekomunikacyjne, jest to bowiem materia prawa medialnego, na co wskazuje jej lokalizacja w art. 7a DAUM, art. 20 EMFA i w prawie krajowym niektórych państw europejskich.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Szeroko rozumiane kwestie związane z prawem do personalizacji oferty medialnej obejmujące zarówno regulacje dotyczące odpowiedniej ekspozycji usług medialnych (*prominence*) jak i obowiązkowego rozprowadzania określonych usług (*must-carry*) wymagają pogłębionej dyskusji. Będą one przedmiotem dalszych analiz oraz procesu legislacyjnego prowadzonego najpóźniej po dokonaniu monitoringu rynku urządzeń i interfejsów przez KRRiT. Możliwe wydaje się, aby taki monitoring został przeprowadzony w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, a nie EMFA.

W zakresie wdrożenia art. 20 EMFA projektodawca wskazał na brak konieczności wprowadzenia regulacji krajowej w tym zakresie. W ocenie Prezesa UOKiK, w związku z zakończeniem procesu legislacyjnego ustaw: Prawo komunikacji elektronicznej i Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej, które wdrażają Europejski kodeks łączności elektronicznej, i ich uchwaleniem w dniu 12 lipca br., przedstawiona koncepcja wdrożenia EMFA powinna zostać zaktualizowana o wskazanie zakresu ew. zmian w ww. aktach prawnych, które będą służyć zapewnieniu stosowania art. 20 ust. 2 i 3 EMFA.

Podmiot zgłaszający uwagę: Prezes UOKiK

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN nie ma uzasadnienia dla wprowadzenia szczegółowych regulacji prawnych w tym zakresie już na tym etapie prac legislacyjnych, szczególnie że art. 20 EMFA będzie stosowany dopiero od 8 maja 2027 r. Uzasadnionym wydaje się przeprowadzenie szerokich analiz (do których zobowiązana będzie KRRiT lub Prezes UKE) przed podjęciem dalszych działań legislacyjnych.

Należy skoordynować projektowane przepisy, jak to wskazują projektodawcy nie tylko z Prawem Komunikacji Elektronicznej, ale również z ustawą wdrażającą DSA. Ustawa powinna określić zasady współpracy między KRRiT a Ministerstwem Cyfryzacji w zakresie przygotowania metody i kryteriów do monitoringu.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: Konieczne jest wypracowanie szczegółowych zasad współpracy regulacyjnej między KRRiT, UKE i UOKiK. W opinii MKiDN właściwą regulacją, która powinna zawierać stosowne przepisy jest ustawa wdrażająca DSA do polskiego porządku prawnego. W związku z powyższym MKiDN bierze aktywny udział w pracach prowadzonych przez Ministerstwo Cyfryzacji mające na celu wypracowanie optymalnych rozwiązań.

Wymagania dla odbiorników cyfrowych regulowane były dotychczas rozporządzeniem wydawanym na podstawie Prawa telekomunikacyjnego. Delegacja ustawowa dla takiego rozporządzenia po wejściu w życie Prawa komunikacji elektronicznej, wdrażającego EKłE, będzie znajdować się w tej ustawie.

Już obecnie trwają prace nad nowym rozporządzeniem, stąd powinny one być zsynchronizowane z prezentowanymi tu założeniami, tak aby w krótkim odstępie czasu nie doszło do konieczności kilkukrotnego dostosowywania odbiorników do różnych wymogów. Ewentualne zmiany, gdyby były jednak konieczne, powinny być poprzedzone długim *vacatio legis* (co najmniej rocznym).

Podmiot zgłaszający uwagę: Polska Izba Komunikacji Elektronicznej

Stanowisko MKiDN: MKiDN zaangażuje się w prace nad nowym rozporządzeniem. Należy jednak pamiętać, że art. 20 EMFA będzie stosowany dopiero od 8 maja 2027 r.

POMIAR ODBIORCÓW

art. 24 EMFA

Proponowane podejście polegające na braku ingerencji ustawodawcy jest niewystarczające. Pozostawienie funkcjonowania systemów pomiaru odbiorców wyłącznie regulacji europejskiej gubi istotne aspekty jego funkcjonowania. Badania pomiaru odbiorców nie są bowiem organizowane na poziomie europejskim, tylko na poziomie danych rynków krajowych. To na poziomie krajowym tworzy się odpowiednio reprezentatywny panel badawczy, mający odpowiadać strukturze społecznej danego kraju. Pierwszoplanową rolę powinna tu odgrywać samoregulacja lub współregulacja, oraz że KRRiT powinna takie działania wspierać lub inicjować. KRRiT powinna jednak móc także kontrolować skuteczność tych instrumentów i w ślad za tym zgodność systemów pomiaru z zasadami określonymi w EMFA tj., przejrzystości, bezstronności, inkluzywności, proporcjonalności, niedyskryminacji, porównywalności i weryfikowalności.

Ponadto zgodnie z szeroko przyjętym w ustawie o RTV modelem podejścia do samo- lub współregulacji KRRiT powinna być wyposażona w fakultatywną delegację ustawową do wydania rozporządzenia służącego zapewnieniu realizacji tych zasad, w razie niewypracowania gwarantujących je kodeksów dobrych praktyk, czyli aktów samo- lub współregulacji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Telewizja Polska S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. KRRiT zostanie zobowiązany do wspierania samo- i współregulacji w zakresie pomiaru odbiorców. Jednocześnie uchylony zostanie art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji.

Należy wskazać na niespójność z EMFA propozycji formułowanej przez MKiDN w zakresie niewprowadzania dodatkowych regulacji i pozostawienie „pewnych” mechanizmów obejmujących pomiar odbiorców instrumentom samoregulacji.

Prawidłowe wdrożenie przepisów EMFA powinno zakładać wykluczenie prowadzenia scentralizowanego systemu pomiarów oraz poddawania go wpływowi organów administracji publicznej, bowiem taki model stoi w sprzeczności z promowanym w rozporządzeniu system opartym na branżowych mechanizmach samoregulacji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. KRRiT zostanie zobowiązany do wspierania samo- i współregulacji w zakresie pomiaru odbiorców. Jednocześnie uchylony zostanie art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji. KRRiT, ani Krajowy Instytut Mediów nie powinny prowadzić działalności, która prowadzona jest przez przedsiębiorców zajmujących się profesjonalnym pomiarem odbiorców.

Konieczne jest uchylenie art. 6 ust. 2 pkt. 5) ustawy o radiofonii i telewizji.

Podmiot zgłaszający uwagę: Polskie Badania Internetu, Agora S.A.

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona.

Tworzenie scentralizowanego systemu pomiarów pozostającego w zasięgu wpływu publicznych organów jest sprzeczne założeniami wynikającymi z EMFA. Działanie takie jest również niecelowe z powodów ekonomicznych i metodologicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: MOC FM

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. KRRiT zostanie zobowiązany do wspierania samo- i współregulacji w zakresie pomiaru odbiorców. Jednocześnie uchylony zostanie art. 6 ust. 2 pkt 5

ustawy o radiofonii i telewizji. KRRiT, ani Krajowy Instytut Mediów nie powinny prowadzić działalności, która prowadzona jest przez przedsiębiorców zajmujących się profesjonalnym pomiarem odbiorców.

Wydaje się też konieczne wprowadzenie przepisów zakazujących prowadzenia niektórych rodzajów pomiaru odbiorców, które służą przede wszystkim podejmowaniu decyzji dotyczących przydziału, ustalania cen, zakupu lub sprzedaży reklam lub decyzji dotyczących pomiaru lub dystrybucji treści ze środków publicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: W wyniku nowelizacji art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji, KRRiT zostanie pozbawiona kompetencji w zakresie prowadzenia pomiaru odbiorców. Jego uprawnienia będą ograniczone do wspierania samoregulacji w tym zakresie.

Ustanowienie kompetencji określonego organu państwowego (Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji) do prowadzenia rejestru „kodeksów postępowania” oraz publikowania treści takich „kodeksów postępowania”.

Ewentualnie – ustanowienie obowiązku publikowania przez „dostawcę systemu pomiaru odbiorców” (na stronie internetowej takiego dostawcy) stosowanego przez dostawcę „kodeksu postępowania”.

Ustanowienie kompetencji określonego organu państwowego (Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji albo Przewodniczący KRRiT) mających na celu zapewnienie wykonywania przez dostawców własnych systemów pomiaru odbiorców obowiązków z art. 24 ust. 2 EMFA, w tym polegających na stosowaniu sankcji w postaci administracyjnej kary pieniężnej za naruszenia w wykonywaniu tych obowiązków, po uprzednim wezwaniu do ich wykonania.

Podmiot zgłaszający uwagę: Polskie Badania Internetu

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie uwzględniona. KRRiT zostanie zobowiązany do wspierania samo- i współregulacji w zakresie pomiaru odbiorców. Akty samoregulacyjne będą opracowywane we współpracy z KRRiT i dostępne na stronie internetowej KRRiT. Dopiero w sytuacji, w której akty samoregulacyjne nie zapewnią zgodności działań podmiotów działających na rynku pomiaru oglądalności z EMFA, powinna być możliwość podejmowania dalszych działań legislacyjnych (i sankcyjnych) przez KRRiT.

Niewprowadzenie do krajowego porządku prawnego sankcji za niezastosowanie się przez dostawców własnych systemów pomiaru odbiorców do nałożonego na ich przez EMFA obowiązku informacyjnego skutkować będzie dalszym uchylaniem się od realizacji komentowanego obowiązku. Tym samym, nie podzielamy podnoszonej przez MKiDN braku potrzeby dalszej regulacji kwestii pomiarów na szczeblu krajowym z uwagi na ponadkrajowy charakter znacznej części przedsiębiorców działających na rynku pomiaru oglądalności.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN szczegółowe kwestie związane z funkcjonowaniem systemu pomiarów powinny być regulowane w aktach samoregulacyjnych. Dopiero w sytuacji, w której akty samoregulacyjne nie zapewnią zgodności działań podmiotów działających na rynku pomiaru oglądalności z EMFA, powinna być możliwość podejmowania dalszych działań legislacyjnych (i sankcyjnych) przez KRRiT.

Za niezbędne uważamy wprowadzenie wprost do ustawy medialnej definicji dostawców własnych systemów pomiaru odbiorców oraz ustanowienie po stronie takich podmiotów obowiązku do udzielenia na żądanie dostawców usług medialnych lub reklamodawców informacji, o których mowa

w art. 24 ust. 2 EMFA. Chodzi zatem zarówno o informacje na temat metody pomiaru stosowanej w ich systemach pomiaru odbiorców jak i o informacje na temat wyników pomiaru odbiorców treści dostawcy usług medialnych.

Podmiot zgłaszający uwagę: Grupa 11 organizacji pozarządowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy projektowaniu przepisów dotyczących pomiaru oglądalności.

Uwagi dotyczące kształtu wytycznych wydawanych przez KE na podstawie art. 24 EMFA.

Podmiot zgłaszający uwagę: Nielsen

Stanowisko MKiDN: Uwagi w tym zakresie zostaną wzięte pod uwagę przy pracach nad wytycznymi KE.

Nie ma potrzeby tworzenia odrębnego katalogu przepisów krajowych ponad te, które zawiera w sobie EMFA (art. 24) regulujących tę materię, oraz pozostawienie przestrzeni uczestnikom rynku do wypracowania odpowiedniego aktu samoregulacji lub kodeksu dobrych praktyk w obszarze pomiaru odbiorców w celu uregulowania tej materii z poziomu rynkowego porozumienia dostawców usług z nadawcami/wydawcami medialnymi będącymi beneficjentami tych narzędzi.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN szczegółowe kwestie związane z funkcjonowaniem systemu pomiarów powinny być regulowane w aktach samoregulacyjnych.

Postuluje się wzięcie pod uwagę wsparcia tej części branży medialnej w ramach projektowanych zapisów nowej ustawy o radiofonii i telewizji. Przy absolutnej i przytłaczającej przewadze narzędzi do analizy i zakupu kampanii reklamowych, jakimi dysponują BIG Techy (działające w obszarze mediów internetowych) postulujemy o wsparcie i rozwinięcie możliwości systemowego wdrożenia projektu pomiaru oglądalności zarówno telewizji lokalnych i, w przypadku wyrażenia takiej woli, również telewizji ogólnopolskich.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: Ustawa stworzy warunki do poprawnego funkcjonowania przedsiębiorców, KRRiT będzie zobowiązany do promowania samoregulacji. W opinii MKiDN nie ma konieczności tworzenia publicznego systemu pomiaru odbiorców, ani tworzenia mechanizmów legislacyjnych zastępujących potencjalną samoregulację.

UWAGI WYKRACZAJĄCE POZA ZAKRES KONCEPCJI WDROŻENIA EMFA

Postuluje się wykreślenie w nowej ustawie medialnej z art. 18 punkt 1 obecnie obowiązującej ustawy medialnej zapisu o tym, że audycje lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych „z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością”.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Grupa 17

Stanowisko MKiDN: Ustawa nie będzie dokonywała zmian w zakresie art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji. W opinii MKiDN projektowana reforma KRRiT przyczyni się jednak do bardziej pogłębionej dyskusji podczas stosowania tego przepisu.

Należy rozważyć zmianę art. 36 w zw. z art. 42 ust. 2 ustawy – Prawo prasowe poprzez zniesienie obowiązku sprawdzania przez wydawcę legalności reklamy. Wydawca i jego pracownicy nie są w stanie rozstrzygnąć o zgodności z prawem zleconej reklamy. Taki obowiązek powinien spoczywać tylko i wyłącznie na reklamodawcy.

Podmiot zgłaszający uwagę: Izba Wydawców Prasy

Stanowisko MKiDN: Uwaga wykracza poza zakres wdrożenia EMFA. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z obowiązującym w Polsce stanem prawnym, wydawca i redaktor nie ponoszą odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam opublikowanych zgodnie z art. 36 Prawa prasowego. Art. 36 ust. 1 Prawa prasowego stanowi, że prasa może zamieszczać odpłatne ogłoszenia i reklamy, a 36 ust. 2, że ogłoszenia i reklamy nie mogą być sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Zasadniczym celem obecnie obowiązujących przepisów jest zatem ochrona odbiorców prasy (konsumentów) przez zamieszczonym komercyjnie materiałem. Należy przy tym wskazać na podobną regulację dotyczącą odpowiedzialności nadawców za treść programów, określoną w art. 13 ustawy o radiofonii i telewizji. Odpowiedzialność ta jest niezależnej od odpowiedzialności innych osób (agencji reklamowych, reklamodawców).

Należy jasno określić postępowanie w przedmiocie kar nakładanych przez KRRiT – w szczególności w zakresie terminów (wymagalności), terminu przekazania akt do sądu przez Przewodniczącego KRRiT na wzór postępowania przed Prezesem UOKiK.

Aktualnie art. 56 ust. 2 odsyła do przepisów KPC, dotyczących postępowania przez sądem, brak jest szczegółowych uregulowań w zakresie poprzedzającym postępowanie sądowe na wzór postępowania przed Prezesem UOKiK.

Podmiot zgłaszający uwagę: Fundacja Sztuka Media Film

Stanowisko MKiDN: Uwaga wykracza poza zakres zagadnień będących przedmiotem projektu. Zostanie poddana szczegółowej analizie na etapie prac nad projektem ustawy.

Rozporządzenie EMFA umożliwia dostawcom bardzo dużych platform internetowych blokowanie treści. Różnego rodzaju podobne mechanizmy zostały wprowadzone do polskiego porządku już wcześniej na podstawie innych ustaw. Wprowadzenie takiego obowiązku powinno zostać poprzedzone szczegółowymi analizami.

Podmiot zgłaszający uwagę: TVN S.A., Związek Pracodawców Wydawców Cyfrowych

Stanowisko MKiDN: Uwaga odnosi się do brzmienia art. 18 EMFA. MKiDN nie zakłada konieczności dalszych regulacji krajowych w tym zakresie. Nie ma jednak możliwości dokonania zmiany brzmienia przyjętego przepisu EMFA.

Należałoby wprowadzić mechanizm, który miałby za zadanie umożliwienie mediom skutecznej walki z potencjalnym atakiem na ich wolność. Warto rozważyć wprowadzenie dodatkowych mechanizmów godzących w fundamenty demokratyczne na rynku medialnym.

Podmiot zgłaszający uwagę: TVN S.A.

Stanowisko MKiDN: Całokształt regulacji EMFA i przyjętych w ramach jego wdrażania rozwiązań krajowych zbuduje znacznie bezpieczniejszy system ochrony wolności działalności mediów.

Nieuzasadnione jest utrzymywanie dla polskich nadawców bardziej restrykcyjnych, niż jest to przewidziane w dyrektywie audiowizualnej, regulacji dotyczących przerywania audycji reklamami. Takie działanie polskiego ustawodawcy jest całkowicie sprzeczne z intencją Parlamentu Europejskiego i Rady. Liberalizacja zasad umieszczania reklam jest jednym z najważniejszych kierunków zmian, wprowadzonych dyrektywą audiowizualną.

W zasadę wolnego rynku i uczciwej konkurencji na rynku audiowizualnym, uderzają również bardziej restrykcyjne, niż wynika to z treści dyrektywy audiowizualnej, ograniczenia dotyczące sponsorowania. Definicje sponsorowania, zawarte zarówno w dyrektywie audiowizualnej, jak również w polskiej ustawie o radiofonii i telewizji nie wykluczają możliwości sponsorowania całości programu telewizyjnego, jako usługi medialnej. Wiele ustawodawstw krajowych europejskich wprowadza w związku z tym możliwość sponsorowania programu telewizyjnego („kanału”), jako całości. Takie regulacje obowiązują przykładowo w Wielkiej Brytanii. Ten sposób sponsorowania jest bardzo popularny i wykorzystywany w szczególności przez nadawców kanałów tematycznych. Niestety polskie regulacje nie wprowadzają możliwości poinformowania o takim rodzaju sponsorowania.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lewiatan, KIGEiT, PIIT, IAB Polska

Stanowisko MKiDN: Kwestie związane z zasadami umieszczania przekazów handlowych w programach telewizyjnych nie będą przedmiotem ustawy wdrażającej EMFA do polskiego porządku prawnego.

Obowiązujące obecnie przepisy nakładają na operatorów telewizji kablowych konieczność zgłaszania do rejestru Przewodniczącego KRRiT programów reemitowanych oraz uzyskiwania koncesji na nadawanie programu lokalnego w zamkniętej sieci telekomunikacyjnej.

Wskazane wyżej obowiązki są nadmierne i nieuzasadnione. Niezrozumiałe jest *ratio legis* obowiązku rejestrowania programów rozprowadzanych w sieciach kablowych, skoro programy te posiadają koncesje wydawane albo przez organ krajowy, albo upoważnione do tego organy zagraniczne – a więc mogą legalnie być rozpowszechniane i dostępne dla odbiorców. Nie znajdują też uzasadnienia koszty związane z rejestracją programów. Nadto procedura uzyskiwania koncesji na rozpowszechnianie programów w zamkniętych sieciach telekomunikacyjnych jest nadmiernie sformalizowana i rozbudowana, czasochłonna i wymagająca przedstawienia całkowicie zbędnych dokumentów.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZPMEiT Mediakom

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa nie będzie regulowała praw i obowiązków operatorów telewizji kablowych. Postulat będzie wzięty pod uwagę przy kolejnych nowelizacjach ustawy o radiofonii i telewizji.

Na rynku dostrzega się niedopuszczalną i stanowiącą nadużycie pozycję dominującą praktykę nadawców, polegającą na uzależnieniu zawarcia umowy licencyjnej na reemisję jednego z oferowanych programów od zawarcia umowy licencyjnej na zakup innego lub innych programów – które nie mają rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy. Pomimo, iż operatorzy często zainteresowani są zakupem jednego programu z oferty nadawcy, nadawca nie godzi się na zawarcie takiej umowy. Oferuje wyłącznie możliwość zakupu więcej niż jednego programu, w pakiecie.

Wprowadzenie takich zapisów ustawy, które uniemożliwią nadawcy programów telewizyjnych narzucanie reemitentom (operatorom tvk) zakupu tzw. paczek programowych.

Podmiot zgłaszający uwagę: ZPMEiT Mediakom

Stanowisko MKiDN: Projektowana ustawa nie będzie regulowała praw i obowiązków reemitentów. Postulat będzie wzięty pod uwagę przy kolejnych nowelizacjach ustawy o radiofonii i telewizji.

Konieczne jest zdefiniowanie lokalnych telewizji, które mają wielomilionową widownię i wypełniają niszę, której nie są w stanie zapełnić naziemni nadawcy ogólnopolscy oraz regionalne programy rozpowszechniane przez Telewizję Polską SA.

Propozycja uchwalenia odrębnej ustawy o wsparciu telewizji lokalnych. Założenia tej ustawy zostały przedłożone lokalnym nadawcom telewizyjnym i przez nich zaakceptowane. Proponowane zasady wsparcia są spójne z obowiązującym obecnie systemem tzw. kart powinności i proporcjonalne do wykonywanych zadań.

Lokalne telewizje powinny być uznane za dostawców mediów publicznych w granicach powierzonych im zadań z zakresu wskazanego w projekcie ustawy o wsparciu telewizji lokalnych. Tworzenie terenowych oddziałów nadawców publicznych (państwowych) jest nieuzasadnione i zbędne.

Podmiot zgłaszający uwagę: Lokalna Grupa Mediowa, Polska Telewizja Regionalna, TV DAMI, Telewizja Pro Art, Telewizja Starachowice, Telewizja TKN24, Telewizja Toruń, Telewizja TOYA, TV Asta

Stanowisko MKiDN: Media publiczne to organizowane przez państwa podmioty, których celem jest realizowanie określonej przez prawo misji publicznej finansowanej ze środków publicznych pod nadzorem społecznym oraz w sposób transparenty. Zarówno Komunikat nadawczy, jak i EMFA przewidują szereg wymogów regulacyjnych umożliwiających finansowanie zadań misyjnych ze środków publicznych. Nowe zasady wynikające z EMFA nakładają także szczegółowe zasady dotyczące powoływania władz mediów publicznych oraz sposobu ich finansowania. W opinii MKiDN uzasadnionym jest rozpoczęcie debaty publicznej dotyczącej mechanizmów wsparcia publicznego dla działalności mediów lokalnych – pierwsze propozycje w tym zakresie zostały omówione w ministerialnej koncepcji i dotyczą zakazu prowadzenia działalności medialnej przez jednostki samorządu terytorialnego. W opinii MKiDN traktowanie niezależnych, prywatnych mediów lokalnych na zasadach analogicznych do mediów publicznych nie jest właściwym kierunkiem.

Należy również rozważyć powołanie funkcji Rzecznika Odbiorców Usług Medialnych lub w rozszerzonej wersji także usług cyfrowych, którego zadaniem będzie wsparcie merytoryczne dla osób i podmiotów chcących dochodzić swoich praw zarówno wobec podmiotów krajowych jak i tranż granicznych.

Podmiot zgłaszający uwagę: członek KRRiT Tadeusz Kowalski

Stanowisko MKiDN: W opinii MKiDN podmiotem konstytucyjnie umocowanym do ochrony interesu publicznego w radiofonii i telewizji jest Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Powinna ona funkcjonować jako organ wspierający również odbiorców usług medialnych i umożliwiać im skuteczne dochodzenie ich praw.

Propozycja wykreślenia art. 14a ustawy – Prawo prasowe dotyczącego autoryzacji wypowiedzi prasowej. Obowiązek autoryzacji nie występuje w innych państwach UE i jest reliktem z 1984 roku. Jej likwidacja będzie realnym wdrożeniem wyroku Wizerkaniuk przeciwko Polsce.

Zmiana przepisów nie wprowadziła niestety istotnej zmiany praktyki, w której niewygodne fragmenty wywiadów są wycinane. Wprowadzone terminy nie są często przestrzegane. Jedynie zniesienie art. 14a będzie jasnym sygnałem dla zmiany praktyki. Do tego przekazy tekstowe są tu dyskryminowane wobec przekazów wideo czy audio.

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej

Stanowisko MKiDN: Uwaga nieuwzględniona. Wyrok Wizerkaniuk przeciwko Polsce został wykonany w ramach nowelizacji Prawa prasowego, a obecne regulacje zawarte w art. 14a uwzględniają wymogi określone przez ETPCz. Ewentualna niewłaściwa praktyka stosowania przepisu powinna podlegać kontroli sądowej.

Propozycja wprowadzenia w Prawie Prasowym przepisu art. 3a dodatkowego ust. 2 o treści: "Termin na udostępnienie informacji prasie wynosi 3 dni; art. 13 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio"; obecna treść jako ust. 1.

Do prasy stosuje się przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej, które ustanawiają obowiązek niezwłocznego przekazania informacji, wyznaczając jednak termin 14-dniowy, co jest terminem krótszym niż przewidziany w art. 4 Prawa prasowego dla podmiotów spoza sektora publicznego (3 dni)

Podmiot zgłaszający uwagę: Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej

Stanowisko MKiDN: Propozycja znacząco wykracza poza zakres EMFA. Projekt nie będzie wprowadzał zmian w zakresie terminów na udostępnienie informacji prasie.

Należy w reformie dodać i uwzględnić oglądanie naziemnej TV cyfrowej na urządzeniach mobilnych. Jeśli chodzi o kanały to mają być wszystkie kanały naziemnej TV cyfrowej.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (D.G.)

Stanowisko MKiDN: Tworzenie aplikacji zapewniających dostęp do usług medialnych jest rolą przedsiębiorców. W opinii MKiDN obowiązkiem mediów publicznych mogłoby być zapewnianie dostępu do oferty tych mediów za pomocą tego typu aplikacji. Działanie takie jest obecnie realizowane pomimo jednoznacznego przepisu ustawy.

Konieczne jest zapewnienie jawnego planu wystąpień osobom publicznym lub innym, w tym zwłaszcza w toku kampanii wyborczych w publikatorach audio-wizualnych, zapewnianie równości praw dostępu bez cenzury.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (A.D.)

Stanowisko MKiDN: Przedmiotem projektowanej ustawy nie jest ustalenie zasad występowania osób publicznych w mediach, a stworzenie warunków dla funkcjonowania niezależnych, pluralistycznych mediów publicznych w Polsce. Propozycja, aby dostawcy usług medialni byli zobowiązani do przedstawiania informacji pochodzących od wszystkich zainteresowanych osób jest zdecydowanie zbyt daleko idąca i znacząco ogranicza gwarantowaną ustawowo swobodę dostawcy usługi medialnej.

Media tradycyjne jak prasa, radio, telewizja, internet muszą zapewniać możliwość sprostowania informacji i nakładać obowiązek sprostowań informacji nieprawdziwych.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (A.D.)

Stanowisko MKiDN: Obecnie obowiązujące regulacje prawne zapewniają możliwość sprostowania nieprawdziwych informacji w prasie.

Media poruszające tematykę zmian prawnych albo dotyczących spraw publicznych organizowanych przez administrację zobowiązane są do przedstawiania dokumentów źródłowych poprzez ich publikację lub właściwych odniesień bezpośrednich (linki, ustawy – nazwy, artykuły, itp.). Informacje z tego obszaru te muszą być rzetelne.

Podmiot zgłaszający uwagę: osoba fizyczna (A.D.)

Stanowisko MKiDN: Obecnie obowiązujący art. 1 Prawa prasowego nakłada na prasę obowiązek rzetelnego przedstawiania informacji.